

VÉGET NEM ÉRŐ TÖRTÉNET

Mirella és az ekhós szekér

A szegények gyógyíre, az urak ostora

Az adott szálig: **Hálás szívű búcsú**

1. A Garai-birtok köde és a hamis elixír

Krónikás

A köd úgy ülte meg a Garai-birtok szélét, mint a megüledett bűn. A szürke pirkadatban alig látszott a gázló, csupán a folyó kőharagja hallatszott, meg az ekhós szekér, a Vándorvár kerekeinek nehéz nyikorgása. Holló és Lant, a két szívós igásló gőzölgő orrcimpákkal feszült a hámnak a sáros emelkedőn. A bal kerék mellett Borda lépdelt – a hatalmas, félfülű fekete juhászkutya sárga szemeivel a sűrűt pásztázta, felmeredő szőrrel szagolva ki a közeledő veszélyt.

A bakon Mirella ült. A hideg pára ellenére formás, telt idomait szorosan fogta a bőrfűző, dúsan redőzött, színes szoknyája alól pedig kivillant a hímes csizma feje. Tollas kalapja alól koromfekete fürtök omlottak a vállára. Amint a szekér közelebb ért a fából tákolt vámházhoz, a ködből egy elnyűtt köpenyes, éhes képű jobbágyasszony lépett elő, három fázós pulyával a szoknyájába kapaszkodva.

Mirella tekintete azonnal megtelt melegséggel. Megrántotta a gyeplőt, s míg az ekhó alól előhalászott egy cipót meg egy vastag gyapjútakarót, szelíden intett az asszonynak. „Vedd csak, atyámfiak! Garai úr úgyis elvitte a gabonátokat, legalább ez melegítsen” – suttogta, s még egy apró csomó gyógyírt is a kezébe nyomott, egyetlen fityinget sem kérve cserébe.

Ám amint a vámház ajtaja csikordult, s előlépett a báró kapzsi tisztartója, Mirella arca egy szempillantás alatt átváltott a maró, cinikus mosolyra.

„Állj meg, asszony!” – dörrent rá a tiszt. – „A gázló használata és a szekérterher adója két ezüst!”

Mirella teátrálisan meglepett arcot vágott, s álszent alázattal hajolt meg, miközben tekintete pikírten végigmérte a férfit. „Ó, hát kelmed az az elhíreselt, igazságos tisztartó? Tekintetes uram, egy szegény vándorárúnak ennyi pénze nincsen... De látom én kelmed arcán azt a nemes, ám megfáradt vonást. A férfierő hanyatlása, ugye? Van nálam egy ritka keleti elixír, az udvari urak aranyért veszik. Neked odaadom a vám fejében... meg mindössze egyetlen ezüstért.”

A tisztartó szeme megcsillant a kapzsiságtól. Mirella dögös, csábító pillantása és a méregdrágán eladott, egyszerű színezett kútvíz azonnal megtette a hatását: a tiszt nemcsak átengedte a szekeret, de még ő fizetett a hamis csodaszerért. Mirella karikás

ostorát megsuhintva beugratott a ködbe, s míg a titkos dupla padlórekeszben lapuló szökött jobbágyfiú megkönnyebbülten sóhajtott, Borda még egy utolsó, fenyegető morgással kísért a becsapott vámőrt.

2. A túlsó part kavicsai

Mirella

A szekér nehéz tölgyfakerekei végre csikordulva megvetették lábukat a túlsó part csúszós kavicsain. A fagyos habok tajtékozva csapkodták a küllőket, amíg Holló és Lant utolsó megfeszüléssel ki nem vonták a nehéz ekhót a sodrásból. A hátuk mögött, a ködfal túloldalán Conrad rézkürtje élesen, dühödten reccsent meg, de a távolság már Mirelláéknak kedvezett.

„Átkozott fösvény banda, bárcsak fulladtak volna bele a saját vámvizükbe!” – sziszegte Mirella, és dühösen rántott egyet a gyeplőn, ahogy megigazította ázott kalapját. A fagyos víz átáztatta a hímes csizmát, s a maró hideg nem sokat javított a hangulatán.

Borda egyetlen ruganyos ugrással a bak melletti deszkára pattant. Megrázta csuromvizes, fekete bundáját – jéghideg permetet szórva Mirellára –, majd fenyegető vicsorgással nézett vissza a homályos folyó felé, készen arra, hogy bárkinek elharapja a torkát, aki követni meri őket.

„Na, még te is lefröcskölsz, te dög!” – mordult rá a nő, de közben keményen ráütött a bak mögötti dupla válaszfalra. „Hogy vagy odabent, kölyök? Bírjad még egy keveset, a sűrűben megállunk!”

A rekeszből fojtott, tüsszentéssel teli válasz érkezett. A szökött jobbágyfiú még egyben volt, bár a rémülettől alig bírta megszólalni.

Mirella meglengette az ostort, s a szekér zörögve beroggyant a túlsó part védelmet nyújtó, sötét tölgyfái közé. A kapzsi tisztartótól kicseátolt ezüst édesen csörrent egyet a bőrfűzőjében. Ha Garai báró kutyái utol akarják érni őket, ahhoz előbb át kell kecmeregniük a saját jeges gázlójukon.

3. Oltalom a tölgyesben

Mirella

A tölgyes sötétje védelmező takaróként borult a szekérre, felváltva a nyílt gázló metsző szélviharat. Mirella csak akkor húzta meg a gyeplőt, amikor a kürtök távoli riadója végképp elhalt a gomolygó pára mögött. Lant és Holló zihálva álltak meg a mohás fák alatt, gőzölgő párát fújva a hideg éjszakába.

„Na, gyere ki, te szegény pára, mielőtt teljesen jéggé fagysz!” – sziszegte Mirella, és gyors mozdulattal leugrott a bakról. A szekér oldalán lévő rejtett reteszt elhúzva felnyitotta a dupla válaszfalat.

A padló alól egy csuromvizes, didergő fiú kecmergett elő. Rémült szemei a sötétséget kémlelték, míg Borda oda nem lépett hozzá. A fekete dög egyetlen határozott, meleg horkantással végigszaglászta a fiú rongyos kabátját – a kutya morgása ezúttal nem fenyegetést, hanem szigorú őrséget jelzett.

Mirella száraz gyapjútakarót kanyarított a kölyök vállára, majd az övéből előhúzott egy kis flaskát. „Igyál ebből egy kortyot! Ez nem a tisztartónak szánt színezett kútvíz, hanem igazi gyógynövényes lé. Helyrehozza a vérkeringésedet, mielőtt továbbállunk.”

Míg a gyerek hálásan nyelt a csípős italból, Mirella elégedetten megveregette a bőrfűzőjét, ahol a félrevezetett vámoértől kicsalt ezüst csörrent. Borda a fák közt maradt, hegyezte a fülét, vigyázva az erdő csendjét. Garai uraság kutyái egyelőre lemaradtak, de a ködös birtok határai már karnyújtásnyira voltak.

4. Kormos menedék

Mirella

A szekér lassan gördült tovább a sűrűsödő fák között, míg végül a tölgyes mélyén kirajzolódott a mészégető roskatag kunyhójának sötét körvonala. Mirella türelmetlenül pattintott a gyeplővel, mert a fagyos szél és az üldözők hajkurászása alaposan kihozta a sodrából. „Na, mozgás, mielőtt Garai kopói mégis ráakadnak a nyomunkra!” – sziszegte élesen a fiúnak, amint megállították a lovakat a földbe süllyedt faház előtt.

Borda dühösen horkantott egyet, fülét hátracsapva méregette a fekete bokrokat. Hatalmas alakja szinte egybeolvadt az éjszakával, tekintete vészjóslóan villogott a félhomályban. Mirella egyetlen határozott rúgással felpattintotta a kunyhó korhadt ajtaját, kiverve belőle a vastag por- és koromréteget, majd erélyesen belökte a didergő kölyköt a védett belsőbe.

„Itt maradsz, amíg elül a riadó. Hajnalban a mészégetők átvesznek, ők eljuttatnak a szabad falvakig” – vetette oda Mirella pattogósan, miközben száraz avart s pattintott szikrát a kőpadkán. Ingerelte a gondolat, hogy a hajdúk a nyakukon lihegtek, de a didergő fiú láttán a haragja inkább a tisztartók ellen fordult.

Borda a küszöbön telepedett le, halk, vészjósló morgással tartva szemmel a ködös tisztást. Mirella felkapott egy plédet a szekérről, és szigorú arccal a kölyök vállára terítette. „Ne bámulj így, nem vagyunk szentfazekak, csak utáljuk Garai gőgös kopóit. Ül le a sarokba és maradj csendben!”

5. Ágak a keréknyomon

Mirella

Mirella halkan intett a fiúnak, majd óvatosan hátrafelé lépve behúzta a korhadtsajtót. A kunyhó sötétje elnyelte a riadt gyermek alakját, de pihenésre még nem jutott idő. A szekér ott terpeszkedett a tisztás szélén, mint egy hatalmas, fekete felkiáltójel; ha Garai kopói erre tévednek, azonnal kiszúrik a nyomokat.

– Gyere, Borda, nem hagyhatjuk itt a tengelyt elrettentő példának – suttogta élesen a nő, miközben a ló zablájához lépett. – Még a végén azt hiszik a hajdúk, hogy vendégségbe jöttünk a mészégetőkhöz.

A hatalmas kutya némán követte, szőre felborzolódott a fagyos éjszakai szélben. Fülelve fordította fejét a fák közt terjengő köd felé. A távolból tompa patasorozat és vadászkürt halvány visszhangja szűrődött át a tölgyfák törzsei között. Conrad emberei még mindig a gázló környékét fésülték át, de lassan tágították a kört.

Mirella gyors, gyakorlott mozdulatokkal terelte beljebb a szekeret a sűrű bozótosba. Néhány száraz ágat gallyazott le a földről, s a keréknyomokra szórta, hogy eltüntesse a friss barázdákat. Borda halkan felmordult, jelezve, hogy a szag megmarad, de a nő csak intett neki.

– Tudom, tudom. De az éjszakai derpesztő hideg nekünk dolgozik, az őrkutyák orra is befagy – suttogta Mirella, miközben visszafojtott lélegzettel lapult a bak mögé. A kockázat óriási volt, de a szeme sarkában ott bujkált a megszokott, dacos villanás. Garai uraság hajdúi ma éjjel üres kézzel térnek vissza a várba.

6. Nesztelen léptek

Mirella

A patkók ütemes kopogása szinte karnyújtásnyira csendült fel, majd a sűrű tölgyes szélén bizonytalanul megtorpant. A portyázó hajdúk érdes káromkodása átszűrődött a fagyos éjszakai levegőn, ahogy a fák sűrűjét kémlelték. Borda hatalmas teste megfeszült Mirella lábánál, de a fekete kutya egyetlen halk reccsenést sem engedett meg magának; csupán intelligens, sötét szemeit tapasztotta az ágak közt derengő holdfényre.

A lovasok néhány gyötrelmesen feszült perc után továbbálltak a gázló irányába, megunva a hiábavaló keresgélést. Mirella megvárta, míg a patasorozat tompa moraja teljesen elhal az éjszakai csendben, s csak ekkor engedett ki egy halk, elégedett sóhajt. A száraz ágakkal álcázott keréknyomok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket: Garai úr pöffeszkedő kopói vakon átnyargaltak a nyomok felett.

A nő ruganyos mozdulattal pattant fel a bak mögül, s a szekér dupla fenekű rekeszéből gyorsan előhalászott egy vastag, gyapjú pokrócot meg némi szárított húst és árpakenyeret. Nem volt vesztegetni való ideje: odalépett a mészégető kunyhójához, és óvatosan benyitott a korhadt deszkaajtón.

A szökött jobbágyfiú még mindig a sarokban kucorgott, riadt szemei tágra nyíltak a félhomályban. Mirella gyengéd, anyáskodó mosollyal terítette vállára a meleg takarót, s kezébe nyomta az elemózsiát.

– Edd meg gyorsan, öcsém, aztán pihenj egy keveset – suttogta melegen. – A hajdúk elvonultak, de pirkadatkor továbbindulunk.

Borda feszülten elnyúlt a kunyhó küszöbén, fülét a szél felé forgatva őrizte a csendet, míg Mirella odakint az éjszakai bepakolást igazította el.

7. Hajnali előkészületek

Mirella

Mirella halk mozdulattal rákattintotta a szekér oldalára a vasláncot, s gondosan eligazította a rakományt elfedő vastag ponyvát. A fagyos szellő még megrezegtette a tölgyfák korhadt ágait, de az éjszakai feszültség lassan feloldódott a sötétségben. A nő elégedett mosollyal nyugtázta, hogy a szekér dupla aljának rejtett zárszerkezete még a

legélesebb hajdúszem előtt is láthatatlan maradt.

Borda a kunyhó küszöbét elhagyva nesztelen léptekkel sündörgött a szekér mellé. A hatalmas, fekete bundájú eb finoman a nő szoknyájához dörgölözött, elismerésre vágyva a hibátlanul teljesített őrségért. Mirella csendesen felnevetett, s melegen megveregette a hűséges jószág nyakát, miközben a kunyhó felől már a szökött fiú egyenletes, megnyugodott légzése hallatszott.

– Jó munkát végeztünk, öregem – suttogta Mirella, miközben a bak alól előhalászott egy kis rézflaskát, és belekortyolt a fűszeres ágyas pálinkába. – Garai kopói most a gázlónál ázzanak csak kedvükre. Pirkadatkor mi a köves patakágy felé vesszük az irányt, ahol még a patkó sem hagy nyomot.

A nő még egyszer körüljárta a mészégető kunyhójának környékét, s egy puha fenyőággal álcázta saját friss csizmanyomait a nedves avarban. Az ég alján már derengeni kezdett a korai pirkadat szürkésége, jelzést adva a továbbindulásra. Borda vidáman meglendítette a farkát, felkészülve az újabb útra, amely végleg elfeledteti a hajnali veszélyt.

8. Gázolás a köves mederben

Mirella

A lovak türelmetlenül horkantottak a dermesztő pirkadatban, de Mirella egyetlen lágy kattintással és a gyeplő finom megmozdításával csendre intette őket. A szekér lassan elgördült a mészégető kunyhó védelméből, a vastag kerekek pedig puhán nyelték el a törmelékes erdei út egyenetlenségeit. Borda nem maradt el tőlük: az eb nesztelenül ügetett a bak mellett, fülei rángatóztak a legkisebb neszre is, orrát a hűvös reggeli szélbe emelve.

Néhány száz lépés után a sűrű tölgyes átadta helyét a sekély, köves patakágy világának. Mirella habozás nélkül kormányozta a fogatot a sebesen rohanó, kristálytiszta vízbe. A kerekek csobbanása elfojtotta a fa váz halk nyikorgását, s a sodrás pillanatok alatt eltünttetett minden nyomot, amit a lovak patái hagyhattak volna a felkavart homokban.

– Na, öregem, most keressenek minket Garai kopói! – kacsintott le Mirella a vízben gázoló kutyára, miközben gúnyos mosoly bujkált a szája szélén. – Ebben a vízben még az úri hiúságuk is fenékre futna.

A nő egy óvatos mozdulattal visszanyúlt a szekér belsejébe, és finoman megkocogtatta a dupla alj rejtett deszkáját. A kormos arcú jobbágyfiú halk koppintással jelzett vissza odabentről, bizonyítva, hogy a kényelmetlen búvóhely ellenére még tartja magát. Mirella meglegedetten bólintott. Még néhány fordulat a patakmederben, s ha eléri a köves gázló túloldalán elterülő fenyvest, végleg kikerülnek a hajdúk látóköréből.

9. A fenyves oltalma

Mirella

A patak sekély habjai mögött végül megreccsent a parti kavicságy, ahogy a szekér nehéz kerekekkel kigördült a szárazra. A sűrű fenyves hűvös, gyantaillatú árnyékkal ölelte körbe a fogatot, védelmező takarót borítva a fáradt vándorokra. A lovak elégedetten fújtattak egyet a partra érve, Borda pedig szilaj mozdulattal rázta ki bundájából a hideg cseppeket, apró vízpárát szórva a friss mohára.

Mirella ügyes kézzel fékezte meg a pónikat az első vaskos fenyőtörzs mögött, majd éber szemmel körbepillantott. A túlparti erdősáv felől semmi sem törte meg a pirkadat csendjét; Garai gőgös hajdúi nyilván még mindig a félrevezető kereknyomokat kutatták a mészégető kunyhójának közelében.

– Na, fiú, kimerészkedhetsz a kalitkádból! – suttogta a nő, miközben kipattant a bakról, és félretolta a takaróként szolgáló szalmabálát, megnyitva a titkos rekesz ajtaját.

A kormos képű jobbágygyerek nagyot szívott a harapós, friss erdei levegőből, s gyorsan megtörölte izzadt homlokát. Megszeppenten, mégis megkönnyebbülten kászálódott ki a deszkák közül, Mirella pedig nyomban egy karaj szikkadt kenyeret és egy kulacs tiszta vizet nyomott a kezébe.

– Egyél gyorsan! Az urasági lovasok keményebbek a sziklánál, de az eszük rövidebb a nyúlfarknál – mosolyodott el melegen a nő, miközben jóindulatúan megsimogatta a fiú borzas fejét. – Átvágunk ezen a sűrűn, és mire a nap felér az ég közepére, már a nagy vásárosúton zötykölődünk, ahol senki sem mondja meg, ki a vándoráru-kereskedő és ki a szökött cseléd.

10. Fenyőtűk hűvösében

Mirella

A fiú mohó kézzel tömte szájába a szikkadt kenyeret, miközben Mirella már meg is ragadta a pónik kantárját. Nem volt vesztegetni való idő. A sűrű, alacsonyan nyúló ágak védelmében a szekér lassan, csaknem nesztelenül gördült előre a puha, süppedős fenyőtűszőnyegen.

Borda a fogat előtt óvakodott, fülei feszülten riadtak minden apró neszre. A távolból, a patak túlsópartjáról tompa lódobogás és dühös kiáltások zaja szűrődött át a szürke pirkadati ködön. Garai hajdúi átkozódva hajszták a semmit a mészégető kunyhója körül, mit sem sejtve a víz nyelte keréknyomokról. Mirella szívében mégis gyorsabban vert a pulzus. Ha egyetlen tengely is elreped egy kiálló gyökérben, oda a menekülés.

– Lapulj vissza, öregem – suttogta hátra a fiúnak, aki gyorsan visszakászálódott a szalmabálák mögé. – Megtesszük a magunkét, a többit meg a jó szerencsére bízzuk.

Borda hirtelen megtorpant. Egy száraz gally roppant meg tőlük pár lépésre. A kutya mormogva Mirellára nézett, mire a nő azonnal megállította a lovakat, és a kés nyeléhez nyúlt. A feszültség vágni lehetett a hűvös levegőben. Borda óvatosan megkerülte a legközelebbi vaskos fenyőtörzset, hogy kifürkéssze az előttük fekvő homályos erdei csapást.

11. Rejtek a mohás falak közt

Mirella

Borda óvatosan visszalépett a vaskos törzs mögül. Nem a hajdúk bukkantak fel: csupán egy megrémült őz csörtetett át a túlsó avaron. Mirella türelmetlenül, mélyről jövő horkantással fújta ki a levegőt, de egyetlen másodpercet sem vesztegetett. A gyeplőt megrántva újra intett a póniknak, s a szekér nesztelenül haladt tovább a süppedős, túleveles talajon.

A fenyves hirtelen ritkulni kezdett, s a fák fojtogató ölelésében feltárult a mészégető régen elhagyott, roskadozó kunyhója. A korhadt gerendákat vastagon bevonta a sötétzöld moha, a feketéllő tető szinte teljesen egybeolvadt a körülötte nyújtózó erdei árnyakkal.

– Ki a szekérből, de tüstént! – sziszegte Mirella maró éllel a szalmabálák felé hajolva. Megragadta a megszeppent jobbágyfiú karját, és erélyesen kirángatta a ponyva alól. A fiú még mindig a maradék kenyeret szorongatta, de meg sem merte nyitni a száját, úgy botorkált a nő nyomában. Mirella a kunyhó félig nyitott, kormos ajtajához tuszkolta a gyereket.

Borda a tisztás szélén állt meg, felborzolt háttal, vicsorogva méregetve a patak felőli sűrűséget. Garai hajdúinak dühödt ordítószása lassan elhalt a távolban, ahogy a lovasok rossz irányba haladtak a túlparton.

– Húzd meg magad abban a kormos sarokban, és ha kedves az életed, ki ne dugd az orrod! – vetette oda Mirella szikrázó tekintettel, majd határozott mozdulattal rátolta a korhadtszakaajtót a fiúra.

12. A vakvágány csele

Mirella

A korhadtszaka még halkan nyikordult egyet, mielőtt a kunyhó koromtól fekete falaiba olvadt a csend. Mirella nem teketóriázott: azonnal felnyalábolt egy adag száraz fenyőgallyat a földről, s egyetlen lendületes mozdulattal a kunyhó elnyűtt bejárata elé döntötte, mintha csak a szél hordta volna oda a hulladékot. A helyszín így pontosan úgy festett, mint egy évtizede elfeledett, romos erdőszéli hajlak.

Borda halkan megszimatolta a nyirkos avart, majd elégedetten megcsóválta a farkát. A túlsó part felől még hallatszott néhány távoli, elfojtott káromkodás, de a hajdúk lovaik patáit már a sáros földúton ugratva haladtak kelet felé – a csel bevált, a sekély víz elnyelte a nyomokat, a hajdúk pedig vakvágányra futottak.

– No, legalább az a gőgös Garai-féle bagázs egy darabig a saját árnyékát kergeti – suttogta Mirella egy halovány, elégedett mosollyal a szája szélén.

Gyorsan visszalépett a szekérhez, s végignézett a bakon: egyetlen elvesztett morzsa vagy elhullajtott szalmaszál sem maradhatott utánuk. Összébb húzta a ponyva szélét, majd finoman meglegyintette a gyeplőt, hogy a két póni még néhány lépést tegyen a sűrűbb árnyékot adó fenyőágak alá. Nem volt értelme azonnal útra kelniük; meg kellett várniuk, míg az erdő teljesen visszanyeri szokásos, békés lüktetését.

13. Suttogás a korom mögött

Mirella

Mirella intett a fekete kutyának. Borda feszülten megállt a sűrű bokrok árnyékában, fülét hátracsapva figyelt. A hajdúk patadobogása végképp elhalt a távolban, s az erdő lassan visszazökkent a maga megszokott, békés ritmusába.

A lány még egyszer gyanakvón méregette az erdei utat, majd rövid, megfontolt léptekkel visszalopózott a gallyakkal eltorlaszolt kunyhóbejárathoz. Óvatosan félretolt egy sűrű fenyőágat, épp csak annyira, hogy nesztelenül besurranhasson a sötét, kormos belső térbe.

A szökött jobbágyfiú a sarokban kuporgott, tágra nyílt, riadt szemmel bámulva a homályba. A nyirkos falak hűvöst árasztottak, a fiú mégis úgy zihált, mintha még mindig a sarkában lihegnének Garai emberei.

– Elmentek. Nincs baj – suttogta Mirella halkan, szaggatottan.

Előhúzott az övéből egy lapos bőrkulacsot, és a megriadt fiú felé nyújtotta. A srác reszkető kézzel vette át a friss vizet, s hálásan, kapkodva ivott belőle néhány kortyot.

– Tarts ki. Vigyázunk rád – tette hozzá Mirella, miközben a résen át visszanezett a szekér irányába.

Borda odakint halkan felmordult, jelezve, hogy a levegő tiszta. A közvetlen veszély elmúlt, de a továbblépést alaposan meg kellett tervezniük: amint újra elindulnak a szekérrel, a fiúnak biztonságosabb helyet kell találniuk a ponyva alatt.

14. Úton a gázló felé

Mirella

Mirella kislisszolt a kunyhó hűvöséből, és egyetlen intéssel jelt adott Borda felé. A fekete kutya tüstént közelebb óvakodott, fülei éberen felmeredtek, de a veszély elültével testét már nem feszítette a korábbi görcsös ugatásra készség. A lány nem teketóriázott: gyors, megszokott mozdulatokkal átrendezte a szekér hordóit és a gyapjútakarókat, kiszabadítva a dupla padló feletti elrejtett zugot.

– Gyere, csendben! – intett a kunyhó felé halkan.

A megkönnyebbült fiú meggörnyedve kibújt a kormos falak mögül. Léptei még

bizonytalanok voltak, de Mirella gyengéd, mégis határozott kézzel segítette fel a ponyva alá. A puha pokrócok közé kuckózva a legényke végre úgy érezhette, a szerencse mellé szegődött. Mirella még egy hordó szárított gyógynövényt tolt a búvóhely nyílása elé, teljesen elrejtve őt a kíváncsi tekintetek elől.

Borda meglegedetten szimatolt a kerék mellett, majd elébe ügetett az erdei úton. A lány elsimította a friss nyomokat egy fenyőággal, majd ruganyosan fellépett a bakra. A gyeplőt kézbe véve csendesen csettintett, s a szekér halk nyikorgással megindult a tölgyes sűrűjén át, a gázló irányába.

15. Csobogó biztonság

Mirella

A kerekek halkan nyikordultak a szekér alatt, amint a sűrű tölgyes fokozatosan átadta helyét a nedvesebb, füzes vízparti aljnövényzetnek. Mirella lazán tartotta a gyeplőt, de szemeit éberén a fákon túl derengő tisztáson tartotta. A folyó csobogása már tisztán hallatszott a hűvös szélben, jelezve, hogy a gázló karnyújtásnyira van. Garai hajdúinak nyoma sem látszott: a tisztartó gőgös kopói régen bevetették magukat a téves csapásra.

Borda a füzes szélén megtorpant, s fekete orrát a magasba emelve szaglászta a páradús levegőt. Egyetlen halk fújtatással jelezte úrnőjének, hogy a környék csendes és békés. Mirella elégedetten elmosolyodott, majd egy picit lehajolt a bakról, közelebb a lába alatti rekeszhez.

– Kitartás, odafi! A túlsó parton már nem érnek el a pöffeszkedő nagyurak korbácsai – suttogta derűsen a gyógynövényillatú deszkák felé.

A szekér könnyed döccenéssel lépett be a sekély folyóba. A köves mederben a paták alatt vidáman fröccsent a tiszta hab, Borda pedig elégedetten gázolt a kerekek mellett, menet közben egy-egy gyors kortyot kanyarítva a friss vízből. Mirella magabiztosan terelte a fogatot a partoldal felé, ahol a túlsó fák védelmező árnyéka már a veszélytelen út kezdetét ígérte.

16. A szabad part árnyékában

Mirella

A kerekek végül puha, nedves fövényen döccentek meg, ahogy a szekér kigördült a habokból a túlsó partra. Mirella egy védett, sűrű fűzbokor mögé kormányozta a fogatot, messze a túlparti hajdúk tekintetétől. Odalent, a folyó túloldalán a Garai-birtok fenyvesei már csak sötét, fenyegetésmentes sziluettként nyújtóztak az ég felé.

Borda megrázta magát, szóréről sziporkázó vízcseppek röpködtek a levegőben, majd örömteli, halk vakkantással lépett a bak mellé. Mirella leugrott a fűbe, gyorsan átvizsgálta a környéket, s mivel a madárcsicsergésen kívül semmi sem bontotta meg a csendet, visszalépett a szekér oldalára. Egy határozott mozdulattal kiakasztotta a duplafenek rejtett reteszt.

– No, gyere csak ki a sötétből, te kisfiú! – intett derűsen, miközben felsesegítette a kormos, reszkető jobbágygyereket. – Innen már egyetlen udvari hajdú sem rángat vissza a dologházba.

A fiú pislogva dörzsölte meg a szemét a hirtelen világosságban, s amint megérezte a szabad part illatát, megkönnyebbült sóhaj szakadt ki belőle. Borda barátságosan odadörgölőzött a lábához, mintha csak azt mondaná: elvégeztük a dolgot. Mirella előhalászott a ponyva alól egy darab szárított húst meg egy puha cipót, s a fiú kezébe nyomta.

– Edd meg, aztán felkapaszkodhatsz a bakszék mögé. A következő vásáros faluban keresünk neked egy rendes mestert, aki mellett megbecsült ember lehetsz – mondta mosolyogva, majd megragadta a gyeplőt. A szekér elindult a biztonságot adó, napfényes országúton.

17. Sorompó a vásár előtt

Mirella

A szekér dörögve falta a mérföldeket a poros országúton. Borda feszülten ült a bakszék mellett, szőre még nyirkos volt a folyó vizétől, s sötét szeme élesen pásztázta az útszélt. Valahányszor egy kövérebb varjú elröppent a szélfúttá tölgyek ágai közül, a fekete eb fojtott, vágó morgással jelezte nemtetszését.

– Nyugalom, Borda! Nem kell minden madárban a tisztartó kopóját látni – vetette oda Mirella tüskésen, miközben megrántotta a gyeplőt. Hangja még őrizte az átkelés feszültségét, s a méreg tisztán forrt benne a pöffeszkedő uraságok miatt. – Bár ha mégis utánunk jönne valamelyik Garai-bérenc, ígérem, maga fogja megenni a saját nyergét.

A bakszék mögött kuporgó fiú félve nyelt egyet, szorosan markolva a félig megevett cipót. Nem mert szólni, csak hálás, megrémült pillantással figyelte a nő határozott hátát. Mirella megérezte a gyerek dermedtségét, s bár a fogát csikorgatta a felgyülemlett dühtől, a hangja egy csapásra megenyhült, ahogy hátrapillantott.

– Ne remegj, kölyök! Ami a túlparton maradt, az ott is rohad el. Előttünk meg ott magasodik a vásáros falu tornya – bökött előre a korbács nyelével.

A távolban valóban kibontakoztak a faházak zsindelytetői és a templom karcsú csúcsa. Az út szélén azonban egy roskatag vámszedő bódé bukkant elő, ahol egy dülledt szemű, peckes hajdú támaszkodott a lándzsájának, kéjesen lesve a közeledő fogatot. Mirella szája gúnyos mosolyra húzódott: a bosszúsága azonnal tette kész, maró furfanggá változott.

18. A kénköves csel

Mirella

Mirella megrántotta a gyeplőt, s a szekér nyikorogva állt meg a keresztbe fektetett, vaskos fagerenda előtt.

– Hó, megállj! – harsant a hajdú hangja, s gőgösen lépett elő, miközben lándzsájának hegyét a nyögdecselő lovak felé bökött. – A vásári vám négy garas! És mi lapul a ponyva mögött, szép szál fehérem?

Mirella teátrálisan meglepett arcot vágott, majd édes, ám hamiskás mosolyra húzta a száját, miközben gúnyos csillogás gyúlt a szemében.

– Négy garas egy ilyen derék, éles szemű vitéznek? – kuncogott, s kissé előrehajolt a bakszéken. – Bárha csak teli erszényem lenne egy ilyen szálás legénynek! De jaj, nekem csak kénköves kenőcsöm meg fokhagymás pálinkám van. A fekete nyavalya ellen való, tudja-e kelmed?

A vámszedő rögtön hátrahőkölt, gyanakvóan és megrettenve méregetve a poros ponyvát.

– Fekete nyavalya? Miféle nyavalya?

– A túlpárti gázlónál terjed, tekintetes uram! – suttogta Mirella titokzatosan. – Kiütéssel kezdődik, aztán a torkot szorítja meg... Épp a szegény betegeket gyógyítani igyekszem a vásárba. Borda, mutasd csak a tisztelt úrnak a köhögőst!

Borda e pillanatban fojtott, fenyegető morajjal emelkedett fel a bakszék mellett. Borzolt szőrrel, csillogó, vészjósló szemekkel meredt a hajdúra, és mély gurgulázással villantotta meg éles agarait.

A vámszedő sápadtan nyelt egyet, s kapkodva intett a fegyverével.

– Húzzon innen a nyavalyás portékájával! Be ne hozza a bajt a faluba! – kiáltotta, s sietve felrántotta a korhadt sorompót.

Mirella elégedetten csettintett, s a szekér csikordulva gördült át a szabaddá vált úton.

19. A kovácsműhely árnyékában

Mirella

A vásár zaja azonnal körbefogta a nyikorgó ekhós szekeret. Tarka sátrak, fűszeres pecsenyefüst és cserépedények csilingelése kavargott a kőporos utcán, de Mirella pillantása éles maradt, akár a borotva. Nem állt meg a kavarodás közepén, hanem mélyebbre terelte a fáradt lovakat, egy eldugott, árnyékos sikátor felé, a kovácsműhely mögé.

– Még egy ilyen pökhendi svihák, és legközelebb valóban ráuszítom a döghalált – sziszegte Mirella méltatlankodva, miközben leugrott a bakszékről. Dühét alig tudta leplezni, orcája égve pirult a felgyülemlett méregtől.

Borda nesztelenül pattant le a bakról, marcona termete azonnal elállta a keskeny utcácska bejáratát. Éles szemeivel a tömeget pásztázta, s halk, fenyegető morgással intett távol egy kíváncsiskodó péklegényt, aki túl közel merészelt lépni a szekér ponyvájához.

Mirella hátrasietett, és a szekér aljához térdepelve halkan elkoppantotta a titkos jelt a tölgyfadeszván. A rejtett zug rekesze halkan kinyílt, s odabentről egy megrettent, kormos arcú fiú pislogott ki a homályból.

– Na, gyere ki, te szerencsétlen! A kutyák nem találtak meg, a vámszedőt pedig elnyelte a saját félelme – vetette oda éles, mégis gondoskodó hangon Mirella, miközben egy

adag száraz kenyeret meg egy kulacs vizet nyújtott be a fiúnak. – De ne ugrálj, a faluban még ezer szem figyel!

20. Zsarátnok és szurok

Mirella

A kovácsműhely üllőjének ritmikus csattogása szerencsére elnyomta a szekér aljából kiszűrődő fészkelődést. Mirella egy pillanatra sem lankadt: visszanyúlt a ponyva alá egy kormos, szakadt posztóköpenyért, és a fiú nyakába borította.

– Húzd a fejedre! – suttogta élesen, feszülten. – Ha valaki kérdezi, a kovács új inasa vagy. Nem beszélsz, csak hordod a szenet!

Borda füle hátralapult. A természetes kísérő mozdulatlanná dermedt, szeme a sikátor torkolatára szegeződött. Nehéz csizmák koppantak a kőpadkán: két fegyveres hajdú haladt el a bejárat előtt. A vámszedő emberei voltak, láthatóan még mindig gyanakodva pásztázták a forgatagot.

Mirella melle szaporán hullámozott a félelemtől, de tekintete éles maradt. Gyorsan a szekér oldalának dőlt, mintha csak a hámot igazgatná.

– Ne mozdulj, Borda! – sziszegte halkan. A férfi izmai megfeszültek, marokba szorított kézzel állta a sarkot, készen a legrosszabbra.

A hajdúk végül nem fordultak be a szűk zugba; a kovács pörölyének zengése és a felszálló szikrák eltántorították őket. Amint odébbálltak, Mirella a fiú felé bökött a fejével.

– Nyomás a déli kapu felé! A tömegben elvegyülsz – nyomott két rézpénzt a kezébe.

A fiú bólintott, és a széntartó mögött nesztelenül osont el a szabadba.

21. Füst és szurokszag

Mirella

A fiú karcsú alakja másodpercek alatt elenyészett a ponyvás szekerek és a hangoskodó kofaasszonyok forgatagában. Mirella mély levegőt vett, de a tüdeje azonnal megtelt a szomszédos műhelyből áradó nehéz, kénköves füsttel meg az rotyogó szurok maró szagával. A veszély még egyáltalán nem múlt el; a légkör szinte vibrált a feszültségtől.

– Mozduljunk, Borda – intett a nő fojtott hangon a kordé felé. – A hajdúknak hamar feldereng, hogy a csillogó rézpénz és a hamis vámcedula nem ér egy fabatkát sem.

Borda nem teketázott. Hatalmas markával megragadta a rúdat, miközben gyanakvó tekintetével még egyszer végigpásztázta a sikátor száját. A szekér nehéz tölgyfa kereke csikordult egyet a szűk kőpadkán, s pont ráhajtott a kovács által kint felejtett, gőzölgő szurokcsöppekre. A fekete, ragadós massa azonnal rátapadt a küllőkre, de most ez volt a legkisebb gondjuk.

A távolból lópaták csattogása és durva kurjongatás hallatszott: a hajdúk rájöttek a cselre, és visszafordultak. Mirella gyorsan felkapott egy marék korommal kevert, még izzó zsarátnokot az üllő melletti dézsából, majd egyetlen lendülettel a szekér mögött felhalmozott nedves faforgácsra szórta.

Sűrű, szürke füstfelhő csapott fel a szűk utcában, fojtogató vakfoltot képezve a hajdúk orra előtt. Mirella megragadta Borda karját, és a gomolygó takarásban hirtelen befordultak a mészárosok sötét, szűkös sora felé, végleg elnyelve nyomaikat a vásári forgatagban.

22. A mészárosok árnyékában

Mirella

A mészárosok sora nyers hús- és faggyúszagtól terhesen fogadta őket, de ez a maró bűz most áldásnak bizonyult: elnyomta a szekérről áradó égett szurok szagát. Borda megfeszült izmokkal tolta a kordét a nyersbőrökkel teli kampók között, miközben gyanakvó pillantást vetett minden szembejövőre. A kereken ragadó fekete massa belepörgött a szétvert vágóhídi porba, így szerencséire nem hagytak feltűnő nyomot maguk után.

– Elég a morcolásból, Borda! Még a végén kiszúrnak minket azok a köpönyegforgatók – sziszegte Mirella fojtott, méregtől fűtött hangon, miközben gépiesen helyreigazította a ponyvát. – Nem állunk meg, amíg el nem érjük a kelmefestők sikátorát.

A hajdúk dühödt kiabálása már csak tompa morajként hallatszott a füstbe borult kovácsműhely felől. A vásár forgataga hamar elnyelte a két menekülőt; a kofaasszonyok veszekedése és a lábasjóságok bölgése elfedte a kerék nyikorgását.

Borda vágó élességgel vetette oda a választ, miközben félretolt egy útjába kerülő

hordót:

– Lassíts! Ha szaladunk, azonnal ránk uszítják a porkolábot!

Mirella éles szemmel pásztázta a bódék közötti szűk sikátorokat. Bár a szándékosan szított kénköves füst lefogta az üldözők szemét, a városi adószedők nem felejtettek könnyen. Egy félreeső, dohos szegletben végül megtorpantak a ponyvás szekérrel, ahol a falak árnyéka elrejtette őket a kíváncsi tekintetek elől.

23. Cukormáz és acél

Mirella

Mirella először a ponyva alá nyúlt, és halk csitítással intette nyugalomra a rejtőzködő fiút, aki szaporán szedte a levegőt a sötétben. A kordé gyomrában a kölyök végre kidughatta a fejét, miközben Mirella egy csomó kormos rongyot nyomott a kezébe gyors álcaként.

Ám a csend pillanatai nem tartottak sokáig. A sikátor torkolatában meglebbent egy selyemszegélyes posztóköpeny: a város gőgös vámszedője lépdelt be, nyomában két fegyveres hajdúval. Az úr gyanakvóan fintorgott a szurokszag láttán, és gőgös pillantása rögtön a kordéra szegeződött.

– Mit somfordáltok itt a homályban, csavargók? – kiáltotta rőfös gőggel, kezét a szablamarkolaton pihentetve.

Mirella egyetlen szempillantás alatt váltott át a dühös sziszegésből álszent alázatosságba. Cukormáz mosollyal lépett előre, miközben mélyen megdöntötte a fejét.

– Jaj, tekintetes uram! Csak a szegény árusok portékáját rendezgetjük – csevegte mézesmázos, pikírt hangon. – Csupán ritka kenőcsöket hoztunk a nemes urak csúzára meg a kevély tisztek fejfájására...

Mögötte Borda előlépett a fal árnyékából. Hatalmas, kormos vállalai betöltötték a szűk sikátort; vészjósló hallgatással szorította össze ökleit, és olyan fenyegetően meredt a tisztre, hogy annak szava a torkán akadt. A gőgös vámszedő megtorpant, felmérte az erőviszonyokat, majd morogva inkább továbbállt.

24. Lombok oltalmában

Mirella

Amint a vámszedő és fegyveresei léptei elhaltak a macskaköveken, Mirella arcáról azonnal elenyészett a cukormázos mosoly. Egyetlen szilaj pillantással intett Bordának, miközben a kordé mélyén megbúvó fiú még lélegezni is alig mert.

– Mozgás! Mielőtt meggondolják magukat – sziszegte a lány halkán, feszülten.

Borda nem teketóriázott. Megragadta a kordé rúdját, és hatalmas vállával nekifeszülve kitolta a nehéz szekeret a szűk kapualjból. A vásár kavargó forgataga nyomban elnyelte őket, ám a nyílt téren nem maradhattak. A szurokszagú nyomokat el kellett tüntetniük a kíváncsi szemek előtt.

A mészárosok sora felé vették az irányt, ahol a vér és faggyú erős szaga hamar elnyomta a gyanús szurokgőzt. Mirella menet közben némi sárral kente össze a kerekeket, miközben tekintete szüntelenül a tömeget pásztázta. Borda komor csendben, vészjóslóan lépdelt mellette, felkészülve a legrosszabbra.

A piac szélén végre feltűnt a vágyott menedék: a patakpartot szegélyező, dús fűzes.

– Ott! A lombok mögött! – mutatott előre Mirella szaporán szedve a levegőt.

Borda egyetlen határozott lökéssel betolta a kordét a sűrű, zöld fedezékbe. A hajlékony ágak és a kövér levelek jótékonyan borultak feléjük, elrejtve őket a hajdúk szeme előtt.

25. A fűzes csendjében

Mirella

A fűzfák sűrű, lehajló ágai kint tartották a vásár zaját és a kíváncsi tekinteteket. A hűvös, zöld homályban a patak halk csobogása szinte megnyugtatóan hatott az iménti feszültség után.

Mirella nem vesztegette az időt. Lépteivel alig verve zajt, a kordé hátsó részéhez sietett, és óvatosan félrehajtotta a gyékényponyvát, majd felemelte a dupla fenék ravaszul rejtett deszkáját.

– Ki jöhetsz, kisas – suttogta gyengéd, meleg hangon, ami éles ellentétben állt a hajdúknak mutatott mézesmázos, mégis maró stílusával. – A döllyfős uraságok még mindig a mészárszékek bűzét szaglásszák, azt hiszik, ott maradt valami a gőgjükből.

A kordé mélyéről egy megszeppent, koromtól és félelemtől maszatos arcú fiú bújt elő. Remegő kezét Mirella gyengéden megszorította, miközben a tarisznyájából előhalászott egy darabka aszalt szilvát meg egy karéj puha kenyeret, s a gyermek kezébe nyomta. Borda közben a fűzfaágháló mögött maradva, éber szemmel pásztázta a városszéli utat. Hatalmas alakja mozdulatlanul állt a lombok között, mint egy komor szikla, de a tekintetében most nem fenyegetés, hanem óvatos megkönnyebbülés bujkált. Egyetlen halk mordulással jelezte Mirellának: tiszta a levegő, senki sem követte őket a patakpartig.

– Látod, megmondtam – mosolyodott el a lány, s a fiú borzas hajába túrt. – Amíg velem vagy, a vámszedők legfeljebb a saját árnyékuktól ijedhetnek meg. De a nap még magasan jár, a városkapu felől bármikor errefelé vetődhet egy nemkívánatos járőr. Pihenjünk egy keveset, aztán a vízmenti sekélyes felé vesszük az irányt!

26. Illat a gázlónál

Mirella

A sekélyes gázló már alig kőhajításnyira dereng a lehajló fűzfák mögött, de a partmenti ösvényen újabb akadály állja útját a kordénak. Egy ázott köpenyű, morcos őrszem támaszkodik a köves meder feletti fának, unottan rugdosva a vizenyős kavicsokat.

Borda fojtott, éles morgással lépett közelebb, szőre felmeredt a marján. Dühös tekintete egyértelmű üzenetet hordozott: acéllal kell utat vágni. Mirella azonban erélyesen rácsapott a férfi karjára, s elfojtott sziszegéssel intette nyugalomra. „Hagyd azt a vasat, te fatuskó, még idetereled az egész őrséget!”

A lány éles esze azonnal munkához látott. Gyors mozdulattal benyúlt a kordé oldalán függő szőttes tarisznyába, s nem fegyvert, hanem egy apró, mázas cserépedényt húzott elő. Ahogy lefejtette róla a viaszos vásznat, tömény, bódító levendula- és szegfűszegillat áradt szét a hűvös párákődben. A méregdrága keleti balzsamnak hazudott pancs még a legszigorúbb strázsa figyelmét is elzsibbasztotta.

– Figyelj és tanulj – vágta rá Mirella méregtől szikrázó mosollyal. Odalépett az őrhöz, s álmoskás, álszent alázattal felkínálta az illatos csecsebecsét, azt füllentve, hogy a kapitány úr személyes megrendelésére viszi a túlsó partra.

Az őr mohón bekapta a horgot. Az illatos kenet ígérete és a kapitány nevének hallatán

elfeledte a kordé átvizsgálását, s intett, hogy áthaladhatnak. Borda vészjósló hallgatással taszította előre a szekeret a gázló hűvös habjaiba, maguk mögött hagyva a kijátszott őr.

27. A rejtett rekesz kincse

Mirella

A kordé kereke mogorván kattogott a túlparti nedves kavicsokon, maguk mögött hagyva a csobogó habokat. A víz túloldalán elterülő dús fűzes sűrű, zöld lombokból font biztonságos védőhálót köréjük. Ahogy mélyebbre gurultak a hajladozó ágak alá, a külvilág nyüzsgése elnémult, s a párás félhomály azonnal elrejtette a szekeret a kíváncsi szemek elől.

Mirella nem vesztegette az időt. Még mindig méregtől szikrázó szemmel ugrott le a bakról, s rögvest a raktér oldalán lévő csempészszekerhez lépett. Borda egyetlen mukkanás nélkül, felmeredt szőrrel húzódott a lombok szélére. A férfi éber, dühös tekintete a gázló felé nyúló ösvényt pásztázta, készen arra, hogy bárkire rácsapjon, aki követni merésznél őket.

– Elég volt a kucorgásból, te szerencsétlen! – sziszegte Mirella éles, vágó hangon, miközben kipattintotta a dupla padlólemez rejtett reteszét. A szalma alól előbukkanó fiú tüsszentve, ijedten pislogott a derengő fényben. – Ha még egyszer elaludnál ott lent, szeméttel takarlak be, nem takaróval!

A lány a haragja ellenére gondos mozdulattal segítette ki a didergő gyermeket a szűk rejtekből, s gyorsan leporolta a fiú gyűrött gúnyáját. Borda halk morgással tudatta, hogy a környék még tiszta, ám a feszültség cseppet sem enyhült köztük.

28. A fűszeres szelence

Mirella

A fiú szipogva törölte meg az orrát, miközben Mirella egy vastag, viseltes pokrócot terített a vacogó vállára. A gyerek azonban nem üres kézzel bújt elő a szűk rejtekből: rongyos inge alól egy bőrszíjjal átkötött, apró fémelencét halászott elő, amit eddig a mellkasához szorítva őrzött a sötétben.

– Ezt még a gázló előtt nyomta a kezembe egy idegen... azt mondta, vigyázzak rá, míg átérünk – suttogta a fiú megilletődve, és óvatosan Mirella felé nyújtotta a dobozkát.

Mirella szeme elismerően megcsillant. Térdre ereszkedett a guggoló gyerek előtt, s gyakorlott, halk mozdulattal kipattintotta a fémelence rozsdás pántját. A szelencében nem aranypénz csillogott, hanem egy finomra őrölt, méregdrága keleti fűszer lapult, amelynek bódító illata még a nedves fűzfaágról csöpögő víz szagát is elnyomta. Borda halkan felmordult a lombfal tövéénél, de fel sem nézett, csak éberén figyelte az erdei ösvény zörejeit.

– No hát, te kis gézengúz, ez a kincs többet ér tíz üveg hamis elixírnél! – kuncogott Mirella, s a fűszeres dobozt gyorsan a saját szoknyája rejtett zsebébe süllyesztette. – Ha beérünk a vásárba, a gőgös uraságok saját aranyán veszünk neked egy tisztességes csizmát.

Elrendezték a kordé szalmáját, megigazították a ponyvát, majd óvatosan kiléptek a sűrű fűzes hűvöséből, hogy folytassák útjukat a városi piachoz vezető szekérúton.

29. Por és keleti fűszer

Mirella

A döcögő kordé kerekei mély nyomot vágtak a városszéli porba, ahol a kora reggeli pára már oszladozni kezdett. Az ösvényen egyre sűrűbbé vált a forgalom: batyus kofaasszonyok, sovány kecskéiket terelő jobbágyok és cifrára mázolt kereskedőhintók tülekedtek a távoli városkapu felé.

Mirella a bakon ült, s fél kézzel a pokrócba burkolt fiú vállát fogta. A gyerek már nem reszketett, kíváncsi szemmel leste a vásárba igyekvő forgatagot. A szoknya rejtett zsebében meglapuló fémdoboz kellemes nehezékként lapult Mirella combjához – a keleti fűszer értéke egy kisebb vagyonnal ért fel ezen a vidéken, ahol a gőgös uraságok még a puszta borsért is arannyal fizettek.

– Látod azt a cifrán kifestett szekeret ott elől? – bökött Mirella a fejével egy kövér, selyemgúnyás kalmár felé, aki fensőbbbségesen kiabált a lassú szekerekkel. – Az ilyen hólyagok pénztárcája mindig nyitva áll, ha ritkaságot szagolnak. Csak tudni kell, hogyan találja az ember.

Borda lépteinek ritmusa egyenletes volt a kordé mellett. Sötét tekintete minden

szembejövő alakot felmért, s pusztán fenyegető jelenlétével távol tartotta a tolakodó koldusokat és gyanakvó hajdúkat. Mirella elégedetten mosolygott: a fűszer nemcsak a fiú új csizmáját fizeti majd ki, de jut belőle bőségesen a nincsteleneknek is.

30. Fegyverek a vámkapunál

Mirella

A piaci forgatag moraja már egészen közelről hallatszott, ám a kapu előtti ellenőrzőpontnál hirtelen megtorpant a sor. Mirella önkéntelenül is a szoknyája redői közé nyúlt, ahol a kiszabadított fiútól kapott rézpántos szelence rejtőzött. A fém hűvös volt, de a benne lapuló keleti fűszer gondolata sem tudta teljesen elosztatni a hirtelen támadt feszültséget.

- Állj - szisszente Borda alig hallhatóan, és keményen a kordé rúdja csapott. Szemei összeszűkültek, ahogy a városkapuban álló fegyvereseket figyelte.

A hajdúk nem a megszokott, álmos tempóban szedték a vámot. Egy rézpántos ládát rángattak le az előttük haladó cifra hintóról, miközben a kövér kalmár elvörösödve, hadonászva tiltakozott. Az örök parancsnoka szigorú tekintettel méregette a feltört zárat, és a tömeg felé pillantott, mintha pontosan azt a szelencét keresné, ami most Mirella zsebében lapult.

Mirella gyomra összerándult. A fiú a pokróc alatt még mélyebbre kucorodott, megérezve a levegőben vibráló veszélyt. Borda keze a kordé oldalán pihenő nehéz botra tévedt, tekintetéből néma riadalom tükröződött.

- Semmi pánik - suttogta Mirella, bár a saját hangja is megreménykedett. - Ha a rézpántos kincsekre vadásznak, hát kapnak valamit, amitől elmegy a kedvük a kutakodástól.

Gyors mozdulattal előhalászott a kosarából egy apró, piszkos üvegcsét, amiben ócska szurok és csípős gyógynövények keveréke lötyögött. Elhatározta, hogy mielőtt a sor rájuk kerülne, felkészül a rázós szemfényvesztésre.

31. A csodakenőcs csele

Mirella

A kordé csikordulva állt meg a szigorú fegyveresek előtt. Egy pirospozsgás, peckes vámőr lépett elő, lándzsáját nyersen a kocsi rúdjának feszítve.

– Álljunk csak meg! – dörmögte, miközben gyanakvó tekintettel méregette a ponyvával letakart rakományt. – Kereskedőknek, gyanús csavargóknak átkutatjuk a holmiját! Rézpántos ládát, elcsent portékát keresünk a kapitány parancsára.

Borda ujjai ráfonódtak a botra, s a teste megfeszült, mint a csapda rugója, de Mirella egyetlen finom intéssel lecsillapította. Arcára nyomban ráült a legálszentebb, legalázatosabb mosoly, amit csak a vásári forgatagban tanult.

– Jaj, tekintetes vitéz uram! – csicseregte nyájasan, miközben szélesre tárt karokkal lépett az őr elé. – De nagy kő esett le a szívemről, hogy végre egy ilyen éles szemű, daliás tiszttel hozott össze a sors! Nem is a ládák miatt kell aggódnia kelmednek, hanem a veszedelmes mocsárláz miatt... Látom ám az arcán azokat a csúf, sárgás foltokat!

A vámőr ösztönösen az arcához kapott, s a gyanakvást hirtelen felváltotta a hiú kishitűség. Mirella nem teketóriázott: gyors mozdulattal lepattintotta a szurokszagú üvegce dugóját, s egy csepp csípős, bűdös folyadékot kent a férfi kézfejére.

– Remete Szent Antal ritka csodaszere ez! – suttogta rejtelmesen. – Ha most nyomban nem dörzsöli be, s a kordénk rázkódó pora rászáll, örökre megcsúfítja a bőrét!

A fojtogató szag és Mirella határozott fellépése teljesen összezavarta a fegyverest. Borda egyetlen fenyegető, néma lépést tett előre, ami épp elég volt ahhoz, hogy a megszeppent vámőr elrántsa a lándzsáját.

– Menjetek a pokolba a szagmandulátokkal! – horkantott a katona, s sürgetően integetett, hogy húzzanak el a kapuból.

Mirella buzgó hálálkodások közepette intett Bordának, s a kordé végre kigördült a vámkapu árnyékából, egyenest a vásár irányába.

32. A keleti fűszer ára

Mirella

A kordé kerekei lassan belepörögtek a városszéli vásár felé vezető út vastag porába. A kapu fegyvereseinek zajongása s a fojtogató szurokszagtól csikorgó káromkodások hamar elhalkultak a mögöttük terülő derengésben. Borda csak akkor engedte ki a mellkasában rekedt levegőt, amikor a legközelebbi árkádok védelmező árnyéka alá

érték.

Mirella halkán hátrafordult, s egyetlen finom mozdulattal fellebbentette a szekér nehéz ponyváját. A kiszabadított fiú még mindig megilletődve kuporgott a szalmán, de a szemében villódzó riadalom már átadta a helyét a meglepett kíváncsiságnak.

– No, ne bámulj úgy, mintha szellemet látnál! – mosolyodott el a lány meleg, anyáskodó hangon, miközben egy darab száraz kenyeret és egy korty tiszta vizet nyújtott a gyermeknek. – A nehezén túl vagyunk. Most már nem a fegyveresek lándzsája, hanem a vásári kalmárok kapzsisága az ellenfelünk.

Mirella keze a ruhája redői közé nyúlt, s óvatosan előhalászta a fiúnál talált, kecsesen faragott szelencét. Amikor pattintva felnyitotta a pici fedelet, a friss keleti fűszer tömény, bódító illata azonnal elöntötte a kordé környékét. A gőgös városi előljárók és a dőzsölő kereskedők egész vagyonokat voltak képesek kifizetni egyetlen csipetnyi ilyen kincsért.

– Ebből a pár markynyi porból akkora aranyat csikarunk ki a pöffeszkedőkből, hogy abból nemcsak te laksz jól, de a külvárosi didergőknek is jut rendes meleg gúnya meg étel – kacsintott Bordára, aki egy elégedett morranással nyugtázta a tervet.

33. A vásári alku

Mirella

Mirella gondosan bezárta a faragott szelencét, s a pici kulcsot a keblébe rejtette. Egy gyors pillantást vetett Bordára, aki már meg is találta a legmegfelelőbb, félreeső zugot a kordénak az árnyas falak mentén. A hűséges kísérő fél kézzel a szekér rúdját támasztotta, míg a másikkal csendben betakarta a szalmán csücsülő fiút egy ócska, de meleg pokróccal.

– Vigyázz rájuk, Borda! Én teszek egy kört a cifraságok között, s megkeresem a legkövérebb erszényt – suttogta a lány meleg mosollyal, majd megigazította kendőjét, s kilépett a vásári forgatagba.

A piactér közepén, a legdíszesebb selyemsátor előtt pöffeszkedett a város leghíresebb fűszerkalmára. Bársony köntöse alig érte át a hasát, s gyűrűzött ujjai között pökhendi gőggel forgatott egy rézrajzolatú mérleget. Mirella arcára azonnal kiült a megszokott, álszent alázat: a tekintetét kissé leszegte, de ajkán halvány, pikírt mosoly bujkált.

- Méltóságos kalmár uram - hajolt meg mélyen, miközben hangja csöpögött a hamis tisztelettől. - Egy szegény vándoráru-hordó leánya merészel kelmed elé járulni. Egy csipetnyi ritkaság van nálam, mit a keleti tengerekről hozott a szél... de tartok tőle, a nagyságos úr erszénye szűkös lesz ehhez a kincshez.

A kalmár felhorkantott, s felháborodottan mérte végig a lányt, pont úgy bekapva a horgot, ahogy Mirella eltervezte.

- Szűkös? Az én ersényem?! - dörrent rá a kereskedő, s azonnal előrántotta a nehéz, ezüstpénzzel teli bukszáját. - Mutasd azt a port, te nőszemély, aztán majd meglátjuk, ki fizeti meg az árát!

34. Ezüst csengés a selyemsátor előtt

Mirella

Mirella lassan, szinte ájtatos mozdulattal emelte ki a kendője alól a kis rézpántos szelencét. Nem sietett; hagyta, hogy a kereskedő kíváncsisága és elbizakodottsága a tetőfokára hágjon. Amikor a fedél finom kattanással felpattant, a szellő rögtön felkapta az egzotikus, szegfűszeges-fahéjas aromát, ami varázsütésre betöltötte a selyemsátor környékét.

A kalmár szeme tágra nyílt, s a száját is tátva felejtette a mohóság vágyától. Egyik kövér, gyűrűs ujjával már nyúlt volna a vöröses por felé, de Mirella egyetlen gyors mozdulattal visszahúzta a szelencét a kebléhez.

- Lassan a testtel, nagyságos uram! - csillant meg a lány szeme pajkos éllel. - Ez a por a keleti kalifák kertjének legféltettebb kincse. Három fényes ezüstpénz csupán az illatolása, de ha az egész szelencét óhajtja birtokolni, a buksza alját is meg kell mutatnia!

A kalmár torkán akadva hörrent fel a pimasz áron, ám a környező árusok már kíváncsian figyeltek. Hogy hiúságát és hírnevét óvja, gőgös fintorral markolt bele nehéz ersényébe, s öt csillogó ezüstöt nyomott Mirella tenyerébe, majd kapzsian magához ragadta a rézedényt.

Mirella ártatlan mosollyal meghajolt, s a csörgő pénzt rögvest köténye mélyére süllyesztette. Nem teketóriázott tovább: könnyed léptekkel indult vissza a félreeső sikátor felé, ahol Borda már vigyázta a kordét. A szekérnél lapuló fiúnak meleg ételre és

új gúnyára volt szüksége, a gőgös kalmár ezüstjei pedig épp a legjobb helyre kerültek.

35. Meleg étel a sikátorban

Mirella

A sikátor árnyékában hűvös szél kavarta a port. Mirella elégedetten paskolta meg a kötényét, amelyben halk muzsikaként csörrentek össze az imént szerzett ezüstpénzek. A vásár zaja itt már elhalványult, csupán a szekerek távoli nyikorgása szűrődött be a téglafalak közé.

Borda a kordé mellett lapult, feszült izmokkal vigyázva a rejtekhelyet. Ahogy megpillantotta a közeledő leányt, tekintetében gyanakvó feszültség villant fel.

– Tiszta a levegő? – kérdezte szaggatottan, szemeivel a sikátor torkolatát pásztázva.

– Hogyne lenne! A gőgös kalmár most épp a hamis szegfűszegporát szagolgatja boldogan – nevetett fel halk, selymes hangon Mirella. – Nézd csak, mit kaptunk tőle a nagy buzgóságért!

A lány büszkén mutatta fel a markában lapuló csillogó ezüstöket. A kordé ponyvája alól ekkor egy didergő, maszatos arcú fiú bukkant elő. Rémült tekintete Mirella ártatlan mosolyán állapotodott meg.

– Gyere csak ki, fiacskám – lágyult el Mirella hangja. Gyengéden simogatta meg a fiú borzas fejét. – Nem bánt senki. Ebből a pénzből rögvest szerzünk neked meleg gúnyát és egy jókora cipőt.

Mirella gyors mozdulattal nyomott két ezüstöt Borda markába.

– Szaladj a pékséghez és a gúnyás bódéjához! Hozz friss tejet is, amíg én itt vigyázok!

Borda szótlanul bólintott, majd a fal mellett suttyomban elszurrant, miközben Mirella óvón fonta karját a megmenekült kisfiú köré.

36. A fahéjas falatok

Mirella

Nem telt bele sok idő, Borda sötét árnyéka újra feltűnt a kapualj sarka felől. Egy gőzölgő cserépedényt szorított a mellkasához, amelyből a friss, mézes zabkása fahéjas illata szétáradt a hűvös sikátorban. A másik kezében vastag gyapjúpokrócot és egy még

meleg veknit egyensúlyozott.

- Tiszta a környék... egyelőre - motyogta Borda halkan, szaggatottan, miközben gyanakvóan visszanézett a főutca felé. - A pék nem kérdezett semmit. Gyorsan pörögtek az ezüstök.

- Jól tetted - bólintott Mirella feszülten, és óvatosan átvette tőle a tálat. A szemeiben bujkáló riadt tekintet ellenére mozdulatai gyengédek maradtak. - Nézd csak, mit hozott nekünk a jó ember!

A megszeppent fiú tágra nyílt szemekkel bámulta a gőzölgő ételt. Mirella a kezébe adta a fakanalat, Borda pedig a gyerek nyakába terítette a puha pokrócot. A kisleány remegő kézzel, de nagy kapkodással látott munkához. A forró kása melege lassan visszahozta a színt a maszatos arcába.

- Sietnünk kell - morogta Borda fojtott hangon, miközben már a kordé ponyváját igazgatta. - A kalmár hamarosan rájön a cselre. Ha a hajdúk utánunk jönnek, szűk lesz ez a kapualj.

- Igazad van - súgta Mirella, s vetett egy utolsó, éber pillantást a sikátor torkolatára. - Eddig szerencsénk volt. Etesd meg a kicsit, aztán induljunk a gázló felé!

37. Kerekek a saras úton

Mirella

Borda egyetlen határozott mozdulattal emelte fel a kisleányt, s a meleg pokróccal együtt a kordé mélyére, a ponyva alá rejtette. A gyerek a fahéjas kásával teli tálat szorongatva hálásan kuporodott le a puha zsákok közé, miközben az édeskés gőz még finoman terjengett a deszkák között.

Mirella elégedett mosollyal igazította meg a ponyva szélét. A gőgös kalmártól kicsalt ezüstök most hozták meg az igazi hasznukat, s az elégedettség melegséggel töltötte el a szívét. Borda halkan megrántotta a gyeplőt, a szekér pedig nehézkesen kilendült a szűk, sötét kapualjból. A kerekek halkan nyikorogtak a kinti macskaköveken, de a vásárváros esti zaja könnyedén elnyelte az apróbb neszeket.

- Ha a kalmár és a hajdúk észbe kapnak, már csak a hűlt helyünket találják - jegyezte meg Mirella halk, csípős gúnnyal, miközben még egy utolsó pillantást vetett a főutca felé. - A tekintetes úr bizonyára még mindig a csodálatos portékáját méregeti a

selyemsátorban.

A városszéli sikátorok hamarosan átadták helyüket a fűzfákkal szegélyezett dűlőútnak. A levegő hűvösebbé és frissebbé vált, ahogy a folyó közelsége érezhetővé lett. Borda éber szemekkel pásztázta a bokrokat, miközben a kordé egyenletesen zötykölődött a gázló felé vezető úton.

A ponyva alól egy kis fej bukkant ki: a kisfiú már az utolsó falatokat kaparta ki a cserépedényből. Arcán a riadt feszültség helyét átvette a jóllakottság nyugalma. Mirella egy mosoly kíséretében egy kis aszalt gyümölcsöt nyújtott felé, s a szekér kényelmes tempóban haladt tovább a biztonságot nyújtó part felé.

38. Sár és sötétség

Mirella

A szekér rövidesen átlépte a Garai-birtok határát jelző roskatag kőoszlopot. Az elhanyagolt dűlőút egyre sarasabbá s sötétebbé vált, ahogy a fűzfák homályos árnyékában közeledtek a gázló felé. Mirella feszülten figyelte az éjszakai nesztelegetést, hiszen a birtok tisztartójának járőrei bármikor felbukkanhattak a ködből.

A szekér hirtelen akkorát zökkent, hogy a ponyva feszítőfái szinte felnyögtek. A jobb hátsó kerék teljes terjedelmével tengelyig szaladt egy mély, vízzel teli kátyúba. A ló megriadt, halkan felhorkantott, a szekérderék pedig veszélyesen megdőlt a sár felett.

– Megragadtunk – sziszegte Borda fojtott, szaggatott hangon, miközben riadtan mérte fel a bozótos szélét. – Mély. Nagyon mély.

– Csendesen! – intette le Mirella halkan, gyorsan a ponyva részéhez nyúlva, hogy egyetlen nyugtató szorítással intse hallgatásra a bent lapuló kisfiút. – Garai hajdúi nem messze portyáznak. Ha meglátják az elakadt kordét, lőttek a tervünknek.

Mirella óvatosan leereszkedett a cuppogó sárba. Bár szíve hevesen vert a félelemtől, éles esze azonnal megoldást keresett: egy kidőlt tölgyfaágat feszített a megrekedt kerék alá, miközben Borda hatalmas vállával a szekéroidalnak feszült. Egyetlen feszült, közös erőfeszítéssel csikarták ki a kerekeket a sártengerből, mielőtt a távolban feltűnő fáklyafények elérték volna őket.

39. A zúgó gázló

Mirella

A kerekek kiszabadultak a sártengerből, s a szekér megkönnyebbülten lódult meg a sötét dűlőúton. Borda habozás nélkül ragadta meg a kantárszárat, és a fűzfák védelmező árnyékába vezette a lovat. Mirella egyetlen ügyes ugrással pattant fel a bakra, majd egy gyors pillantást vetett a háta mögé: a Garai-birtok járőreinek fáklyái épp ott pásztázták a felkavart sárt, ahol alig egy perccel korábban még a mély kátyú fogságában vergődtek.

- Éppen idejében - mormolta Borda fojtott hangon, miközben sárfoltos köpenyét összehúзва szorosan a kordé mellett haladt tovább.

A sűrű, nyirkos köd szerencsére játékonan elfedte körvonalait a kíváncsi szemek elől. A dűlőút hamarosan lejtteni kezdett, s a sötétségből felhangzott a gázló sebesen rohanó vizének megnyugtató csobogása. A cuppogó sarat felváltotta a part kavicsos talaja. Mirella halk, csitító szavakkal irányította a fűjtató patást, amely óvatosan lépett a hideg habok közé.

- Húzd magadra a pokrócot, kicsim! - suttogta hátra Mirella a ponyva résén át a szalmában lapuló fiúnak. - A víz csobogása most a legjobb barátunk.

A szekér zökkenőmentesen vágott át a sekély medren. Mire a túlsó part biztonságos zátonyára értek, Garai hajdújának fáklyái már csak tehetetlenül sziporkáztak a túlsó fűzesben, mint vesztett úton bolyongó lidércek.

40. Ír a köszvényre

Mirella

A túlsó parton a köves út egyenesen a kivilágított vámkunyhóhoz vezetett, ahol egy álmoságtól morcos, vörös orrú vámszedő emelte magasba lámpását. A köpcös tisztartó gyanakvón méregette a kordét, s gépiesen már a ponyva felé nyúlt, hogy átkutassa a rakományt.

Borda fenyegetően lépett előre, de Mirella egyetlen lágy mozdulattal leintette. A nő álszent alázattal kulcsolta össze kezeit, s elragadó mosollyal lépett a tisztviselő elé.

- Szent Márton óvja kegyelmed drága egészségét, tekintetes uram! - suttogta

mézesmázos hangon. – Látom a szemein a gyötrelmet... Ugye a csúz sanyargatja azt a nemes orrcsúcsot ezen a nyirkos éjszakán?

A vámszedő megtorpant, s önkéntelenül is megérintette sajgó arcát. Mirella kihasználta a pillanatot, s szoknyája redőiből egy apró, mázas tégelyt húzott elő.

– A bizánci pátriárka titkos kenőcse! – lehelte bizalmasan. – Egyetlen dörzsölés elmulasztja a gyulladást. A tekintetes úrnak ajándékba adom, cserébe a szegény vándorok iránti jóindulatért.

A hiú és fösvény hivatali ember szeme azonnal megcsillant. A kenőcs láttán teljesen megfélemedezett a vizsgálatról: a tégelyt kapzsin megragadva már kente is a zsíros maszatot a bőrére. Elégedett hümmögéssel, széles mozdulattal intett szabad utat, miközben Mirelláék megkönnyebbülten gurultak tovább a sötétbe.

41. A tölgyes árnyékában

Mirella

Amint a vámkunyhó sárga lámpafénye végleg elenyészett mögöttük a sötétben, Mirella megfeszítette a gyeplőt, s a szekér halkan megállt az útszéli tölgyes oltalmazó árnyékában. A nő nem vesztegette az időt: azonnal hátrafordult, és félrehúzta a nehéz, átázott ponyvát.

– Kimászhatsz, kisunokám! A pökhendi úr most épp avas disznózsírt kenetet a dölyfös orrára – suttogetta éles, gúnyos hangon.

A rejtett rekeszből egy megriadt, vacogó fiú bukkant elő, szorosan magához ölelve kopott tarisznyáját. Borda morogva lépett a bak mellé, keze még mindig a tőr pántján pihent, miközben sötét tekintete a hátrahagyott útszakaszt pásztázta.

– Ostoba csel volt – vetette oda Mirellának vágó, rideg hangon. – Ha rájön, hogy a vakondzsír meg a korom nem gyógyítja a köszvényét, a nyakunkra hozza a váraljai katonákat.

– De nem most jön rá, Borda! – csattant fel Mirella méregből táplálkozó, gúnyos mosollyal. – Addigra a Garaiak hűségese adószedője a saját szagától fuldoklik, mi meg régen a tölgyes túloldalán járunk.

A nő a ponyva alól előhúzott egy vastag, gyapjú takarót, s gyors, határozott mozdulattal a reszkető fiú vállára terítette.

– Idd meg ezt a pár csepp pálinkát, aztán irány a faluszéle, mielőtt a járőrök észbe kapnak! – utasította a gyereket szigorúan, de gondoskodón.

A fiú hálasan bólintott, majd némán eltűnt a fák sűrűjében. Mirella Borda felé fordult, s megragadta a gyeplőt.

– Na, te medve, hajítsd fel a sarkad, mielőtt a csodakenőcsöm varázsa elszáll!

42. Átkelés a habokon

Mirella

Borda morogva fészkelődött vissza a bakra, érdes tenyérrel ragadva meg a gyeplőt. Nem fűzött szóbeli kommentárt Mirella sürgetéséhez, de a szekér nehéz kerekekkel nyomban nekilendült a göröngyös erdei úton. Az éjszaka sűrűsödő sötétje és a lombkoronák védelmező takarót vontak köréjük, de a veszély feszültsége mégis ott vibrált a hűvös levegőben.

– Ha az a pöffeszkedő alak rájön, hogy a kence nem gyógyít, hanem égő kiütéseket hoz az orrára, lóhalálában küldi utánunk a portyázóit – mormogta Borda, miközben sötét tekintetével még egyszer hátrapillantott a távolban derengő lámpafény felé.

– Ugyan már, mire rájön, a vakondzsír és a korom már alaposan meg tette a hatását – nevetett fel Mirella fojtott, maró gúnnyal. – Mire feleszmél a csalásból, mi már rég a folyó túloldalán járunk, ő meg a saját szagától fuldokolhat a vámházban.

A szekér zörögve tört előre a sárban, míg a fák rései között meg nem csillant a gázló ezüstösen derengő viz tükre. A sebes sodrású folyó nyirkos párája azonnal megcsapta az arcukat, s a rohanó víz zúgása játékonnyan elnyomta a kerekek csikorgását. Borda határozott mozdulattal terelte a lovakat a sekélyesbe, ahol a hideg habok nyomban körülölelték a küllőket.

Mirella feszülten figyelte a túlsó part játékonny árnyait, miközben a távolban patkódobogás halk visszhangja veszett el a vizuhatag robajában. A szekér átgázolt a sodráson, s mire a túlsó part fűzfái közé értek, az üldözőknek már csak a sötétség maradt.

43. Menedék a túlsó parton

Mirella

Borda a füzek jótékony homályában végre meghúzta a gyeplőt, s a fáradt lovak halkan horkantva álltak meg a nedves avaron. A víz csobogása mögöttük lassanként elcsendesült, jelezve, hogy a túloldali járőrök végleg feladták a hajszát.

Mirella azonnal hátranyúlt a bak mögé, és határozott mozdulattal félretolta a nehéz, átázott ponyvát. A sötétben két riadt, csillogó gyermeki szem tekintett vissza rá: a vámháznál elrejtett fiú gubbasztott a fazekak és a fűszeres zsákok között, még mindig didergve a félelemtől.

– No, apróság, kimászhatsz végre! A szigorú vámszedő uraság most épp a koromfekete kenőccsel kenegeti a saját orrát, úgyhogy egy ideig aligha jön utánunk – mondta Mirella meleg, halk szavakkal, s közben felsesegítette a gyermeket. Egy vastag, száraz pokrócot kanyarított a vállára, majd egy darabka maradék kenyeret nyomott a kicsi, piszkos markába.

Borda a bakról lelépve halkan dörögött valamit a bajsza alatt, miközben gyorsan átvizsgálta a kerekeket, nem sérült-e meg a vasalás a köves mederben. Bár tekintete továbbra is éberen pásztázta az árnyakat, a feszültség végre engedni kezdett.

A szekér csendben indult tovább a sűrűsödő éjszakában, a biztonságos menedéket nyújtó ház felé.

44. Léptek a sötétben

Mirella

A tisztásra kiérve a szekér kerekei halk döccenéssel álltak meg a ritkás fűben. A sötétben kirajzolódott a magányos erdei hajlék sötét tömbje; az ablakok vakon, feketén meredtek az éjszakába. Borda fojtott szitkozódással ugrott le a bakról, és azonnal a kard markolatára simította a tenyerét.

– Valami nem stimmel – sziszegte Borda, s tekintetét a félig nyitott ajtórésre szegezte.

Mirella nem tehetetlenkedett. Karja közé kapta a pokrócba csavart, még mindig didergő kisfiút, és óvatos, szinte nesztelen léptekkel követte a férfit a nyirkos pázsiton. A ház feszült csendbe burkolózott, mintha a falak között lapuló árnyak csak a megfelelő

pillanatra várnának. A gyanakvás fojtogatóan ült a levegőben.

A bejárathoz érve Borda óvatosan közelebb hajolt, de az első lépésnél megtorpant. A bejárati ajtó alatt a korhadtt küszöb veszélyesen süppedt meg: a nyirkos fa sötétén mállott, s a közepe teljesen szétmállott az évek során.

– Vigyázz! – suttogta Mirella, és közelebb húzta a gyermeket. – Ha rálépsz, a recsegés felveri az egész tisztást.

Borda széles terpeszben átlépte a korhadékot, majd hátrafordulva megtámasztotta Mirella könyökét. A lány kiszámított mozdulattal szökkent át a veszélyes ponton, miközben az omladék alól egy apró rágcsáló surrant ki a sötétbe, szinte pattanásig feszítve a két vándor amúgy is pattanásig feszült idegeit.

45. Neszek a homályból

Mirella

A dohos előtérbe érve Mirella szorosan magához ölelte a pokrócba burkolt kisfiút. A ház belsejét sűrű, fojtogató sötétség borította, melyet csak a törött ablaküvegen beszűrődő halvány holdfény tört meg néhol. Borda hátulról óvatosan betolta a nehéz ajtót, de a retesz kattánása hevesen visszahangzott a néma falak között.

– Állj! – sziszegte Borda, s a markolatra feszülő ujjai elfehéredtek.

– Hallottad? – suttogta Mirella. A szívverése a torkában dobogott.

A belső szoba felől nehéz, kimért léptek nesze ütötte meg a fülüket. Valaki a homályban lassan, óvatosan közeledett a korhadtt fapadlón, minden mozdulatával a jövevényeket figyelve. Nem volt kiáltás, sem nyílt fenyegetés, csupán az éjszakai csendben fülelő lakó fojtogató jelenléte.

Borda fél lépéssel Mirella elé húzódott, széles vállával takarva a nőt és a megrémült gyermeket. A szoba túlsó sarkában egy árnyék különvált a fal sötétjétől, s két gyanakvó szempár villant meg a félhomályban. A levegő megfagyott köztük; a két vándor tudta, hogy a legkisebb elhibázott mozdulat is végzetes lehet.

46. Fény a sarokban

Mirella

Mirella lassan engedte le a szorítását a kisfiú vállán, bár a pulzusa még mindig sebesen verdesett. Borda halkan mormogva méregette a homályban lapuló alakot, mire Mirella óvatosan megérintette a férfi karját, jelezve, hogy bízna csak rá a dolgot. Egyetlen határozott, mégis könnyed mozdulattal előhúzott a köpenye redői közül egy apró faggyúgyertyát meg a csiholószerszámot.

A szikra csattant, s a pislákoló sárga fény hirtelen bevilágította a kormos sarok mélyét. A félelmetesnek hitt árnyék mögött nem egy felfegyverzett portyázó, hanem egy ráncos képű, viseltes gúnyát viselő öregasszony lapult, aki meglehetősen elszántan szorongatott egy igencsak életunt kinézetű fakanalat.

– Hát kelmed az a félelmetes szellem, aki miatt majdnem kővé dermedtünk? – törte meg a csendet Mirella, s ajkán máris ott bujkált a csipkelődő, meleg mosoly. – Remélem, azzal a fakanállal nem az életünkre tör, mert a gyomrunk bizony sokkal nagyobb veszedelmet jelent most erre a házra.

Az öregasszony gyanakvó tekintete szinte egy szempillantás alatt szelődült meg, amint megpillantotta a pokróc alól megszeppenten pislogó kisfiút. Borda halkan megköszörülte a torkát, s bár az ajtó közelében maradt, a feszültség láthatóan felengedett a vállában.

– Meleg ennivalóm ugyan nincs – morogta az asszony, miközben óvatosan a köténye mögé dugta a fakanalat –, de a kemence zugában még akad némi száraz rőzse.

– Ennél jobb hírt nem is hallhattunk volna – lépett beljebb Mirella, s már terelte is a gyermeket a langyosabb sut felé. – Borda, rakj a tűzre, én meg megnézem, mit rejteget még a tarisznyánk!

47. Parázs a kemencében

Mirella

Borda szótlanul bólintott, majd komótos, óvatos léptekkel a kemencéhez lépett. A száraz rőzse meglepően gyorsan kapott lángra a gyertya csonkjától, és a kuckó zord falaira végre barátságos, narancssárga melegség telepedett. A pattogó tűz fénye elűzte a feszült csöndet, s a sarokban gubbasztó kisfiú szemei is felragyogtak a hirtelen támadt melegtől.

Mirella letelepedett a sut szélére, s mélyre nyúlt a vászontarisznyájába. Egy darab szikkadt cipót, némi füstölt szalonnát meg egy kis maréknyi aszalt szilvát halászott elő.

Az ételt óvatosan megosztotta: a legnagyobb falatot a gyerek markába nyomta, de jutott belőle a ráncos kezét melengető nénikének is.

– A Garai-féle hajdúk miatt bújt el? – kérdezte Mirella könnyedén, miközben a kisfiú kormos arcát törölgette egy tiszta kendővel. – Mert ha róluk van szó, higgye el, azok lassabbak a vén teheneknél, ha a sárban kell trappolni.

Az öregasszony halkán felkuncogott, bár a tekintete még mindig az ajtóra tévedt néha.

– Bárki legyen is kint, ide nem jön be – morogta Borda az ajtó mellől, ahol karba font kézzel, sziklaszilárdan állt, mint egy néma őrszem.

– Látja? A mi szigorú védelmezőnk mellett még a szellemek is jobb belátásra térnek – kacintott a gyermekre Mirella, s a feszültség végleg elpárolgott a szobából.

48. Titok a kormos fal mögött

Mirella

A tűz duruzsolása lassan elaludta a kisfiú szemét, aki a szikkadt cipóval a kezében, az öregasszony ölébe hajtva a fejét csöndesen szuszogni kezdett. Mirella elégedetten mosolyodott el, de tekintete a kemence mögötti, sötét, kormos falmélyedésre tévedt. A fellobbanó lángok egy apró, fémes villanást vetítettek a koromfekete vakolatra.

Mirella halkán felállt, s óvatosan, nehogy felferje a didergő gyermeket, a kemence kormos oldalánál guggolt le. Borda egyetlen apró intéssel követte a mozdulatát, kezét továbbra is éberen az övére pihentetve. A kormos zugban, egy elmozdult téglamögött ócska, bőrszíjjal átkötött fagombos szelence sarka kandikált ki.

– Nézd csak – suttogta Mirella, s finoman kihúzta a dobozkát. A zsanér halkán megreccsent, de az öregasszony csak köhintett egyet álmában, nem riadt fel.

A doboz belsejében nem arany csillogott, hanem néhány viaszpecsétetes levél meg egy csorba rézmedál. Mirella könnyed mozdulattal kibontotta a legfelső tekercset, s a gyertya halvány fényénél gyorsan átfutotta a cirádás sorokat.

– A Garai-udvar tisztjeinek adónyilvántartása – kuncogott fel halkán, szemeiben pajkos szikrával. – Nos, úgy tűnik, ez a kunyhó többet rejt egyszerű menedéknél.

Borda szűkszavúan bicentett, bár tekintete visszatért a reteszre. Ez a kis zsákmány még igencsak kapóra jöhet a következő vámkapunál.

49. A lajstrom ára

Mirella

Mirella gondosan összetekerte a viaszpecsétetes papirosokat, s a szoknyája rejtett belsejébe csúsztatta őket. A bőrszíjjal átkötött fagombos szelencét visszatolta a kormos lyukba, hogy a ház népének se származzék baja abból, ha a tekintetes úrfilakók hiányolni kezdenék a lajstromot.

– Ez a kis papiros többet ér száz jó aranynál, ha a vámszedő túlbuzgóvá válna – suttogta Borda felé pimasz mosollyal, miközben felállott a kemence mellől.

Borda csak halk horkanással felelt, de a szeme sarkában ott bujkált az elégedettség. Tudta jól, hogy Mirella éles esze és ez a néhány kényes adat bármilyen kevély tisztartót meghunyászkodásra bír majd.

A vándoráros nő óvatosan odalépett az alvó öregasszonyhoz, s a szikkadt cipő fennmaradó felét egy kistányérra helyezte a feje mellé, kiegészítve egy csipetnyi drága keleti sóval. A szegény sorban élőkől sosem vett el semmit; a Garaiak kapzsiságának árát pedig majd az urak fizetik meg a következő vámkapunál.

– Ideje indulnunk, mielőtt a derengés leleplezi a szekerünket – intett Borda a résnyire nyitott ajtó felé.

Mirella még egy utolsó, gyengéd pillantást vetett a békésen szuszogó kisfiúra, majd halkán átsuhant a küszöbön. A hűvös éjszakai levegő felfrissítette őket, s az árnyak oltalmában a felkészített szekér felé vették az irányt. A táskában lapuló titok új kapukat nyitott meg előttük.

50. Gördülő árnyak

Mirella

A hűvös pára rátapadt Mirella arcára, ahogy átsiettek a fák árnyékában rejtőző szekérhez. A hajnali köd még sűrűn ült a bokrok között, de a keleti horizont szélén már derengeni kezdett a szürkés fény. Borda éber tekintettel kémlelte a sűrűt, gyors, szaggatott léptekkel haladva elől. Keze egyetlen pillanatra sem távolodott el az övéről.

– Gyorsan! – sziszegte Borda fojtott hangon, miközben félrehúzta a nehéz vászonponyva szélét. – Ha a Garai-udvar tisztartója észreveszi a hiányt, az egész vidékre ráeresztik a

hajdúkat.

Mirella nem této vázott. Fellépet a tengelyre, s a szekér derékaljánál gyakorlott mozdulattal mozdította el a duplafenék falapját. A kormos zugból megszerzett, kényes viaszpecsés írásokat gondosan elhelyezte a szárított levendulás zsákok és a fűszeres dobozok alatti titkos rekeszbe.

– Itt még a szimatos véredek sem találják meg – suttogta Mirella, bár a torkában dobogott a szíve a feszültségtől. Helyére illesztette a deszkát, majd viaszsimította a durva pokrócot.

Borda halk csettintéssel indításra bírta a lovat. A kerekék szinte zajtalanul fordultak meg a nedves avaron, ahogy a szekér lassan kigördült az oltalmat adó fák közül, maga mögött hagyva a kunyhót, s a gázló felé vezető útra fordult.

51. Fojtott zökkenők

Mirella

A szekér zökkenve haladt a köves dűlőúton, miközben a hajnali szürkület lassan átvette az uralmat a táj felett. A fák ágai közül sűrű pára csöpögött a saras földre, s minden egyes keréknyikordulás élesnek hatott a csöndben. Mirella hátranézett, szorosan fogva a bak szélét, de a mészégető kunyhójának körvonalai már végleg elenyésztek a ködfátyolban.

– Lassíts egy csöppet – suttogta Mirella, miközben tekintetével a gázló felé vezető kanyart pásztázta. – Ha túlságosan sietünk, a nyomok túl mélyek maradnak a sárban.

– Nem állhatunk meg – felelte Borda tömören, és csak egy pillanatra nézett hátra. A gyeplőt feszesen tartotta, ujjai fehéredtek a feszültségtől. – A pataknál nyitott a terep.

A víz morajlása már tisztán hallatszott a sűrűsödő fűzas mögött. A gázlóhoz érve a folyam sekélyesebbé vált, de a sodrás még így is fenyegetően kavarta a kavicsos hordalékot. Mirella a szekér derékalja felé pillantott, ahová a Garai-udvar kényes iratait rejtették. Bár a szíve még mindig hevesen vert a félelemtől, ajkán halvány, gúnyos mosoly suhant át, amikor eszébe jutott a tisztartó gögös arca.

– Hadd keresgéljen csak az a pöffeszkedő alak – morogta halkan, miközben megigazította a kendőjét. – Mire rájön, merre tűnt a lajstrom, mi már messze járunk.

Borda nem válaszolt, csak intett a fejével, majd óvatosan a sekély vízbe ugratott. A

lójóskák patái csattantak a nedves köveken, s a szekér lassan belépett a hűvös habok közé.

52. Friss cipó a fűzek alatt

Mirella

A túlparti kavicsos fövény végre megszilárdult a kerekek alatt, s a szekér kiszabadult a zúgó habok öleléséből. A ló megrázta magát, finom vízpárát szórva a kibontakozó hajnali fénybe. Borda egy szétterülő ágú, öreg fűzfa oltalmazó árnyékában állította meg a fogatot, ahol a sűrű lomb elrejtette őket a gázló felől érkező gyanakvó tekintetek elől.

Mirella tüstént hátramászott, és egy lendülettel felpattintotta a derékalj titkos rekeszét. Megkönnyebbülten sóhajtott fel: a Garai-lajstromok teljesen szárazon, sértetlenül pihentek a viaszos vászon védelmében. Elégedett mosollyal zárta vissza a deszkát, majd a ponyva alól előhalászta az úti elemózsiát: egy fél vekni házikenyeret meg egy szép darab füstölt szalonnát.

– No, Borda, lássuk a reggeli jussunkat! – billentette oldalra a fejét Mirella, s a bakra telepedve gondosan egyenlő darabokra vágta a falatokat. – A gőgös tisztartó úr mostanra bizonyára tájékozva forgatja fel a kastélyt, de nekünk legalább nem kell korgó gyomorral törnünk a fejünket a folytatáson.

Borda szótlanul elvette a neki szánt adagot, és komótosan majsolni kezdte a kenyeret, miközben éber tekintetével a távoli kanyart pásztázta. Mirella eközben a szekér sarkában lapuló kis bőrrerszényt forgatta a tenyerében. Néhány rézpénz halkan csörrent meg a bőrmarkában.

– Te hajtasz a következő faluig, én meg kitalálom, melyik dölyfös adószedőt szedjük rá legközelebb – jegyezte meg Mirella cseles mosollyal, miközben az aprópénzt is megosztotta: a felét félretette a kunyhók didergő pulyáinak, a másikat pedig visszasüllyesztette a saját zsebébe.

53. Pára a dűlőúton

Mirella

Borda egyetlen szótlan bólintással nyugtázta az osztozkodást, majd a gyeplőt kézbe véve megcsattintotta a türelmetlen ló háta fölött. A szekér lassan kigördült a fűzfák védelmező árnyékából, s kerekei mély nyomot vágva fordultak rá a sárga dűlőútra. A gázló hús párája fokozatosan elmaradt mögöttük, ahogy a kelő nap első gyenge sugarai elkezdtek felosztatni a völgyben ülő sűrű, tejfehér ködöt.

Mirella a bakon ült, szorosan Borda mellett. Bár arcán még ott bujkált az iménti cseles akció elégedettsége, éber szemeivel szüntelenül a mögöttük elterülő kanyart kémlelte. A Garai-lajstromok biztonságban lapultak a dupla padlózat alatt, ám a tisztartó kopói nem arról voltak híresek, hogy egyhamar feladnák a hajszát. A feszültség láthatatlan szálként feszült kettőjük között a hűvös reggeli levegőben.

– Ha szerencsénk van, a túlsó parton keresik a nyomainkat a bozótban – suttogta Mirella, miközben a köpenye redői közé rejtette a szegényeknek szánt erszényt. – De jobb, ha a következő falu széléig meg sem állunk. Az adószedő bizonyára ott pöffeszkedik már a csárdában.

Borda csak egy szigorú oldalpillantást vetett rá, s még szorosabbra fogta a gyeplőt. Megfeszülő izmai jól mutatták, hogy ő is minden apró neszre figyel: a bokrok közül felrebbenő madárra vagy a távoli kutyaugatásra. A szekér zörgése ütemesen kísérté úturatukat, miközben a dűlőút lassan kanyarodni kezdett a domboldalban álló, füstölő kéményű házak felé.

54. A domboldali csárda

Mirella

A domboldalba kapaszkodó falu első házai lassan megmutatkoztak a feloszló párában. Keményre taposott földút vezetett a girbegurba kerítések között, s a hajnali szellő most már friss kenyér és nedves szalma illatát hozta feléjük. A porták előtt didergő jobbágyok tűntek fel, akik gyanakvó, mégis kíváncsi pillantásokkal kísérték a lassan zörgő szekeret. Mirella gyors mozdulattal igazította meg a kendőjét, s szája sarkában apró, csúfondáros mosoly bujkált. A köd eloszlásával a veszély nem múlt el, csak alakot váltott: a csárda előtt valóban ott állott az adószedő cifrán szerszámozott lova, a kerítésnek dőlve pedig két felegyverzett hajdú horkolt a hűvös reggelben.

– Lásd, Borda, a hatalmasok mindig a kocsma körül sündörögnek legelőször – jegyezte

meg halkan Mirella, míg ujjai a bak alatti fűszeres szelencéket igazgatták. – De jobb, ha nem keltünk gyanút a sietséggel. A lassú kerék is célhoz ér, csak kevesebb port kavar. Borda egyetlen finom gyeplőrántással csökkentette a szekér tempóját, felkészülve arra, hogy bármelyik pillanatban meg kell állniuk. A szekér vasalt kerekekkel zökkent egyet a köves úton, épp a csárda kapuja előtt. Az egyik hajdú álmosan dörzsölte meg a szemét, s komótosan a dűlőút felé lépett, ám Mirella már csilingelő kacagással üdvözölte, mintha csak a legkedvesebb régi ismerőst látná.

55. Az adószedő jussa

Mirella

– Ó, hát a tekintetes tisztartó úr derék vigyázói már a kakasszóval együtt talpon vannak! – zengte Mirella, miközben ártatlan mosollyal nyújtott át a közeledő hajdúnak egy csipetnyi szárított levendulával kevert tubákot. – Bizonyára nehéz a szolgálat a hűvös reggelen, de a jó fűszer felvidíti még a legszigorúbb strázsát is.

A fegyveres nagyot tüszentett a finom portól, s a szeme rögtön felcsillant a kellemes aromától. A csárda ajtajában ekkor megjelent maga az adószedő is: selyemmellényes, pókhasú ember, aki gőgösen simogatta vastag lajstromát. Amint meglátta a fűszeres szekér tarka ponyváját, kapzsi tekintete azonnal felragyogott a vám reményében.

– Állj meg, asszonyság! A vármegyei juss nélkül egy lépést sem tehetsz ezen a dombon! – dörrent rá felemelt pennával.

Mirella csípőre tett kézzel, elbűvölő kacsintással lépett közelebb, míg Borda a bakon ülve, látszólag unottan, de éber figyelemmel tartotta a gyeplőt.

– Jussot emleget, tekintetes uram? – kérdezte Mirella csipkelődő, mézes-mázos hangon. – Épp a nádorispán udvarának szánt írt hozom! Ha gátolja a szállítást, a méltóságos urak köszvénye aligha múlik el estére. Egy jelentéktelen rézgarast és egy fiola olcsó illatos olajat csúsztatott a hivatalnok marokba. Mire az adószedő feleszmélhetett volna a gyors cselből, Borda csendes vezényszavára a szekér már tovább is zördült a falu túlsó vége felé.

56. A lombos tölgy árnyékában

Mirella

A falu utolsó házai gyorsan elmaradtak a szekér mögött, s a döcögős dűlőút hamarosan a szántóföldek szélén álló, hatalmas tölgyfa árnyékába vezetett. A lombkorona sűrűjében madarak csicseregtek, s a reggeli szellő kellemesen hűsítette az izgatottságtól még mindig kissé kipirosodott arcokat.

Mirella elégedetten fújta ki a levegőt, majd hátrafordult a ponyva alá, és előhalászott egy tiszta vászonkendőbe tekert, kemény kecskesajtot meg egy fél karéj barna kenyeret. A kapzsi adószedő kijátszása könnyedén sikerült, de az efféle heves szóváltások után a gyomor mindig benyújtotta a maga követelését.

– No, Borda, a nehezén túl vagyunk, de a jussunkat mi is megérdemljük – mondta Mirella, miközben gőzölgő frissességű mosollyal kanyarított egy tisztos szeletet a falatnyi sajtból hűséges társának. – Ennél jobb menedéket keresve sem találhattunk volna a tölgy hűvösénél.

Borda szó nélkül vette át a neki szánt részfejadagot. Miközben a sós, szárított sajtfalatokat majszolta, tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt: a portás dűlőutat kémlelte, hátha az átvert tisztartó fegyveresei mégis utánuk iramodnak. A fa alatt megülő csendben csendesen osztoztak meg a maradék elemózsián.

– A gázló már nincs messze – jegyezte meg Mirella, miután az utolsó morzsát is eltüntette. – Ha a szerencse velünk tart, a túlparti strázsa sem lesz szemfülesebb a domboldali pókhasúnál.

57. Csobbanás a fűzek közt

Mirella

Borda megigazította a gyeplőt, s a szekér lassan elindult a porzó dűlőúton, maguk mögött hagyva a védelmet nyújtó tölgyfa árnyékát. A kerekek egyenletes zökkenéssel rótták a kilométereket, míg végül a távolban kirajzolódott a lassú sodrású folyó szalagja. A gázlóhoz vezető lejtő előtt a fűzfák sűrűje még jótékonyan takarta el a közeledő szekeret.

– Állj meg egy pillanatra! – suttogta Mirella, s feszülten leste a fák mögött húzódó

őrhelyet.

A folyóparti fabódé előtt egyetlen strázsa bóbiskolt a fapadon, lábánál hanyagul félredobott lándzsával. Látszólag mit sem tudott a csárdánál történt kalamajkáról, ám Borda sötét tekintete sokatmondóan méregette az alakot. A férfi keze a bak szélén nyugvó botra tapadt, láthatóan felkészülve a legrosszabbra.

– Nyugi – intette őt csöndesen Mirella, miközben gyors mozdulattal igazította meg a szekéren felhalmozott gyógynövényes zsákokat. – Ha nem csapunk zajt, átkelünk, mielőtt felocsúdna.

Mirella gúnyos, mégis magabiztos félmosolyt erőltetett az arcára. Borda egyetlen szót sem szólt, csupán halkán bólintott, majd óvatosan a sekély meder felé kormányozta a szekeret. A faborítású kerekek csobbanva merültek a hús habokba, s a kavicsok csikorgására a strázsa lassan dörzsölni kezdte a szemét.

58. Álmos tekintetek

Mirella

A strázsa ásítva tápáskodott fel a fapadféléről, szemeit dörzsölgetve gyanakvóan pislogott a vízbe csobbanó szekérre. A lándzsája nagyot koppant a faborításon, ahogy esetlenül utána nyúlt.

– Kicsodák maguk? Mit keresnek itt ilyentájt? – rekedt meg a hangja a hajnali párában.

Mirella egyetlen tizedmásodpercet sem habozott. Ragyogó, csábos mosolyt villantott az álmos vitézre, miközben a bakról kinyúlva egy apró, mázas kerámiakancsót lengetett meg a félhomályban.

– Csak szegény gyógyfüves vándorok, tekintetes uram! – csicseregte mézes-mázos hangon. – Köszvényre, bágyadtságra való tüzes párlatot hozunk a vásárba. Látom ám, milyen nehéz a szolgálat ebben a hűvös parti nyirkosságban... Fogja csak, a strázsák védőszentjének egészségére!

Azzal finom mozdulattal a partmenti puhább fűbe hajította a kancsót. A vágyakozás és a megértő szavak azonnal lekenyerezték a kapatos őrt, aki elfeledve a szigorú parancsot, mohón a fűben landoló zsákmány után vetette magát.

Borda nem teketóriázott: csendes csettintéssel sürgette meg a lovat. A kerekek gyorsan áttörték a sekély gázló habjait, s mire a strázsa örömeiben felemelte a kancsót, a szekér

már a túlsó part biztonságot adó, sűrű fűzfái között zörgött tovább.

59. A túlsó part fűzfái

Mirella

A szekér kerekei halk cupogással hagyták maguk mögött a túlsó part iszapos sávját. A fűzfák lehajló ágai zöld függönyként borultak föléjük, elrejtve a lassan pitymalló égbolt elől a megrakott kocsit.

Mirella még egyszer hátrapillantott a sűrűből. Miután meggyőződött róla, hogy a bajszos őr még mindig a fűben kotorászik a zsákmányolt kancsó után, elfojtott, halk kuncogásban tört ki. A szíve még hevesen vert a feszültségtől, de megkönnyebbülten sóhajtott fel.

– Látod, Borda? A mézes szavak és a jóféle párlat még a legszigorúbb tekintetet is elhomályosítják – suttogta Mirella, miközben óvatosan megsimogatta a mellette ülő férfi karját.

Borda csak egy kurta, szaggatott morajjal felelt. Bár az átkelés sikerült, szemei továbbra is feszülten pásztázták a homályos bozót szélét, ujjai pedig szorosan rásimultak a gyeplőre.

– Haladjunk! – vetette oda csendesen Borda, miközben megrezegtette a szíjat. – A hírek errefelé gyorsabban terjednek, mint a folyó sodrása.

Mirella helyeslően bólintott, s ahogy a szekér beljebb zötykölődött a biztonságot nyújtó erdei dűlőútra, a lány elégedetten húzta szorosabbra magán a kendőt. A reggeli pára lassan oszlani kezdett, s az erdei úton végre maguk mögött hagyhatták a gázló veszélyeit.

60. Suttogás a bozótban

Mirella

A szekér mélyebbre döcögött a tölgyek és égerfák sűrűjébe. Az erdei dűlőút éles kanyart vett, s a kerekek alatt elhalkult a sár cuppogása, felváltotta a száraz gallyak vészjósló ropogása. Mirella keze a pad alatt lapuló, elcsent lajstromra tévedt: a csikorgó papír még ott volt, de a lány tenyere nyirkos volt a félelemtől.

A fák sűrűjében a reggeli derengés nem hozott megnyugvást. Az út szélén elterülő sűrű bozótban hosszú, sötét árnyak mozdultak el a fatörzsek mögül. Borda hirtelen megrántotta a gyeplőt, s a lovak halkán horkantva torpantak meg a nyirkos avaron.

– Állj! – sziszegte Borda fojtott hangon. – Nem vagyunk egyedül.

Mirella szorosan a férfi mellé húzódott. Szemei feszülten pásztázták a fákon átderengő félhomályt, ahol a susogó szélben emberi körvonalak rajzolódtak ki. A szíve hevesen vert; a gázlót kijátszották ugyan, de a dűlőút árnyai most újabb, ismeretlen veszélyt sejtettek.

– Ki az? – suttogta Mirella rekedten, miközben tekintetével a bozót mélyén óvatosan megmoccanó alakot követte.

Az árnyak lassan kiléptek a tölgyek rejtekéből, elállva a szekér egyetlen kivezető útját.

61. Bujdosók a tölgyesben

Mirella

A sűrűsödő félhomályból nem fegyveres hajdúk, hanem rongyos, didergő alakok léptek elő. Egy idős, meggörnyedt ember lépett legelől, feltartott, remegő tenyérrel, mögötte pedig még két riadt tekintetű fiatalabb férfi húzódott meg a fák törzséhez simulva.

– Ne bántsatok, jóemberek! – suttogta az öreg alázatosan, s hangjában mély fáradtság bujkált. – Csupán az adószedő kegyetlen hajdúi előtt menekülünk a sűrűbe.

Mirella keze lassan leereszkedett a pad széléről. A mellkasára nehezedő szorító félelem egy csapásra elpárolgott, s átadta helyét a szegény sorsúak iránti megszokott gondoskodásnak. Ugyan a szíve még mindig szaporán vert, tekintete megszelídült.

– Az adószedő ember ezen a vidéken nem sok köszönetet kap – felelte Mirella halkán, de élces éllel a hangjában. – A poroszlók merre tartanak?

– A gázló felé portyáznak, a mészégető kunyhóját forgatják fel – felelte a legfiatalabb bujdosó, miközben vacogó fogakkal a szekérre sandított.

Borda egy pillanatra sem engedte el a gyeplőt, teste feszült maradt, de lassú bólintással jelezte, hogy a közvetlen veszély nem tőlük fenyeget. Mirella ekkor benyúlt a dupla padlórekesz melletti pokróc alá, s egy darab szárított húst meg egy fél cipót halászott elő, amit habozás nélkül az öreg markába nyomott.

– Ezt egyétek, s kerüljétek a főutat – mondta gyengéden.

Az öreg hálásan bichentett, majd a fák közé mutatott: a bal oldali ösvény tisztább, ott kijutnak a dűlőút sarából. Borda egyetlen pattintással indította meg a lovakat a jelzett irányba.

62. Mohás avar, néma kerekek

Mirella

A kerekek halkan nyelték el a puhává rohadt tölgyfalaveleket, ahogy a szekér befordult a bujdosó által mutatott keskeny ösvényre. A sűrű tölgyes lombkoronája majdnem teljesen kizárta az alkonyati fényt, kellemes, félhomályos védőhálót fonva a vándorok köré. Borda mesteri kézzel tartotta vissza a lovakat; a gyeplő szinte meg sem feszült, a jószágok léptei alig csaptak zajt a mohás avarban.

Mirella hátradőlt a bakon, s elégedett mosollyal simította el a pokrócot a dupla fenekű rekesz felett. A lajstrom biztos helyen lapult, s az adószedő poroszlói most a mészégető üres kunyhójánál meg a gázló körül tölthették a dühüket. Távolról, a vízcsobogás irányából még elhallatszott egy-egy tompa kurrantás és kutyaugatás, ám a tölgyes mélyén a fák fala elfojtotta a veszélyes zajokat.

– Ezt nevezem igazi egérútnak – suttogta Mirella halkan, miközben gúnyos fintorral pillantott hátra a fák törzsei között derengető sárfészek felé. – A tekintetes urak csak tocsogjanak a mocsárban, míg mi kényelmesen megkerüljük a hálójukat.

Borda csak egy apró, elfojtott horkantással felelt, de szikár arcán halvány elégedettség csillant. A szekér lassú, biztonságos ütemben zötykölődött tovább a rejtett erdei csapáson, s a vén tölgyek ágai gyengéden összezárultak a nyomukban, elnyelve a szekér elcsendesedő zaját.

63. Oltalom a vén fánál

Mirella

A sűrű tölgyes lassan ritkulni kezdett, s az erdei ösvény egy lankás tisztás szélére vezette a szekeret. Az erdőhatáron magányosan magasodott egy hatalmas, matuzsálemi korú tölgyfa, melynek terebélyes ágai védelmező árnyékot vetettek a fűre. Borda egyetlen szigorú gyeplőrántással állította meg a lovakat a fa tövében, s szemeivel

rögtön a bokrok sűrűjét kémlelte.

- Itt megállunk. Egy percre - sziszegte szaggatottan Borda, miközben szikár keze a fejsze nyelére tapadt. Tekintetében még ott bujkált a feszült félelem.

Mirella bólintott, s halkan csusszant le a bakról. Nem vesztegette az időt: félrehúzta a szekér aljában lévő pokrócot, s a dupla fenék rejtett zugába nyúlt. Ujjai a mészégető kunyhójából elcsent, hűvös pergamencsíkra tapadtak. Az adólajstrom sértetlenül lapult a rekeszben. A nő mellkasát diadalmas elégedettség járta át, ám riadt tekintete óvatosan pásztázta a fák közti árnyakat.

- Nálunk van - suttogta Mirella elfojtott hangon. - A poroszlók a mocsarat tapossák. De ha megneszelik a cselt, visszatérnek.

Borda a lovak zablájához lépett, gyengéd simítással csillapítva a jószágok halk horkantását. A szél felkavarta a mohás avart, miközben a néma kerekek végre megpihentek a vén tölgy oltalmazó hűvösében.

64. Pergamen a rekeszben

Mirella

Mirella nem teketóriázott sokáig: a kiszáradt tölgyfakéregre emlékeztető pergament gondosan összetekerte, s egy vastag viaszos vászonba csavarta, mielőtt visszarejtette volna a dupla padlózat legmélyebb zugába. Ha az adószedő poroszlói át fésülik a mocsarat, ezen a sűrű szövésű rekeszen nem akad fenn a tekintetük.

- Ha a tisztartó rádöbben, hogy a szegény jobbágyok elmaradt dézsmája helyett csak a hűvös esti párát szorongatja a markában, aligha dicséri meg a zsandárait - kuncogott halkan Mirella, s a ruhájáról leporolta a száraz avarmaradványokat. - Legalább három falu pulyái ehetnek idén meleg kását anélkül, hogy a hajdúk elhajtanák az utolsó tehenüket.

Borda csak egy kurtát bólintott, szigorú tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt. Megigazította a hámot a lovakon, majd a bakra pattanva halkan csettintett a nyelvén. A szekér könnyedén meglódult a puha erdei talajon, maguk mögött hagyva a matuzsálemi tölgyfa oltalmazó árnyékát.

Az erdei csapás itt már enyhén lejteni kezdett a gázló irányába. Mirella kényelmesen elhelyezkedett Borda mellett, s elégedetten figyelte, ahogy a lombkoronán átderengő

napfény aranypettyeket rajzol a döcögő kocsi ponyvájára. A közvetlen veszedelem egy időre elült, a megszerzett lajstrom pedig biztonságban pihent a deszkák alatt.

65. Sekély habok felett

Mirella

A szekér kerekek g gördülése halkan csillapodott, amint a dohos avart felváltotta a partmenti görgetegkő és a nedves kavicságy. A fák közül kiérve a gázló párás, hűvös levegője azonnal megcsapta a lovak orrát; a párra szokott állatok halk horkantással üdvözölték a széles, lassan hömpölygő vízfelületet.

Mirella előrehajolt a bakon, szélfúttá hajfűrtjeit a füle mögé simította, s a napfényben szikrázó víztükröt kémlelte. A folyó túlsó partján békésen hajlongtak a szomorúfűzek vastag ágai, s semmi sem utalt arra, hogy a tisztartó poroszlói akár csak a közelben sejlő náderdei ösvényeket figyelnék.

– No, Borda, a sodrás sem látszik marconábbnak egy jóllakott macskánál – jegyezte meg könnyedén a lány, miközben a szoknyája szélét feljebb húzta, nehogy a felcsapódó víz megáztassa. – A lényeg, hogy a tengelyig érő habok elkerüljék a szekér alját. A mi kis rejtett pergamenünk köztudottan kényes a váratlan fürdőzésre.

Borda szótlanul méregette a medret, majd egy határozott mozdulattal a sekélyebb ív felé terelte a lovakat. A tengelyek halkan nyikordultak, amint a szekér belegördült a kellemesen csobogó habokba. A kerekek magabiztosan vágták a vizet, s a kocsi egyenletesen haladt a túlsó part kavicsos zátonya felé.

66. A hamu takarásában

Mirella

A kerekek csikordulva kapaszkodtak fel a túlsó part nedves kavicságyára. A szomorúfűzek sűrű lombja alatt hirtelen hűvösebb lett a levegő, a folyó csobogása pedig tompa mormolássá szelődött mögöttük. Mirella óvatosan lecsúsztatott egy szál szoknyát a lábára, de tekintete már a fák közötti rejtett csapást kémlelte.

Nem messze a partéltől, a sűrű bozót takarásában állt az elhagyott kunyhó, amelynek kormos falai még őrizték a korábbi menedék emlékét. Borda nesztelenül ugrott le a

bakról, izmai megfeszültek, ahogy a félhomályos bejárat felé osont. Mirella szorosan a nyomában haladt, miközben félszemmel a szekér dupla fenekében lapuló adólajstromra gondolt.

– Tiszta a terep, Borda? – kérdezte fojtott hangon a lány, a fák ágait félretolva.

A kunyhó belsejében a régen kihűlt tűzhely kövei meredtek rájuk. A hamu nyirkos volt és szürke, de a felkavart avar mutatott valamit: a megriadt kisfiú korábbi jelenlétének nyomait, s a hideg kövek védelmet adó zugát. Ha a poroszlók idáig merészkednek, a tűzhely maradványai azonnal elárulhatják, hogy a gázlón átkelők erre jártak.

Mirella gyors mozdulatokkal friss korhadékot és száraz leveleket szórt a kövekre, gondosan elfedve a nyomokat. A kihűlt tűzhely védelme most mindennél fontosabb volt, hiszen a bujdosók biztonsága múltott azon, hogy a zug elhagyatottnak tűnjön.

67. Gördülő keréknyomok

Mirella

Mirella megtörölte kormos kezét a köténye szélében, majd elégedetten végignézett a sarkon. A tűzhely most már pontosan úgy festett, mint amit évek óta nem bolygatott emberfia. A megriadt kisfiú nyomait végleg elnyelte a frissen hintett nyirkos avar.

– Indulás. Gyorsan – morogta Borda fojtott, szaggatott hangon. Feszült tekintete a kunyhó roskadozó ajtórését pásztázta, s egyetlen intésére készen állt a gyors távozásra.

– Csak lassan a testtel, komám – suttogta vissza Mirella, miközben fegyvertelen eleganciával kisurrantak a küszöbön át. – A gőgös uraságok még a túlparti sárban keresik a kiesett fityingjeiket. Van egy kis előnyünk.

A lány szerencsésen el érte a szekeret, s egyetlen villámléptű mozdulattal ellenőrizte a rejtekhelyet. A dupla padló rekesze szorosan záródott; az elcsent adólajstrom biztonságban lapult a deszkák alatt. Ha a kövér tisztartó rájön, hogy a szegény nép elmaradásait tartalmazó pergamen köddé vált, bizonyára felrobban a méregtől. Ez a gondolat könnyed mosolyt csalt Mirella arcára.

Borda felpattant a bakra, Mirella pedig mellé szökkent. A gyeplő halk rántására a lovak meglódtak, s a nehéz szekér csikordulva gördült ki a szomorúfűzek hűvös árnyékából, maga mögött hagyva az elhagyott kunyhó néma falait.

68. A parti dűlőút

Mirella

A szekér kerekek nyikorogva vágtak bele a folyóparti puha, cuppogó sárba. A nedves agyag mély barázdákat vetett a parti dűlőúton, tisztán kirajzolva a jármű haladási irányát. Mirella hátrapillantott, és gúnyos fintorral csóválta meg a fejét: a friss, saras nyomvonal olyan nyíltan mutatta az útjukat, mintha egyenesen az adószedők orrára akarták volna kötni a szerencséjüket.

– Ha a tiszt úr hajdúi átevélnek a gázlón, elég lesz csupán a szimatuk után menniük ebben a dágványban – jegyezte meg Mirella, miközben meglazította a vállán a kendőt. – A végén még azt hiszik, nekik kapartuk ki a gesztenyét.

Borda egyetlen szót sem pazarolt a válaszra, de mordulása elárulta, hogy pontosan ugyanerre gondolt. Szeme sarkából a vízpart menti sekélyes köves szakaszt mérte fel, s kemény kézzel balra rántotta a gyeplőt. A lovak készségesen fordultak a part menti nádas szélére, ahol a sekélyen hullámzó folyóvíz azonnal elárasztotta a kerekek vájta nyomokat.

Mirella nevetve kapta fel a szekér hátuljában heverő terjedelmes fenyőágot, s a deszkákról hátrahajolva ügyesen elsimította a parton maradt utolsó mélyebb bordákat is. A folyó nyirkos fuvallata és a feltámadó habok pillanatok alatt eltüntették a megmaradt jeleket.

– Na, most kereshetik a csapásunkat a túlparti uraságok! – dőlt hátra elégedetten a lány. A szekér lassanként elhagyta a vizenyős sávot, s a keményebb, kanyargós erdei útra térve eltűnt a sűrűsödő fák között.

69. A zsákmányolt írás

Mirella

A tölgyes sűrűjébe érve a szekér végre megállt. A hús lombkorona alatti homályban a lovak megkönnyebbülten fújttak, míg Borda feszült figyelemmel pásztázta a környező bozótot. Bár a keréknyomokat eltüntették a partról, a veszély nem múlt el teljesen, így minden apró neszre ügyelniük kellett.

Mirella nem vesztegette az időt: azonnal a szekér derékba rejtett titkos rekeszéhez

nyúlt, és előhúzta a még meleg bőrtokba rejtett, elcsent adólajstromot. A sárgult pergamen lapjain szigorú rovátkák és elszegényedett jobbágycsaládok nevei sorakoztak – a tisztartó gátlástalan kapzsiságának néma tanúi.

– Nézd csak, Borda! A környékbeli pulyák téli betevője van erre a rongyos lapra körmölve – mutatott a sűrű sorokra Mirella, miközben gúnyos mosolya elszánt gyengédségbe váltott. – Most az egyszer a tekintetes uraság kénytelen lesz üres marokkal elszámolni a jussával.

Borda mély, elégedett mordulással hagyta jóvá a lány szavait, majd a fák között megbúvó, mészégetők által hátrahagyott kunyhó felé intett a fejével. A part menti elhagyott hajlák tökéletes menedéknek ígérkezett, ahol átmenetileg elrejtették az árulkodó irományt, s végiggondolhatták a következő lépést.

70. A kormos hajlák titka

Mirella

A korhadt fagerendás mészégető kunyhó ajtaja halkan reccsent, mikor Borda óvatosan beljebb tolta azt. A sötét sarokban egy megriadt jobbágygyerek lapult; remegő vállal bújt a kormos fal melletti szalmabálához. Mirella szeme azonnal megpuhult, amint meglátta a didergő alakot. Halk, nyugtató suttogással lépett közelebb, s egy darab szárított húst nyújtott felé, elűzve a gyermek rettegését.

– Ne félj, kisfiam! Nem a tisztartó kutyái vagyunk – suttogta Mirella, miközben fojtott mozdulatokkal a szekér felé terelte a megkönnyebbült fiút.

Borda feszült figyelemmel pásztázta az erdőt, míg a lány a szekér ládái mögött, a puha takarók alá rejtette a kicsit. A veszélyes adólajstrom végül a kunyhó biztonságos zugába került, óvva a falu sanyargatott népének jövőjét.

– Gyorsan! A hajnal mindjárt ránk virrad – sürgette szaggatottan Borda, tekintetével a fák lombjai közt beszűrődő szürke derengést mérve.

Mirella bólintott, felkapaszkodott a bakra, és kézbe vette a gyeplőt. A kerekek halkan gördültek tovább a puha avaron, maguk mögött hagyva a kormos menedéket a hajnali ködben.

71. Álcázott gázló

Mirella

A szekér zökkenve érte el a folyó menti lapályt. A parti sárban mély nyomot hagytak a faabroncsok, ami szinte tálcán kínálta volna az útirányukat az adószedők porkólábjainak. Mirella fojtott mozdulattal intett Bordának, aki azonnal megállította a lovat a füzek jótékony árnyékában.

- Ha ezt így hagyjuk, még egy vak hajdú is utánunk talál - suttogta Mirella, és már ugrott is le a bakról.

A lány a sekély vízbe lépett, majd kúp alakú fadarabbal friss vizet locsolt a mélyebb kerékvágásokba. A felázott agyag szétomlott, magába nyelve a friss barázdákat. Borda közben leszakított egy vaskos, dús fenyőágot, s hatékony mozdulatokkal söpörte el a megmaradt keréknyomokat a nedves parton. A sár teljesen kisimult, mintha senki sem járt volna a környéken.

A szekérplatón a takaró halkan megmozdult, de Mirella gyengéd intése azonnal lecsendesítette a rejtőzködő gyermeket. A lány egy marék aszalt szilvát csúsztatott a ponyva alá, csillapítva a fiú ijedtségét.

- A tekintetes úr kopói most vakarhatják a fejüket - motyogta Borda, miközben elégedetten hajította a fenyőágot a sűrű bozótba.

Mirella halkan felkuncogott, de a szeme sarkából éberén figyelte a túlsó partot. Miután meggyőződtek az álcázás sikeréről, óvatosan áthajtottak a sekély gázlón, hogy a túlsó oldal sűrűbb erdei útján tűnjenek el.

72. A sűrűség rejtekében

Mirella

A túlsó parton a fák védelmében végre fellélegezhettek. A sűrű tölgyes hűvös homálya biztonságos takarásba vonta a szekeret, s a mögöttük hömpölygő folyó zúgása teljesen elnyomta a kerekek halk nyikorgását. Borda megállította a lovat egy vadrózsabokor tövében, mire Mirella azonnal hátraugrott a platóra, hogy ellenőrizze kis útitársukat.

A gyermek a ponyva alatt már nyugodtabban szuszogott, szája szélén még ott sötétlett az aszalt szilva nyoma. Mirella gyengéd mosollyal takarta be jobban a kisfiút, majd a

szoknyája ráncai közül előhúzta a még korábban elcsent, gyűrött adólajstromot. A nehéz pergamen lapjai tele voltak vörös tintával rótt nevekkal és elmaradt dézsmákkal.

– Na, lássuk csak, kiket akart kifosztani a tekintetes úr idén ősszel – mormolta a lány csípős éllel a hangjában, miközben ujját végighúzta a lajstrom szélén. Borda fél szemmel az erdei ösvényt kémlelte, s hallgatagon figyelte a felolvasott jobbágycsaládok neveit. Egy-egy ismerős gazda említésére elégedett horkantással bicventett.

Mirella gondosan összegöngyölte a veszélyes irományt. Nem lett volna bölcs dolog a szekér jól ismert rekeszeiben hagyni, ha mégis összefutnának egy nemkívánatos járőrrel. Előrenézve a fák törzsei között már felsejlett a part menti elhagyott mészégető kunyhó roskadozó, kormos tetője – a legalkalmasabb búvóhely a megriadt fiúnak és az elcsent iratnak.

Borda halkán csettintett a gyepelővel, s a szekér lassan megindult a félhomályos hajlék felé, hogy mire a nap teljesen átbukik a lombkoronákon, a lapok és a kisfiú is biztonságban legyenek.

73. Menedék a kormos tető alatt

Mirella

A szekér csendben megállt a kormos falú mészégető kunyhó roskatag bejárata előtt. Borda egyetlen szótlan pillantással pásztázta végig a környéket, majd a lovat a közelben álló fűzfához kötötte. Mirella közben leugrott a platóról, s óvatosan felsesegítette a még mindig megszeppent kisfiút.

A hűvös, elhagyatott hajlékban félhomály uralkodott, de az otthontalanság érzetét hamar felváltotta a biztonság. Mirella az egyik száraz sarokban lévő szalmaágyra ültette a gyermeket. Gyengéden köré tekerte a szekérből hozott meleg gyapjúplédet, majd egy nagyobb darab friss cipőt nyújtott át neki. A kisfiú szorosan magához ölelte a takarót, s megszeppentsége lassan átadta a helyét a megkönnyebbülésnek, ahogy nekilátott a vacsorának.

Míg a gyermek biztonságban étkezett, Borda a kunyhó sarkában álló, repedezett kemencéhez lépett. Mirella előhúzta a felgöngyölt adólajstromot. A lány a veszedelmes pergament mélyen begyömöszölte az egyik meglazult téglamögötti üregbe, majd a kődarabot gondosan visszatolta a helyére.

– Itt senki nem keresi majd a tekintetes úr elmaradt járandóságát – kuncogott halkan Mirella, miközben elégedetten leporolta a szoknyáját. Miután megbizonyosodtak róla, hogy a fiúnak nem eshet baja, Borda bólintott, s elindultak kifelé a kunyhóból.

74. Csendes elszakadás

Mirella

A kunyhó szűk ajtaján kilépve a hűvös esti levegő azonnal kitisztította a tüdejüket. Az elfeledett udvar csendjét csak a szellőben halkan zörgő száraz levelek és a távoli bagolyhuhogás törte meg. Mirella elégedett mosollyal igazította meg a kendőjét, miközben Borda mellé lépett, aki tekintetével még egyszer utoljára végigpásztázta a bokrok sötétjét.

– A kisfiúnak jó helye lesz odabent reggelig, a lajstromot meg még a vakond sem túrja ki – kuncogott Mirella fojtott hangon, és odalépett a szekérhez. – Képzelem az adószedő képét, amikor észreveszi, hogy a féltett firkálmányai elpárologtak.

Borda nem válaszolt, csak egy kurta, jóváhagyó mormogással kibontotta a ló kötőjét a fűzfáról, majd ruganyos mozdulattal felpattant a bakra. Bár a szívük még mindig kissé szaporábban vert az elmúlt órák izgalmai miatt, a kezdeti fojtogató félelem helyét lassan átvette a jól végzett munka feletti megkönnyebbülés.

Mirella felkapaszkodott Borda mellé, s ahogy a szekér kerekei halk zökkenővel megindultak az udvar elhanyagolt, gazos talaján, visszanézett a kormos tetejű hajlékra. A sötétben a kunyhó mint egy hűsleges őrszem vigyázta a bent pihenő gyermek álmát.

– Na, te fekete mackó, most merre vesszük az irányt? – kérdezte a lány halkan, miközben összefogta magán a sálját. – A tekintetes úr hajdúi valószínűleg már a főutat járják.

Borda a mellékút felé intett a fejével, s a gyeplőt gyengéden megrántva a sűrűbb erdei csapás felé terelte a lovat. Az elfeledett udvar lassan elmaradt mögöttük, elnyelte a leszálló éjszaka sötétje.

75. Fények a domboldalon

Mirella

A szekér zörgése meglepően halk volt a vastag avaron, ahogy a tölgyes sűrűjébe értek. Mirella hátrapillantott, de az erdő fekete fala már teljesen elnyelte a mészégető udvarának kontúrait. Hűvös szél fújta át az ágak között, s a lány még szorosabbra húzta magán a vastag kendőt.

– A gázló felé megyünk? – suttogta Mirella, miközben ujjaival a bak szélét markolta. – Ha a hajdúk a hídfőnél leskelődnek, csapdába esünk.

Borda megrázta a fejét, s kurta mordulással jobbra billentette a gyeplőt. A ló megfontolt léptekkel fordult a keskeny, alig látható vadcsapásra, amely a patak alsó kanyarulata felé vezetett. Nem beszéltek sokat; mindketten feszülten figyeltek a sötétség zajaira. Egy gally roppanása a távolban, egy magányos éjszakai madár hirtelen szárnyzuhogása is elég volt ahhoz, hogy közelebb húzódjanak egymáshoz a fapadon.

A fákon túl, a domboldal gerincén hirtelen sárgás pislákolás villant. Fáklyák sora haladt az elhagyott főúton. Borda azonnal megállította a fogatot, és egyetlen gyors mozdulattal csillapította a ló halkán horkantó orrát. A hajdúk járőre lehetett az.

– Épp időben léptünk meg – lélegzett fel halkán Mirella, látva, ahogy a távoli fények lassan továbbtűnnek a völgy mélye felé. A veszély fojtogató jelenléte még a levegőben terjengett, de Borda szótlan határozottsága utat mutatott a sötétségben.

76. Úttalan kanyarulat

Mirella

Amint az utolsó fáklya sárgás derengése is elenyészett a völgyi ködben, Borda egyetlen halk füttyentéssel jelt adott a lónak. A fogat szinte zajtalanul gördült tovább a nedves avaron, mélyebbre hívva őket a patakmeder hűvös párájába. Mirella óvatosan lecsúsztotta a bakról a kezét, és a szekér oldalát tapogatta végig.

– Helyén van még a rekesz? – kérdezte fojtott hangon, miközben ujjaival a dupla fenék ravasz reteszét kereste a deszkák alatt.

Borda csak bólintott, tekintetét egyetlen pillanatra sem véve le a sötét vízfelületről, amely a fák között feketéllett. A patak sekély volt ezen a szakaszon, de a köves aljzat könnyen megroppanthatta volna a kerékküllőket, ha nem figyelnek. A szekér lassú csobbanással lépett a hűvös habok közé. A kerékagyak halk nyikordulása fojtottan visszhangzott a meredek partfalak között, de a víz egyenletes morajlása szerencsére

elnyelte a gyanús zajokat.

- Ha szerencsénk van, a hajdúk a hídnál virrasztanak a semmiért - kuncogott halkan Mirella, ahogy a túlsó parton a fűzfák védelmező lombjai alá értek. - A zsákmányolt lajstrom meg szépen pihen a deszkák alatt.

A lány kiegyenesedett, visszahúzta vállára a meleg kendőt, és elégedett mosollyal nézett hátra. Az éjszaka még hosszú volt, de a csendes erdő sűrűje most végre menedéket kínált nekik.

77. Holdfény a pergamen felett

Mirella

A fűzek oltalmában Borda lelassította a lovat, hogy az állat összeszedhesse az erejét az emelkedő előtt. A meredek erdei csapás itt éles kanyart vett a sűrűben: ágas-bogas bükkgyökerek szabdalták fel a földet, mintha maga az erdő próbálná útját állni minden hívatlan vándornak.

- Nahát, ha ezt az úttalan kanyarulatot beveszi a jó öreg pej, kijár neki egy jó adag abrak - suttogta Mirella, miközben könnyed mozdulattal leugrott a bakról, hogy megkönnyítse a fogat dolgát. Bakancsa alatt halkat reccsent a nedves avar, de a fák mélyén uralkodó békés csend hamar elnyelte a zajt.

Borda némán ragadta meg a kantárszárat, s biztos kézzel vezette a lovat a kiálló gyökerek sűrűjében. A szekér veszélyesen megdőlt egy pillanatra, amikor az egyik kerék mély sziklahasadékba zökkent, ám Borda széles válla megakadályozta a bajt. Száraz nyögéssel tartotta meg az oldalfalat, míg a pej megfeszülő izmokkal ki nem húzta a tengelyt a szorult helyzetből.

- Látod, pont az ilyen kanyarok miatt nem járnak erre a tekintetes urak a kényelmes hintóikkal - kuncogott Mirella, s ahogy újra egyenesbe jöttek, a dupla fenékből óvatosan kihúzta a zsákmányolt iratköteget. A fák közt beszűrődő holdfénynél elégedetten futotta át a sárguló sorokat. - Itt van feketén-fehéren minden behajtani kívánt dézsma. A tisztartó úr holnap reggel bekaphatja a dühét, amikor üresen találja a dobozát.

Borda elégedett horkantással veregette meg a fűjtató ló nyakát. A hajdúk fáklyái már teljesen elenyésztek a völgyben, ők pedig lassan, de feltartóztatlanul haladtak tovább a biztos menedék felé.

78. Csalárd bejegyzések

Mirella

A hold kísérteties ezüsthénybe öltöztette a sűrű lombkoronát, ahogy a szekér lassan kigördült az árnyékos kanyarulatból. Mirella nem tehetett róla, a megnyugvás helyett a kíváncsiság fűtötte: közelebb húzta a sárgás papirosra futó tintavonalakat a szeme elé. A lombközön átderengő hűvös fényben halványan csillantak meg a friss bejegyzések, amelyeket a tisztartó pennája alig pár órája vetett a lapokra.

– Nézd csak, Borda – suttogta fojtott hangon Mirella, miközben ujja egy áthúzott név felett állt meg. – A kapzsi komédiás nemcsak a búzárt szedte volna el a falu aprajától, de a molnár félretett lisztjére is rátette volna a körmét. És nézd ezt a cirádás széljegyzetet! A helyi bíróságot tartozását valahogy sikerült elfelejtenie beírni...

Borda csak egy szűkszavú morgással felelt, miközben tekintete a tisztás széle felé tapadt. A veszély még nem múlt el teljesen; az erdei úton túli sötétségben bármelyik bokor rejtett hajdút sejtethetett.

– Psszt! – sziszegte Borda, s egy pillanatra megtorpantotta a lovat, amikor a szellő távoli fémcsörrenést hordott feléjük.

Mirella gyors mozdulattal rejtette vissza a lajstromot a szoknyája redői közé. Összenéztek a homályban; az ezüstös csillogás a sorok felett elhalványult, helyét a közelgő gázló felől érkező sejtelmes vízmorajlás vette át.

79. Ijedt hang a kunyhóban

Mirella

Borda óvatosan a vízbe kormányozta a lovat, ügyelve rá, hogy a kerekek a lehető legkevesebb zajt csapják a kavicsos mederben. A patak hűvös párája az arcukba csapott, s mikor a túlsó part sűrűjébe értek, a hajdúk távoli fémcsörrenése már végleg elhalványult mögöttük. A közvetlen veszély elültével Mirella gyors mozdulattal csúsztatta a csalárd lajstromot a szekér aljában lévő titkos rekeszbe, a rejtett portékák közé.

– Ez a pár lap egész falvakat menthet meg a koplalástól – suttogta Mirella, miközben helyére illesztette a takarólécet. – Ha a tisztartó rájön, hogy hiányzik, felköti magát a

saját kapzsiságára.

Borda egy közelebbi tisztás felé intett a fejével, ahol egy düledező, elhagyatott kunyhó sötétlett a fák ölelésében. A nádtető hiányos volt, a gerendák kormosak, mégis megnyugtató menedéknek tűnt a hűvös éjszakában. Ám ahogy közelebb léptek, a roskadozó ajtó mögül halk, fojtott szipogás ütötte meg a fülüket.

Mirella intett Bordának, majd óvatosan betolta a nyikorgó deszkát. A tetőrésen átderengő holdfény egy megriadt kisfiú alakját világította meg, aki a sarokban, egy rongyos pokróc alá bújva reszketett.

- Ne félj, csöppség - szólalt meg Mirella meleg, gyengéd hangon, s lassan térdre ereszkedett a riadt gyermek előtt.

80. Oltalom a szalmában

Mirella

A fiúcska óvatosan ledugta fejéről a kilyukadt pokrócot. Tágra nyílt, megriadt szemekkel méregette Mirellát, majd a küszöbön tornyosuló, hallgatag Borda sötét alakjára pislogott.

- A hajdúk... - suttogta a gyermek akadozó hangon. - Elvitték apámat. Mert nem tudta megfizetni a dézsmát.

Mirella keze ökölbe szorult a szoknyája redői alatt, de arca rögtön megszelídült. Előhúzott a tarsolyából egy darabka szárított húst és egy marék aszalt szilvát, s szelíden a fiú tenyerébe nyomta.

- Többé nem bántanak - mondta halkan, feszült határozottsággal. - Borda, hozd be a szekérről a meleg takarót!

Borda egyetlen bólintással eltűnt az éjszakában, míg Mirella a kunyhó sarkában felhalmozott, száraz szalmához kísért a gyermeket. Gyors mozdulatokkal puha fészket vetett neki a szalmabálák védelmében, ahol a fagyos huzat sem érhetne el. A kisfiú mohón enni kezdett, miközben Mirella elméjében már a köves úton szövődött a terv: a titkos rekeszben lapuló lajstrom nemcsak a falut mentheti meg, de talán ennek a gyermeknek az apját is tisztázhatja a tiszttartó hamis vádjai alól.

- Itt biztonságban vagy - simította meg a fiú kormos arcát Mirella, ahogy Borda visszatért a vastag pléddel. - Reggelre eldöntjük, hogyan vágunk vissza a kapzsi tiszttartónak.

Borda a falnak támaszkodva figyelte a szalma rejtekén elszenderedő fiút, miközben a veszély még mindig ott bujkált az éjszakai csendben.

81. Átírt számok a szekérenél

Mirella

A szalmán szuszogó kisfiú egyenletes légzése hamar betöltötte a nyirkos kunyhót. Mirella gyengéden betakarta a gyermeket a vastag pléddel, majd halkan intett Bordának. A sziklányi ember nesztelenül lépett közelebb, vigyázva a gyermek álmára.

– A kölyök apját az udvarház tömlöcében tartják – suttogta Mirella, amint kimerészkedtek a kunyhó eresze alá. A szekér oldalában elrejtett lajstrom lapjaira pillantott, ahol a tisztartó hamis számai feketéllettek. – A falu apraja-nagyját kiszipolyozta ez a kapzsi dög, de a saját csalásával fogjuk eldugaszolni a torkát.

Borda némán bólogatott, miközben fejszéje nyelét szorongatta. Számára nem kellettek cifrázott körmondatok; pontosan tudta, mit jelent Mirella csibészes mosolya. A vándoráros kisasszony már javában forgatta fejében a tervet: a lajstrom hamisításait átdolgozza úgy, mintha a tisztartó a saját urasága elől dézsmált volna el ezer aranyat.

Mirella a szekér titkos rekeszéből előhalászott egy kis üvegcsét s egy finom lúdtollat. A hold halványuló fényénél néhány gúnyos fintor kíséretében átírta a számokat a kényes pergameneken. Egy apró, jól elhelyezett tintafolt, s a szigorú adószedő máris elszámolhatatlan hiányt halmozott fel saját urának rovására.

– Mire a nap első sugarai elérik a gázlót, a tisztartó saját hálójában fog vergődni – suttogta elégedetten Mirella, miközben visszazárta a titkos rekeszt. Borda féloldalas, komor mosollyal nyugtázta a mesterkedést. A hajnal szürkés fényei már derengettek a fák között, jelezve, hogy ideje útra kelni a vásártér felé.

82. Gúnyrajz a deszkán

Mirella

A hajnali derengésben a szekér kerekei még mozdulatlanul álltak, de a gőzölgő pára már felcsapott a fák közül. Mirella felkászálódott a szekér bakjára, s feszülten elsimította szoknyáját. Borda sziklányi alakja a lovak mellett feszült; szeme a bozót sötétjét

pásztázta, minden apró reccsenésre gyanakvón rezzent meg a válla.

– Indulunk? – mordult fel Borda szaggatatlan, a gyeplőt szorongatva.

– Még egy pillanat – suttogta Mirella, miközben benyúlt a bak alatti üregbe. A titkos rekesz mellett, a fa simára csiszolt alsó lapjáról egy darab fekete krétát halászott elő.

Gyors, pimasz mozdulatokkal egy gúnyos firkát kanyarított a deszka aljára: a tisztartó pöffeszkedő, malacfejű alakját ábrázolta, amint egy üres aranyoszsák felett pityereg. Ha a hajdúk átkutatnák a szekeret, ez a huncut rajz fogadja majd őket a bak alatt. Mirella halk kuncogással törölte le a port az ujjáról, noha szívében ott dobogott a félelem.

– Kész a mestermű – suttogta halkan, de szemeiben ott vibrált a feszültség. – Gyerünk, mielőtt a járőrök a nyakunkra gyűlnek!

Borda szűkszavú morgással nyugtázta a dolgot, majd felpattant mellé és megrántotta a szarát. A ferekek nyikorogva mozdultak meg a vizenyős úton, s a szekér végre kigördült az erdőből a vásártér felé.

83. Krétafirkás találkozás

Mirella

A köd lassan felszállott a dűlőút fölül, s a távolban már felsejlettek a vásárváros felé vezető út jelzőfái. A szekér döcögve haladt a kátyús úton, amikor a keresztútnál két panyókás hajdú lépett elő a fűzfák takarásából. Lovaik fújtatva álltak meg a sárban, s az örök gyanakvó szemmel méregették a közeledő fura párost.

– Álljunk csak meg, atyafiak! – kurjantott a délcegebbik, kezeit fegyvere markolatán nyugtatva. – Micsoda portékát hurcoltok a tekintetes tisztartó úr birtokán keresztül?

Mirella arcára nyomban álszent, nyájas mosoly ült ki. Megigazította vállán a színes kendőt, és huncut kuncogással hajolt előre a bakon, miközben Borda szótlanul, fenyegető sziklaként ült mellette, készen arra, hogy gyanús mozdulatra cselekedjen.

– Csak tisztességes portéka a vásárba, tekintetes uraim! – csicseregte Mirella, elragadó kedvességet színelve. – Csupán szegény vándorárosok vagyunk, kik a körtvélyesi vásárra igyekeznek.

A köpcösebb hajdú gyanakvóan horkantott egyet, s a szekér mellé lépve belekukucskált a ponyva alá. Mivel ott csak szárított füveket talált, guggolva átvizsgálta a tengelyeket is. Amikor a bak alá pillantott, a szeme tágra nyílt, s az arca nyomban rákvörösre gyúlt.

A frissen rótt krétarajzon a tisztartó pöffeszkedő, malacfejű alakja vigyorgott rá vissza, amint egy üres zsák felett pityereg.

– Ez meg mi a mennykő?! – hördült fel a hajdú, elvörösödött fejével tárogva.

– Csak egy kis útravaló emlék! – kacintott Mirella, s mielőtt az ő fegyverért nyúlhatott volna, Borda a lovak közé csapott, s a szekér robogva vágatott tovább a sáros úton.

84. A körtvélyesi kapunál

Mirella

A patkók csattogása lassan elhalt, ahogy a szekér elhagyta a dűlőút sáros kanyarulatait, s rákanyarodott a körtvélyesi vásártérre vezető szélesebb útra. Mirella halkán kuncogva törölte le a krétaport az ujjairól, míg Borda komor, büszke pillantással nyugtázta, hogy a dühösen ordító hajdúk messze lemaradtak a gomolygó párában.

A vásárváros bejáratánál azonban újabb akadály tornyosult eléjük. Egy pöffeszkedő, bíborköntösbe öltözött fűszerkalmár állta útjukat, kinek pulykavörös arca szinte izzott a méltatlankodástól. Egy túlrakott porontyos talicska mellett ágált, s gőgösen méregette a jövevények fura fogatát.

– Álljatok meg, gyalogfajzatok! – ripakodott rájuk a kalmár, s kövér, gyűrűs ujjával a szekér felé mutogatott. – Nem látjátok, hogy a tekintetes tisztartó úr legújabb vámgyűjtő lajstromára várak? Jobb, ha visszatolatok a sarat dagasztani, míg a rendes árusok elintézik a dolgukat!

Mirella elbűvölő, mégis maróan csípős mosollyal hajolt előre a bakon. Kezét lágyan Borda karjára tette, csillapítva a társa torkában morgó fenyegetést.

– Jaj, hát csak nem a méltóságos fűszerúr áll előttünk? – csicseregte álmosító alázattal, miközben a bak alól előhúzta a frissiben átírt adólajstromot. – De hisz nekünk pont a tisztartó úr sajátkezű bejegyzései vannak a birtokunkban! Borda, segíts a tekintetes úrnak, hogy közelebbről is megcsodálhassa a számokat...

85. Fűszerporos elszámolás

Mirella

Borda nem teketóriázott. Hatalmas, kérges kezével megragadta a fűszeres pöffeszkedő köntösének gallérját, s egyetlen határozott mozdulattal közelebb rántotta a szekér oldalához. A kalmár szeme kinyakadt a meglepetéstől, s ahogy a bak alá pillantott, pulykavörös arca hirtelen sárgásfehérre váltott.

A deszkára vetett gúnyrajz pontosan őt ábrázolta, amint egy üres fűszeres zsák tetején terpeszkedve próbálja elnyelni a szegények utolsó garasait, felette pedig a meghamisított adórajstrom állított elképesztő sarcot a külhoni borsra meg a sáfrányra.

– Mi ez a gyalázat?! – hörgött a pöffeszkedő alak, de a hangja elcsuklott, amint Borda morogva mélyebbre tolta a pergament az orra alá.

– A tekintetes tisztartó úr új számtana – vetette oda Mirella éles, metsző hangon, miközben kipattant a bakról. – Aki nem tud olvasni, az a saját kárán tanulja meg a rendet. Ugye nem akarja, hogy a kapuőrség is megcsodálja ezeket a remekbe szabott bejegyzéseket?

A kalmár riadtan pillantott a közeledő örök felé, majd kapkodva hátrálni kezdett. A nagy sietségben megbotlott a saját túlrakott talicskájában, s éppen a méregdrága köménnyel teli zsákok közé huppant. Mirella fenségesen elmosolyodott, intett Bordának, s amíg a kapzsi kalmár a fűszerporban köhögött, a szekér zökkenőmentesen gördült be Körtvélyes nyüzsgő vásárterére.

86. A kovácműhely mögött

Mirella

A vásártér tarka forgataga azonnal elnyelte a szekeret. A sült kolbász, a friss fánk meg a lótrágya kevert szagát szinte vágni lehetett a levegőben, miközben a rekedt kikiáltók kurjongatása elnyomta a kapu felőli fojtott zűrzavart. Mirella egyetlen pillanatra sem nézett vissza, bár a háta mögött még mindig érezte a megalázott fűszeres bosszúéhes tekintetét.

Borda szorosan a bak mellett lépkedett, markában a szekér oldalát szorítva. Szeme sarkából az árusokat és a tömegben őrző városi hajdúkat leste. A félelem gombócként szorult a torkába.

– Túl sok a nép – mormogta szaggatottan Borda, miközben egy közeledő pandúr láttán hátrébb húzta a kalapját. – Elkaphatnak.

- Csak menj! Mintha tisztességes dolgunk lenne - sziszegte Mirella ijedten, de magabiztosságot tettetve, majd egy hirtelen mozdulattal a kormos falú kovácsműhely mögötti szűk sikátorba terelte a fogatot.

A füstös zugban végre megálltak. Mirella reszkető ujjakkal nyúlt a köténye alá, s kihúzta a hamisított adólajstromot. A tölgygubacs-tinta meg a kalyibában kapart korom még nem száradt meg teljesen a pergamen felületén; a párás vásári levegőben apró foltokban maszatos lett. Újra át kellett futnia a bejegyzéseket: ha a korom lepereg, a pulykavörös kalmár meg a vámőrök azonnal rájönnek a turpisságra.

- Borda, a sikátor száját figyeld! - suttogta feszülten Mirella. - Ha a fűszeres riadóztatja a várost, innen nincs hová futnunk.

87. Sikátori csel

Mirella

Mirella egyetlen röpke pillanatig sem tehetetlenkedett. Előhúzta övéből a kisméretű faggyúdarabot, amit a kerekek tengelyezéséhez tartott magánál, s vékony, gyakorlott mozdulatokkal végigsimította vele a nyirkos pergamen felületét. A zsíros réteg azonnal lezárta a kormos betűket, megvédve a tölgygubacs-tintát a párás vásári levegőtől.

- Megvan - suttogta megkönnyebbülten, miközben a fontos írást mélyen a szoknyája rejtett ráncába csúsztatta. - Ezt a pulykavörös alak már nem tüntetheti el.

Borda közben a sikátor sarkánál lapult, vállá feszülten a koromtól fekete téglafalnak feszült. Hirtelen visszahúzta a fejét, s aggódó pillantást vetett a nőre.

- Jönnek - mormogta szaggatottan Borda, s keze automatikusan a szekér oldalára akasztott fokosra tévedt. - Két városi hajdú. Lassan lépkednek, a falakat kémlelik.

- Ne nyúlj a vasashoz! - sziszegte Mirella, s ijedtségét csípős magabiztossággal álcázva lépett a férfi mellé. - Ha itt találunk minket, csapdába esünk.

Azzal megragadta a szekér rúdját, s határozott lendülettel kitolta a fogatot a sötét zugból, egyenesen a kikiáltók, kolbászsütők és faedényárusok zajos forgatagába. A hömpölygő tömeg pillanatok alatt elnyelte őket, elvágva a mögöttük közeledő hajdúk útját.

88. Átkelés a dagonyán

Mirella

A vásári forgatag zaját hamar felváltotta a patakparti fűzfák halk susogása. Mirella magabiztosan terelte a fogatot a Körtvélyest elhagyó kanyargós úton, amely egyenesen a széles, totyogó medrű saras gázlóhoz vezetett. A hirtelen jött zápor miatt a folyócska mély, cuppogó dagonyává változtatta a gázlót, ahol a túlsó parton két újabb kényelmeskedő hajdú kártyázott egy kidőlt fatörzsön.

– Na, most mutasd meg a leleményedet, Mirella – mormogta Borda, miközben a ló gyeplőjét fogta, s szemével a túlparti öröket méregette. – Ott sem jutunk át vám nélkül, ha csak ki nem talál sz valamit.

Mirella szája szélén pajkos mosoly bukkant elő. Gyorsan előhalászott a szekérmélyből egy színes mogyorófacsipeszt és egy üvegcsényi poshadt, bűdös gyógynövényfőzetet, amivel még a nyáron akart csodakenőcs gyanánt meggazdagodni.

– Csak kövess, és tartsd az arcod szigorúan! – kacsintott a társára.

Ahogy a szekér kerekei cuppogva beszorultak a gázló közepén, Mirella teátrális sikollyal kapott a bokájához. A kártyázó hajdúk azonnal felpattantak, megneszelve a könnyű zsákmányt. De mielőtt elérhették volna a szekeret, Mirella orrára csiptette a mogyorófacsipeszt, s rémisztő hangon felkiáltott:

– Vissza, uraim! Fekete mirigykór sújtja a fogatot, a nyavalyás láz már a marhákat is elérte!

A két hajdú a mirigykór hallatára fejvesztve torpant meg a sár közepén. Amikor Mirella a bűdös üvegcséből gőzölgő szagáradatot locsolt a vízbe, az örök pánikszerűen hátráltak, egyenesen a legmélyebb agyagos gödörbe tottyanva. Borda a szekér rúdját meglódítva egyetlen határozott lökéssel átsegítette a fogatot a túlpartra, míg a hajdúk káromkodva próbálták kiszabadítani csizmájukat a ragacsos mocsárból.

89. Kacagás a túlparton

Mirella

A szekér kerekéről vastag koloncokban hullott alá a ragadós agyag, ahogy a fogat végre kiért a gázló túloldali, füves emelkedőjére. A hátuk mögül még tisztán hallatszott a

mocsárba ragadt hajdúk szaftos káromkodása és a cuppogó küzdelem, de a part menti fűzfák sűrűje hamar biztonságos elfedést nyújtott a tovább gördülő fogatnak.

Mirella megkönnyebbülten pattintotta le orráról a mogyorófacsipeszt, s csengő, pajkos kacagásban tört ki. A fanyar, poshadt gyógynövényfőzet szaga még mindig a levegőben terjengett, ám a vakmerő csel fényesen bevált.

– Ez aztán a valódi csodakenőcs, Borda! Még el sem adtuk a vásárban, de máris utat nyitott nekünk a kopók gyűrűjén át – élcelődött könnyedén Mirella, miközben gondosan visszagyömöszölte a bűdös üvegcsét a gyógyíres láda legmélyére.

Borda eleresztett egy ritka, elégedett félmosolyt, s határozott mozdulattal megveregette a lihegő ló nyakát. Szakértő tekintettel mérte fel a tölgyesbe vezető dűlőutat, majd óvatosan a bak alá nyúlt, ahol a dupla fenéklemez rejtette az adólajstromot.

– A pergamenek szárazak maradtak, s a faggyú rögzítette a kormos betűket – dörmögte halkan, miközben visszatolta a reteszt. – De ha a hajdúk kimásznak a mocsárból és rájönnek, hogy a fekete mirigykór csupán bűdös pacsuli volt, a nyakunkra hozzák a vármegyét.

– Hadd kapálózzanak csak abban a sárban! – intett a gyeplővel Mirella, s tekintete megtelt bizakodó derűvel. – Mire a csizmájukat kiszabadítják, mi már messze járunk, s a szegények lajstroma is jó helyre kerül.

90. Csalóka lajstrom

Mirella

A lombkorona sűrűje hamar elnyelte a szekér zörgését. A tölgyes hűs árnyában a dűlőút keskeny csapássá szelődött, s nem sokkal odébb egy roskatag, elhagyott erdészkerülési kunyhó tűnt fel a fák között. Mirella egyetlen szemöldökintésére Borda a sűrű bozótos védelmébe terelte a fáradt lovat.

A kunyhó szüette ajtaját óvatosan nyitották be. Odabent száraz avar szaga terjengett, de a gerendák biztonságos fedezéket nyújtottak. Borda a bak alól kiemelte a faggyúval rögzített pergameneket, míg Mirella apró mécsest gyújtott, s annak imbolygó fényénél kiterítette a lajstromot a korhadtsz asztalra.

– Lássuk csak, miben mesterkedett a drága tisztartó úr! – suttogta Mirella, s ujjai végigsiklottak a kormos sorokon.

Ahogy közelebből megvizsgálta az írást, pajkos tekintete gúnyos derűvel telt meg. A koromréteg alatt tisztán kirajzolódtak a csalárd átírások: a körtvélyesi jobbágyok terheit a tisztartó megduplázta, s hevenyészett kormos firkákkal próbálta elfedni a turpisságot.

– Nahát, a tekintetes úr nemcsak kapzsi, de ügyetlen is! – kuncogott fel Mirella, cinkos pillantást vetve kísérőjére. – Ha ez a papír a főispán elé kerül, nem a mi nyakunkra küldik a hajdúkat, hanem a tisztartót ültetik kalodába.

Borda elégedett morgással bólintott, miközben Mirella gondosan feltekerte az igazságot őrző pergament.

91. Pajkos bosszúterv

Mirella

A feltekert pergament Mirella óvatosan a kebelébe csúsztotta, majd egyetlen kuncogással eloltotta a mécsest. A kunyhó fülfedte félhomályában Borda már az ajtó felé intett a fejével: az idő sürgetett, az erdei úton szürkület előtt el kellett érniük a biztonságosabb tisztást.

Kint a szekérnél Borda felhajtotta a bak alatti deszkát, s a jól elrejtett duplafenek mélyére süllyesztették a tisztartó csalásait őrző irományt. Mirella elégedett mosollyal igazította meg felette a szalmát és a fűszeres zsákokat.

– A tekintetes úr azt hitte, a körtvélyesi szegények pulykáiból kerekít magának gőgös vagyonkát – duruzsolta pajkosan, miközben felpattant a bakra. – De ha ez a lajstrom jó kézbe kerül, még a sarkantyúját is elérverezik.

Borda egyetlen mély morgással helyeselt, majd a gyeplőt megragadva a lovat az erdei útra terelte. A korhadt kunyhó hamar elmaradt mögöttük, amint a kerekek visszatértek a keményebb dűlőútra. A fák lombjai között már átszűrődött az alkonyati fény, s az út hamarosan elágazáshoz ért: az egyik ág a vármegyei hajdúk szállása felé kanyargott, a másik a falu szélére.

Mirella szeme pajkosan csillant meg a lemenő nap fényében. Döntött: nem várnak a szerencsére, maguk egyengetik az igazság útját. A szekér zökkenőmentesen fordult rá az esti ködbe burkolózó falu felé vezető csapásra.

92. A tölgyfa pecsétje

Mirella

A falu szélső háza mellett magasodó öreg tölgyfánál pislákoló lámpás fénye törte meg az esti homályt. A vaskos törzsre friss, még meg sem száradt viaszpecséttel egy röpke órája szegezhettek fel egy széles papírlapot.

Borda szótlanul rántotta meg a gyeplőt, s a szekér alig érezhető zökkenéssel állt meg a korhadt kút árnyékában. Mirella pimasz mosollyal szökkent le a bakról. Úgy tett, mintha csupán a portékát rendezgetné a szekér oldalán, ám léptei szinte észrevétlenül vitték a fához.

- No nézd csak, Borda - suttogta pajkosan, amint a lámpás felé fordult. - A hadnagy úrfi máris pánikba esett! Látod, micsoda dölyfös sorok?

A friss cédulán a hajdúhadnagynak girbegurba írása állt: nyomravezetői jutalmat ígért az elveszett adólajstromért, míg a falu népét szigorú megtorlással fenyegette, ha éjfélig nem adnak le újabb adófejadagot.

Mirella szeme megvillant. A köténye rejtekéből egy apró, kormos széndarabot halászott elő, s amíg Borda szorosan mögötte állva takarta a kilátást, gyors mozdulatokkal átrajzolta a számokat. A szigorú határidőt és az elvárt pulykák számát egyetlen huncut kanyarítással felcserélte, így a cédula mostantól azt hirdette, hogy maga a hadnagy vendégeli meg a szegényeket a főtéren.

- Így ni - kuncogott Mirella, s visszatért a bakra. - Hadd mulasson a falu a hadnagy úr nagylelkűségén!

93. A rejtett rekesz

Mirella

Borda marokba szorította a gyeplőt, s éles pillantással mérte végig az elcsendesedett utcát. Nem pazarolt szót a fára kanyarított hamis írásra, helyette a bak alatti rejtett deszkát pattintotta fel egyetlen magabiztos mozdulattal. A zsákmányolt adólajstrom vastag pergamenje gyorsan eltűnt a dupla fenék sötétjében, s a rugós retesz halk kattanással zárult vissza.

- A tisztartó háza felé vettük az irányt, de ha a hadnagy meglátja a cédulát, hajdúkat

küld a nyakunkra – sziszegte Mirella, miközben az ujjaira tapadt kormot a szoknyájába törölte. Szemei haragosan villantak a sötétben, bár ajkán még ott bujkált a gúnyos félmosoly. – Sietnünk kell, Borda.

A lovak patái halkan koppantak a kanyargós dűlőúton. A falu utolsó házai lassan elmaradtak mögöttük, ám a távolból tompa lódobogás zaja ütötte meg a fülüket.

– Csak próbáljanak megállítani – mordult fel Borda, s hangjában ott izzott a fojtott indulat. A szekér oldalán ringatózó lámpás gyenge fénye éppen csak megvilágította az út szélén sorakozó bokrokat, amint a sötét erdei nyiladék felé tartottak.

94. A gázló fáklyái

Mirella

A fák törzsei közt átszűrődő sejtelmes félhomályban hamarosan feltűnt a folyó szürkén csillogó szalagja. A gázló felől azonban nem a víz halk csobogása volt az egyetlen zaj: fáklyák vörös fénye világította meg a kavicsos zátonyt, s a vízparton három lovas hajdú alakja bontakozott ki a sötétségből. Hosszú kopjáik hegye fenyegetően villant meg a lobogó tűzfényben.

– Na, állj csak meg, atyafi! – kiáltott rájuk az egyik fegyveres, amint Borda megrántotta a gyeplőt. A szekér nyikorogva torpant meg a nedves homokban, alig pár lépésre a habzó víztől. Borda keze fehéredésig feszült a bőrszíjakon, szeme sarkából Mirellát leste, aki egyetlen gyors mozdulattal simította el szoknyája ráncait, s arcára máris ártatlan, csábító mosolyt varázsolt.

– Jaj, tekintetes vitéz uraim, hát miféle ijedtséget hoznak a szegény vándoráros szívére ilyen késői órán? – pityeregett szinte dallamosan Mirella, miközben kissé előrehajolt a bakon, hogy a fáklya fénye jól megvilágítsa megnyerő kellemét. – Csak a szomszédos faluba igyekszünk némi kelmével meg orvossággal, hátha akad ott egy-egy jámbor lélek, aki megszánja az éhes pulyákat.

A hajdúk vezetője közelebb léptette lovát, gyanakvóan méregetve a szekér ponyváját s a bak alatti sötét zugokat. Borda izmai megfeszültek, készen arra, hogy ha a fegyveresek nyúlni próbálnak a dupla fenék reteszéhez, rátámadjon a portyázókra. Mirella azonban csípős kuncogással terelte el a vitéz figyelmét, kecsesen felkínálva a kosarában lapuló, hamisított gyógykenőcsös tégelyek egyikét.

95. Csobbanás a sötétben

Mirella

A hajdúk vezetője gyanakvó morgással nyúlt a felkínált tégelyért. Ujjai közt forgatva a mázas edénykét, gőgös fintorral szagolt bele a szúrós szagú, gyógynövényes kenőcsbe. A csel működött: a fegyveres figyelme egyetlen intésre elterelődött a szekér alján lapuló adólajstromról és a ponyva mögötti sötét zugokról.

– Igazi ritkaság az, tekintetes uram! – suttogta Mirella huncut, de mégis megriadtnak ható hangon, miközben feszülten leste a tiszt minden rezdülését. – A köszvényt is kiveri a derékből, ha jó mélyen bedörzsölik vele a bőrt.

Borda nem szólt semmit. Megkövülten ült a bakon, ujjával fehéredésig szorította a vizes bőrszíjakat. Szeme sarkából a másik két lovas kopjait figyelte, amelyek hegye még mindig fenyegetően meredt feléjük a fáklyafényben. A feszültséget szinte vágni lehetett a hűvös éjszakai levegőben.

A hajdú végül elégedett horkantással vágta zsebre a tégelyt, majd az átkelő felé intett a kardjával.

– Erre haladjatok! De gyorsan, mielőtt meggondolom magam!

Borda nem teketóriázott. Egyetlen határozott rántással szóra bírta a lovat, s a szekér zörögve, csikordulva gázolt be a sekély, de sebes sodrású vízbe. A hűvös habok magasra fröccsentek a kerekek alatt, ahogy maguk mögött hagyták a kavicsos zátonyt.

A túlsó part sötét erdősége hamarosan elnyelte a szekeret. A fáklyák vörös fénye lassan elhalványult a víz felett, s Mirella csak ekkor engedte ki tüdejéből a bent tartott levegőt.

96. Árnyak a horhosban

Mirella

A szekér zörögve gurult mélyebbre a fák alatti félhomályba. A patak csobogása lassan elhalkult a hátuk mögött, de a szorító feszültség cseppet sem enyhült: a nedves dűlőút egy meredek, szűk vízmosásba kanyarodott, ahol a holdfény már képtelen volt áttörni a sűrű lombkoronát.

Borda szorosan markolta a gyeplőt, teste megfeszült a bakon.

- Nem tetszik ez - mormogta szaggatottan, miközben éber szeme a sötét földfalakat kémlelte. A vízmosás pereméről kinyúló fagyökerek fekete csápokként lebegtek a homályban.

- Csak haladj - suttogta Mirella, miközben óvatosan hátranyúlt a ponyva alá. Ujjai megnyugtatóan érintették meg a titkos rekesz kemény deszkáját. Az adólajstrom biztonságban pihent, ám a lány szaporán szedte a levegőt. A partoldal bokrai közül hirtelen száraz ág roppant.

Mindketten megdermedtek. A vízmosás mélyén sötét, néma árnyak mozdultak meg, elzárva a haladás útját. Vajon a hajdúk felderítői kerültek eléjük, vagy más hívatlan leselkedők lapultak a sűrűben?

- Ne állj meg - bízatta Mirella halkán a férfit, reszkető, de határozott hangon. - Ha gyorsan átérünk a kanyaron, a sötétség a mi oldalunkon áll.

Borda nem válaszolt, csak óvatosan a lovak közé csapott, s a szekér kerekei mély nyomot vágva lódultak meg a vízmosás puha talaján.

97. Szelence a sötétben

Mirella

A szekér nekilendült, a tengelyek feszülten nyikorogva vágtak utat a vizes homokban. A kanyarívben egy kidőlt tölgyfa korhadt törzse nyúlt be mélyen a mederbe, s a sötét lombok rejtekéből két szurtos képű fegyveres ugrott az út közepére.

- Állj a hadnagy nevében, vagy átfúrja a dárda a lovat! - reccsent egy rekedt hang. Az egyik hajdú már nyúlt is volna a vezető ló zablája felé, hogy megállítsa a száguldó fogatot.

Borda foga összeszorult, ujjai fehéredtek a száron, de Mirella nem hagyta, hogy a félelem eluralkodjon rajtuk. A lány villámgyorsan a köténye mélyére nyúlt, s előrántott egy kis fa szelencét, amit az elbizakodott adószedők orra elé hajított.

A dobozka a köves mederhez csapódva pattant szét, s benne az erős, kormos fűszerpor csípős, sűrű felhőként terült el a szűk horhosban. A két hajdú vadul köhögve, szemeit dörzsölve tántorodott hátra, elengedve a zablát.

- Jó étvágyat a borsos falathoz, tekintetes vitéz uraim! - kiáltott vissza Mirella csípős kuncogással, míg a szekér zökkenve vágott át a szurdok száján.

A lovak patái alatt már újra keményebben kongott a föld. A szűk vízmosást maguk mögött hagyva kigördültek a védelmező tölgyesbe, ahol a fák közt áttetsző holdfény végre utat mutatott a menekülőknél.

98. A tölgyes oltalma

Mirella

A tölgyes hús csendjében a lovak horkantva lassítottak ügetésükön, amint Borda végre lazított a gyeplőn. A fák törzsei között átszűrődő holdfény csillogó szalagként rajzolta ki az erdei csapást. Mirella felkuncogott, miközben visszacsúsztotta a kiürült, kormos fa szelencét a köténye mélyére, s elégedetten porolta le ruhájáról a fűszermaradványokat.

– Remélem, a tekintetes hadnagy úr vitézei alaposan megjegyezték ezt a receptet – jegyezte meg pajkos mosollyal, s Borda felé pillantott. – A borsos áruért idén nem kérünk vámot, felajánlás volt a közjó érdekében.

Borda nem szólt semmit, de a szeme sarkában bujkáló apró ráncok elárulták elfojtott jókedvét. Hüvelykujjával a szekérbak szélére mutatott, ahol a két nehéz vasalt láda s a ponyva alá rejtett kelmék sértetlenül pihentek. A kettős padlórekesz biztonságban tartotta a szegény sorsú mészáros legkisebb fiának szánt orvosságokat s a dézsma elől eldugott maradék gabonát.

A fák lombjai mögött lassan feltűnt a régi mészégető kunyhó elhagyatott kőfala. A szekér zökkenőmentesen gördült be a lombkoronák alkotta természetes fedezék alá, messze a főúttól és a tüsszögő hajdúk elhibázott járőrétől.

Mirella könnyed mozdulattal ugrott le a bakról, hogy megvizsgálja a kerekek tengelyét.

– Egy darabig biztonságban vagyunk, Borda – mondta halk, de bizakodó hangon, s felnézett a csillagos égre. – Holnap hajnalban átsurranunk a folyó túlsó partján fekvő faluba, s meghehozzuk a didergőknek, ami nekik jár.

99. Csendes pihenő a mészégetőnél

Mirella

Borda némán bólintott, majd lecsatolta a hámot a kimerült lovakról, s a kunyhó mögötti védett zugba terelte őket, ahol puha erdei moha kínált kényelmes fekhelyet. A szekér

mélyéről előkerült egy cserépedény és némi szárított gyógynövény: Mirella csöndesen, fojtott fénnel világító apró mécses mellett rendezte sorba a titkos rekeszből kiemelt tégléket. A lázas gyermekeknek szánt szurokfűbalzsam és a csipkebogyófőzet gondos ellenőrzést kívánt, nehogy a zötykölődős út során kár essen bennük.

– A mészáros legkisebb fia még a héten meggyógyul, ha ez az ír a mellkasára kerül – suttogta Mirella, miközben finom mozdulatokkal törölte tisztára a cserépedények peremét. – És a hajdúk fizették meg az árát, bár maguk sem tudják.

Borda a kunyhó kőfalának dőlve, karját mellkasán fonva figyelte a fák közötti sötétséget. A tölgyes szinte teljesen elnyelte a szekér körvonalait, csupán a szél susogott a lombkoronák között. Egy hirtelen roppanás az avarból egy pillanatra feszültté tette a férfi tartását, de hamar kiderült, hogy csak egy kószáló erdei vad óvakodott a tisztás szélére.

Mirella egy vastag gyapjútakarót terített a szekérbakra, felkészülve a rövid, de pihentető éjszakára. Az éjszakai szellő ugyan hűvös volt, de a mészégető falai és a sűrű tölgyfaágak védelmében végre biztonságban érezhették magukat. Hajnalban, a köd leple alatt várta őket a folyóparti átkelés.

100. Hajnali pára

Mirella

A hajnal első szürke fénysugarai még épp csak áttörtek a tölgyes sűrű lombjain, amikor Mirella gondosan visszazárta a szekér aljában rejtőző dupla padlórekeszt. A szurokfűbalzsammal és friss csipkebogyófőzettel teli cserépedények most biztonságban pihentek a titkos rekesz mélyén, készen arra, hogy enyhülést hozzanak a szegények lázas pulyáinak.

– Indulnunk kell – suttogta Mirella, miközben a gyapjútakarót összegöngyölve a bak mögé csúsztotta. – A köd még megül a patakmederben. Ez a mi időnk.

Borda egyetlen szót sem szólt, csupán egy rövid intéssel felelt, s már vezette is elő a lovakat a kunyhó mögötti zugból. Csendes, kimért mozdulatokkal igazította helyére a hámot, ügyelve rá, hogy a fémcsatok se csendüljenek meg a szürkületben. A feszültség még mindig ott lapult a tekintetében, ahogy a sűrűsödő erdei utat pásztázta.

Mirella még egyszer visszanézett a mészégető kormos falaira. A kunyhó jó szolgálatot

tett az éjszaka, de a folyóparti átkelő még előttük állt. A lány gyorsan átgondolta a gázlóhoz vezető rejtett erdei csapás irányát: ha tartják a tempót, még azelőtt átjutnak a túlpartra, hogy a hajdúk őrsége felocsúdna.

A szekér kerekei halk surranással indultak meg a mohás talajon. A sűrű köd paplanként borult az erdőaljára, tökéletes álcát biztosítva az elszánt vándoroknak.

101. Búzös vaklárma

Mirella

A sűrű pára alig engedte látni a szekér előtt lépkedő lovak fülét, ám a vizes meder kavicsainak halk ropogása jelezte: elérték a patakpartot. Borda óvatosan meghúzta a gyeplőt, s a szekér megállt a ködbe vesző átkelő előtt.

Ekkor hirtelen hangos csobbanás törte meg a kora reggeli csendet a vízmosás felől. Fém pendült fémhez, majd morcos szitkozódás hallatszott: a hajdúk járőre túlságosan is közel járt, alig egy kőhajításnyira a vízen való átkelőtől.

Mirella szája szögletében halvány, pimasz mosoly bujkált. Egyetlen szót sem vesztegetett, gyors mozdulattal előhalászott a kiskosarából egy kénes-fokhagymás kenőccsel teli, kormos tégelyt. Egyenesen a patakmeder széli bokros felé hajította, ahol a fegyveresek botladoztak. A cserépedény éles csattanással repedt szét a sziklákon, a terjengő búzós szag pedig azonnal felbolydította az őrséget.

– Ördögfattyá! Mi ez a fojtogató bűz? Csak nem valami erdei rontás? – kiáltott fel az egyik hajdú, míg a többiek köhögve, csapkodva próbáltak kikeveredni a bokrok közül.

Amíg a járőr a csodás kenőcs bűzével küzdött a sűrűben, Borda egyetlen halk csettintéssel indította meg a lovakat. A szekér szinte hangtalanul gurult át a sekély vizű gázlón, maga mögött hagyva a ködben szitkozódó hajdúkat.

102. Füst és orvosság

Mirella

A túlparti bozótos árnyékában Borda csak akkor engedte pihenni a lovakat, amikor a hajdúk káromkodása és köhögése végleg elenyészett a sűrű tejelő ködben. Mirella elégedetten porolta le szoknyáját, miközben halk, pajkos kuncogással nézett vissza a

gázló felé. A fokhagymás-kénes elegy megtette a magáét: a járőrök jó darabig még a szemüket törölgetik majd ahelyett, hogy áru után kutatnának.

A szekér rázkódva haladt tovább a kanyargós erdei csapáson, míg végül feltűnt a mészégető roskadozó, de meghitt kunyhójának körvonala. A fák lombjai között felszálló vékony füstcsík jelezte, hogy a menedék védett és csendes. Borda ügyes mozdulattal terelte az eldugott ereszt alá a járművet, majd nekilátott kigyiepteleníteni a fáradt állatokat.

– Na, Borda, a nehezén túl vagyunk – mosolygott rá Mirella, miközben felnyitotta a szekér aljában rejtőző titkos rekeszeket. – Most jön a munka legszebb része.

Odafent, a kunyhó óvá falai között hamarosan ropogni kezdett a tűz a kőtüzhelyen. A ködben ázott hideg gyorsan elpárolgott, ahogy a két útitárs nekilátott az orvosságok kimérésének. Mirella gondos mozdulatokkal morzsolta a szárított gyógynövényeket a mozsárba, míg Borda a tégelyeket készítette elő. A didergő jobbágyoknak és szegény sorsú pulyáknak szánt kenőcsök gyorsan szaporodtak az asztalon, felváltva a korábbi bűzt a szárított kamilla és kakukkfű édeskés, megnyugtató illatával.

103. Titkos adomány

Mirella

Mirella gondosan viasszal zárta le a kis fa tégelyeket, majd mindegyik tetejére apró, felismerhető jelet karcolt. A szegény sorú jobbágyok úgysem tudtak olvasni, de a három rovátka láttán rögtön tudni fogják, hogy a mellkasra való melegítő gyógyírt tartják a kezükben, míg a kör alakú karcolás a sebekre való kakukkfűves kenőcsöt jelzi.

Borda egyetlen hang nélkül, elismerő bólintással vette át a még langyos csuprokat. Széles tenyerén szinte eltűntek a finom famunkák, ahogy egymás után hordta ki őket a fészker hűvösébe, a szekér fenekén kialakított dupla aljzatba. Mirella elégedetten figyelte a férfi kimért, magabiztos mozdulatait; pontosan tudta, hogy Borda kezei között egyetlen üvegcsé sem fog összetörni, még a legzötykölődőbb erdei úton sem.

Mielőtt elhagyták volna a védelmet nyújtó kunyhót, Mirella a mészégető durva tölgyfa asztalára helyezett egy jókora tégelyt a legfinomabb sebgyógyító kenőcsből, mellé pedig egy darab füstölt szalonnát csúsztatott. A szegény ember munkája nehéz volt, a tüdeje teli korommal, a keze teli vágásokkal – ennyi igazán megillette neki a menedékért

cserébe.

- Készen vagyunk, Borda – suttogta Mirella, miközben belebújt vastag gyapjúköpenyébe.
- A köd még tartja magát az erdőben, épp jókor indulunk, hogy elérjük a faluszéli kunyhókat, mielőtt az uraság hajdujai felébrednének a tegnapi meglepetésből.

104. A köszönet nyoma

Mirella

A hűvös hajnali pára azonnal körbeölelte őket, amint kiléptek a mészégető menedékének oltalmazó homályából. A fákon megülő sűrű köd tompított minden neszt, csupán a szekér kerekeinek halk reccsenése törte meg az erdő mély csendjét. Borda szokásához híven némán, acélos figyelemmel kísérte az ösvény szélét, miközben széles vállával egyengette az utat a ponyvás ekhó előtt.

A kunyhó melletti kormos fapadon, ahol a mészégető a pihenőit töltötte, valami halványan megcsillant a derengő fényben. Mirella megtorpant egy pillanatra, és közelebb lépett a koromtól feketéllő deszkához. Három kopott, elvékonyodott rézkrajcár feküdt ott katonás rendben, gondosan elrendezve a faszénpor tetején.

A faluszéli szegények közül valaki – talán maga a házigazda – hagyta ott az apróságot csendes köszönetképpen. A nincstelen jobbágyoknak egyetlen ilyen krajcár is a napi betevőt jelentette, mégis ott hagyták a gyógyíráért cserébe, megőrizve a tisztességüket.

Mirella szája sarkában meleg, őszinte mosoly bukkant fel. Esze ágában sem volt elvenni a szegények utolsó garasait; ehelyett felnyúlt az ekhó szélére, kivett egy szál szárított levendulát, és óvatosan a kormos padon hagyott érmék mellé fektette.

- Induljunk, Borda – suttogta derűsen, és szorosabbra húzta gyapjúköpenyét. – A hajduknak talán még a fejük is fáj a tegnapi cseltől, nekünk viszont el kell érniük a gázlót, mielőtt eloszlik ez a jótékony köd.

Borda bólintott, s a szekér zökkenőmentesen gördült tovább a nyirkos erdei úton, elnyelve a hajnal csendjét.

105. Füstös kanyar

Mirella

A ködös ösvény lassan lejtett a patak völgy felé, ahol a nedves föld szaga keveredett a szederbokrok fanyar illatával. A szekér kerekei halkan, tompán cuppogtak a sárban, míg Borda komótos, de acélosan éber léptekkel haladt a lónál, fülét hátracsapva a legapróbb erdei neszekre.

Csobogás visszhangzott a fák közül; a gázló már alig kőhajításnyira feküdt. Ám mielőtt elérték volna az utolsó kanyart, nehéz, váratlan csobbanás törte meg a víz egyenletes moraját a patakmeder felől, amit fegyverek halk csörrenése kísért.

Borda egyetlen intésére a szekér azonnal megtorpant. A férfi keze ösztönösen az övére csúsztatott fokos nyelére tapadt, miközben szemeivel a sűrű, tejszerű páradokot pásztázta. Mirella óvatosan kihajolt az ekhó ponyvája mögül, s bár a veszély szaga terjengett a levegőben, szája sarkában apró, huncut mosoly bukkant fel.

– A hajdúk lesznek azok – suttogta közelebb hajolva Bordához. – Úgy látszik, a tekintetes urak elunták a lesben állást, és inkább a patakágyban gázolnak. Biztosan fáznak a vizes csizmáikban.

Mirella nem esett pánikba. Gyors mozdulattal kihúzott a láda fakkjából egy kis köteg száraz bükkfagombát, amit még az este gyűjtött. Egy apró szikrával meggyújtotta a szélét, s a szúrósan füstölgő gombát óvatosan egy vastag páfránytő alá hajította az ösvény szélén. A csípős fojtó füst meglepő gyorsasággal keveredett el a hajnali párával, mintha csak egy ottfelejtett gulyástűz parazsa parázsollna a homályban.

– Hadd keressenek kísérteteket meg adószedőket a sűrűben, míg mi átcsúszunk a sekélyesben – kuncogott halkán, majd intett Bordának. A férfi elfojtott vigyorral bólintott, és egyetlen halk csettintéssel terelte a szekeret a gázló felé vezető, oltalmazó árnyékokba.

106. A szabadság íze

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült ki a patak sekély vizéből a túlparti homokzátonyra. A hátuk mögött, a sűrű párában még mindig hallatszott a hajdúk fújtatása meg a csizmák cuppogása, ahogy a fojtó bükkfagomba füstjében vakon keresték a képzelgült gulyástűzet. Mirella halk csettintéssel terelte a lovat a fűzek jótékony árnyékába. Borda feszülten pillantott vissza, fokosa nyelét szorongatva, de mikor látta, hogy a fegyveresek teljesen

eltévesztették az irányt, lassan kiengedte a levegőt.

- Megvettük őket kilóra - mormolta Borda szaggatottan, miközben fülét a szélnek feszítette. - De a gyomrom jobban korog, mint a hajdúk dobolása.

Mirella halkan felkuncogott, és benyúlt az ülés alatti rejtett rekeszbe. Egy tisztára mosott kendőbe tekert, kemény sajtkaréjt s egy szikkadt cipósarkot halászott elő. Míves bicskájával ügyesen két egyforma darabra szelte a sajtot, s az egyik félholdat Borda felé nyújtotta.

- Tessék, te telhetetlen - suttogta csillogó szemmel. - A szabadságnak néha picit szikkadt a sajtszaga, de ennél édesebb falat most nincs az egész vármegyében. Rágd csendben, aztán húzzunk beljebb, mielőtt az urak rájönnek, hogy csak füstöt ettek reggelire!

107. Rezes hálakrajcár

Mirella

A szikkadt sajtos falat után a lovacska csendben megindult előre, fel a ködfoltos domboldalnak. A fűzfák oltalmát hamarosan felváltották a tölgyes sötétedő árnyai, ahol a nyirkos avarszag keveredett a fák között lappangó, szénégető kemencék ismerős illatával. Borda még az utolsó morzsákat majszolta, miközben szeme sarkából folyamatosan a mögöttük elterülő völgyet pásztázta, de a hajdúk tehetetlen kiáltozásai végleg elhaltak a patakmeder túloldalán.

A szekér halk zökkenéssel állt meg egy tisztás szélén, egy magányos, kormos fapad tőszomszédságában. Az öreg mészégetőnek nyoma sem volt, de a fadarabon ott várakozott egy kis kiszáradt fakupa, a mellette csobogó forrás hús vizével megtöltve. A szegény ember a kemény munkájában is gondolt az arra vetődő vándorokra, mielőtt visszatért volna a zsarátnok felügyeletére.

Mirella halkan felnevetett a szívmengető figyelmesség láttán. Borda már épp a kupáért nyúlt volna, de a lány egy gyors csuklómozdulattal megelőzte, kiöblítette szomjas torkát, majd átadta a maradékot a szótlan legénynek. Mielőtt azonban továbbhajtottak volna a sűrűsödő homályban, Mirella a rejtett rekeszből előhalászott két apró, rezes hálakrajcárt, s nesztelenül a kormos pad repedésébe csúsztatta őket.

- A jó szándékot illik megfizetni - dörögte Borda, miután elégedetten megtörölte a

bajszát, s a gyeplőt megragadva újra útnak indította a fogatot. A szekér kerekei halk ropogással nyelték el az erdei utat, mialatt az ottfelejtett krajcárok fakó csillogása lassan elenyészett a mögöttük szétterülő esti ködben.

108. Mohos útjelző a homályban

Mirella

A szekér döcögve haladt tovább az egyre sűrűsödő erdei ködben. A tölgyfák gallyai közt megülő pára finom cseppekben hullott Mirella kendőjére, de a lány elégedett mosollyal hajtotta hátra a fejét. A veszély elült, a hajdúk tehetetlen dühükben rég lemaradtak a patak túlsópartján, s az esti sötétség lassan puha lepelként borult a görbe erdei útra.

Hamarosan egy mohos, korhadt útjelző fa bukkant elő a homályból, amelynek koptatott törzsébe valaki régen egy keskeny nyilat vájt. A kereszteződésnél az út kétfelé ágazott: a meredekebb, köves csapás a gőgös körtvélyesi uradalom felé vezetett, míg a lankásabb, mélyebb nyomvonal a szabad vándorok rejtett tisztásai felé kanyargott.

Borda szótlanul megrántotta a gyeplőt, s a tapasztalt lovacska egyből a biztonságosabb, alsó csapásra fordította a szekeret. A kerekek halkán ropogtak a puha avaron, ahogy áthaladtak a láthatatlan uradalmi határvonalon, végleg maga mögött hagyva az adószedők és tisztartók birodalmát.

- Hadd várjanak csak a tekintetes urak Körtvélyesben a vámra - kuncogott halk halksággal Mirella, miközben a bak alatt lapuló pokrócot a vállára terítette. Az erdei csend megnyugtatóan ölelte körbe a rovatolt szekeret, ahogy a sűrűsödő ködfátyol végleg elnyelte őket az éjszakában.

109. A mészégető kunyhójánál

Mirella

A szekér döcögve haladt tovább a mélyülő, párás csapáson, ahol a tölgyek ágai között egyre fojtogatóbbá vált a homály. Mirella hirtelen felszisszent, ahogy egy kövér vízcsepp a nyakába hullott, s fázósan tekerte szorosabbra a vállán a pokrócot. A korábbi bosszúság nem tárgított belőle; a köd és a hajdúk állandó fenyegetése teljesen kiszívta a türelmét.

Borda sem volt jobb kedvében. Amikor a szekérkerék fennakadt egy kiálló fagyökéren, a férfi káromkodva megrántotta a gyeplőt.

– Halkan forgasd azt a gyeplőt, ha nem akarod, hogy a ló ledobjon bennünket! – csattant fel Mirella élesen, miközben belekapaszkodott a bak szélébe.

– Inkább örülj, hogy még egyben van a kerék ezen a rohadt úton – mordult vissza Borda vágó hangon, a szemeit a fátyolos sötétségre szegezve.

Pár lépéssel odébb a tölgyes ritkulni kezdett, és egy elhagyatott mészégető tisztásához értek. A kihűlt, kormos gödör mellett egy sötétre színeződött, vaskos fapad állt. Borda megállította a fáradt állatot, majd szótlán leugrott a bakról. Mirella is lecsusszant a szekérről, de a hideg, nyirkos levegő csak fokozta a dühét.

Odaléptek a mészégető kormos padjához, hogy pár percre hűsítsék magukat a nehéz útszakasz után. A korhadt deszkák hidegen tapadtak a ruhájukhoz, miközben mindketten éberen figyelték az erdő sűrűjét, készen arra, hogy a legkisebb gyanús zajra azonnal továbbálljanak.

110. Elágazás a tölgyesben

Mirella

A nyirkos deszka hidege gyorsan átjárta a ruhájukat, s a korhadt fapad aligha nyújtott valódi kényelmet. A fojtogató füst- és koromszag ugyan elfedte nyomaikat, de a sűrűsödő erdei ködben tanyázó némaság csak fokozta a feszültséget. Mirella türelmetlenül igazított egyet a pokrócán, miközben tekintete a tisztás túlsó szélén gomolygó homályt pásztázta.

– Elég volt a fagyoskodásból. Ha itt ülünk, a nyakunkra hűl a köd – vetette oda élesen, és határozott mozdulattal talpra ugrott a kormos pad mellől.

Borda egyetlen mordulással válaszolt. Bár a sötét ágak közti mozgást leste, kinyújtotta kérges kezét, és megragadta a loholó igásállat gyeplőjét. A szekér kereke megcsikordult a kormos földön, ahogy maguk mögött hagyták a mészégető elhagyatott tanyáját.

Néhány tucat lépés után a sűrűsödő tölgyesben kettévált az erdei út. A felső nyomvonal meredeken kapaszkodott fel a sziklás gerincre, míg az alsó csapás a mélyedés védelmében, a nyirkos párafelhő kanyarulataiban veszett el.

Borda nem teketóriázott: a biztonságosabb, alsó csapás felé terelte a lovat. Mirella

elégedetten bólintott a homályban. A mélyedés ködje elnyelte a lépteik zaját, s a csöndes erdő újra védelmező takaróként borult rájuk.

111. Pára és puha léptek

Mirella

Az alsó csapás puha, mohás talaján a szekér kerekei szinte hangtalanul gördültek előre. A sűrű köd elnyelte a ló kimerült horkantásait és a tengely halk nyikorgását is, mintha maga a tölgyes próbálná elrejteni a vándorokat a kíváncsi szemek elől.

Mirella hátranézett, de a háta mögött elterülő útból már semmi sem látszott: a szürke párafelhő úgy zárult be mögöttük, mint egy nehéz, nedves bársonyfüggöny. Egy halk, elégedett mosoly suhant át az arcán, ahogy az udvarbíró gőgös embereire gondolt, akik most alighanem a sziklás felső gerincen tüskés bokrokkal és a hideg széllel viaskodnak.

– Ezt jól eltaláltuk, Borda – jegyezte meg könnyedén, miközben szorosabbra húzta vállán a pelerinét. – Ott fent most alighanem a káromkodásuktól visszhangzik a hegyoldal, míg mi szépen, csendben elpárolgunk a mélyedésben.

Borda nem felelt, de a szája széle megrándult egy kurta pillanatra. Lépteit az igásállat ritmusához igazította, s kérges kezét egyetlen percre sem engedte el a gyeplőről. Az út itt már érezhetően lejtett, s a tisztás kormos emléke végleg elmaradt mögöttük.

Mirella fellépett a bakra, s ujjai között elégedetten pörgetett meg egy kis szárított gyógynövényes szelencét. A hűvös, tiszta erdei levegő lassan átjárta a tüdejét, elmosva a mészégető kunyhójánál érzett fojtogató füst szagát.

112. Az alsó völgy csendje

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült a mélyebben fekvő völgy aljában, ahol a köd még sűrűbb, de sokkal békésebb fátylat font a fák köré. A magaslati gerinc éles szélrohamai és a kopár sziklák kellemetlenségei messze elkerülték őket; itt, a mohalepte tölgyek védelmében csak a talaj avarszőnyegének lágy surranása kísérte az útjukat.

Mirella kényelmesen hátradőlt a bakon, s kikeresett a szekér oldalából egy kis darab aszalt szilvát. Egy szemmel Borda komoly profilját méricskélte, majd gondolkodás nélkül

átnyújtotta neki a csemegét.

– Tessék, te néma védelmező, jár a jutalom a jó irányzékért – kacsintott rá vidáman. – Míg a vitézek fent a bozótban tépkedik a drága gúnyájukat, mi az ősz legfinomabb falatjaival vigasztalódunk.

Borda elvette az aszalt gyümölcsöt, s bár a szeme sem rebbent, egy alig észrevehető bólintással megköszönte. A ló egyenletes, puha léptekkel haladt előre a párolgó ösvényen. A köd átláthatatlan szürkességéből hirtelen egy régi, korhadt faoszlop bukkant elő, amely a völgybéli jobbágytelkek régi határát jelezte.

Mirella megkönnyebbülten sóhajtott fel. Tudta, hogy ezt a határjelet elhagyva végképp kikerültek a tisztartó kapzsi fennhatósága alól. A nehezen túljutottak, a párás csend pedig most úgy ölelte körül őket, mint egy megérdemelt, meleg takaró.

113. A patakmeder csobogása

Mirella

A korhadt tölgyfaoszlop lassan elenyészett mögöttük a szürkességben, s vele együtt a tisztartó hajdúinak fenyegetése is a múlté lett. A szekér kerekei mélyebb, puha talajba mélyedtek, ahogy a csapás meredekebben lefelé indult a völgy aljában húzódó patakmeder irányába.

Mirella az ülés alatt meglazította a rejtett rekesz kenderkötélét, csendben ellenőrizve, hogy a pokrócok közé hajtogatott portékák nem mozdultak-e el a rázkódásban. Minden a legnagyobb rendben pihent: a finom holmik biztonságban maradtak, a szegényebbeknek szánt gyógynövényes szelencék pedig épségben várhatták a következő falut.

– Látod, Borda, a csend a legjobb útitárs, ha az ember nem akar adót fizetni a semmiért – jegyezte meg Mirella halk, huncut mosollyal, miközben igazított egyet a ponyván. – Odafent a tisztartó hajdúi biztosan a saját árnyékuktól is megijednek a sűrűben, mi pedig kényelmesen leereszkedünk a gázlóhoz.

A völgy alján felbukkant a sekély patak egyenletes csobogása. A gázlóhoz érve a ló megtorpant egy pillanatra, meglengetve sörényét a hűvös párában, de Borda határozott, mégis gyengéd mozdulattal terelte előre a fogatot. A vízmosás kövei halkan koccantak a kerékabroncsok alatt, ahogy átszelték a sötétszürke vizet, maguk mögött hagyva a veszélyes zónát.

114. Saras kaptató a túlparton

Mirella

A túlparti kaptató meredeken kapaszkodott fel a sűrű bozótos felé. A szekér bal hátsó kereke csúnyán cuppanva ragadt a nedves, partmenti agyagba, alig pár lépéssel azután, hogy kiértek a vízből. Borda halkán, élesen káromkodott egyet, feszült izmokkal rántva meg a gyeplőt, de a ló csak horkantva toporgott a csúszós emelkedőn.

– Ne a szegény párát szidd, inkább cselekedj! – vágott közbe Mirella, szemeiben szikrázó ingerültséggel. A tisztartó hajdúinak emléke még mindig forralta a vérét, s a pusztá gondolat, hogy most akadnak el a vízparti sárban, végképp kihozta a sodrából.

Pattant is le a bakról, mit sem törődve azzal, hogy a ragadós talaj rögtön beszippantotta a csizmája szárát. A szekér mögé kerülve megragadott egy vastag, kidőlt tölgyfaágat, és határozott, gyakorlott mozdulattal a megrekedt kerék küllőit alá feszítette.

– Most húzd, Borda! – kiáltott rá élesen a férfira.

Borda nem pazarlott szót a válaszra. Kurta, dühös morgással rántott egyet a fogaton. Az állat megfeszült, a szétpattanó ág roppant egyet Mirella tenyere alatt, s a szekér végül egy vaskos sárfreccsenéssel kiszabadult a gázló csapdájából. Fenn, a szilárdabb csapáson álltak meg fújtatva; a patakmeder csobogása mögöttük maradt, a feszültség pedig lassan oldódni kezdett a hűvös erdei levegőben.

115. Erdei keréknymok

Mirella

Mirella fanyar mosollyal nézett le a csizmájára, amelyet vastag, sötét agyagréteg borított. Egy közeli fa törzséhez dörgölte a talpát, miközben a szoknyája szélét porolta le némi pimasz eleganciával.

– Na látod, Borda, a tisztartó hajdúi legfeljebb a port nyelhetik utánunk, mi meg cserébe megkaptuk a völgy legjobb agyagpakolását – jegyezte meg könnyedén, bár a szeme sarkában még ott bujkált az átkelés feszültsége.

Borda nem felelt, de a szája széle megrezrent a sűrű szakáll mögött. Odalépett a szekérhez, s gondos mozdulatokkal végigsimította a bal hátsó kerék küllőit, ellenőrizve, nem repedt-e meg a tengely a nagy feszítésben. Amikor meggyőződött róla, hogy a

vaskos faszerkezet kiállta a próbát, intett a nőnek, majd fellendült a bakra.

A lovak megkönnyebbülten szedték a lábukat a szilárdabb, avarral borított erdei csapáson. A gázló hűvös párája lassan elmaradt mögöttük, ahogy a szekér bevette magát a ködös tölgyes oltalmazó fái közé. A lombkoronán átszűrődő halk fénysugarak aranyló csíkokat rajzoltak a nyirkos avarra, s a kerekek egyenletes zörgése végre nyugalmat hozott az alsó völgy csendjébe. Mirella megigazította a ponyvát, s a csikorgó szekérrel együtt maguk mögött hagyták a veszélyes határt.

116. Súlyos kordék nyomán

Mirella

A tölgyes fái között húzódó puha, avaros csapáson Borda hirtelen megtorpantotta a lovakat. A szekér előtt szokatlanul mély, még friss erdei keréknyomok vágtak bele az avar alatti nyirkos talajba. Sokkal nehezebb, vassal pántolt kordé vájhatta ezeket a sötét barázdákat, mint amilyen az ő megrakott szekerük volt.

Mirella előrehajolt a bakon, elsimítva szoknyája ráncait, és vékony szemöldökét felvonva tanulmányozta a felforgatott földet. A szeme sarkában pajkos derű villant.

– Hát ezek nem a mi nyomunkat követik, az bizonyos – jegyezte meg könnyed, cseppet sem aggódó hangon. – Úgy tűnik, valaki jóval nagyobb terhet cipel ezen a félreeső úton. Vagy a környékbeli mészégető hordja a portékáját, vagy a tisztartó emberei hurcolnak valamit, amit jobb nem firtatni.

Borda nem felelt, de sötét tekintetével figyelmesen pásztázta a fák sűrűjét. Óvatosan hajtott tovább a friss nyomok mentén, míg végül elértek egy csendes, kormos tisztást. A tölgyek ölelésében egy régen elhagyott mészégető kúpja sötétlett, mellette pedig egy koromtól fekete, megviselt fapad állt a bokrok tövében.

– Álljunk meg egy szusszanásra, Borda – intett Mirella, és cseppet sem teátrális kecsességgel leugrott a bakról. A kormos padhoz lépett, hogy kinyújtóztassa gémberedett tagjait, miközben elégedetten nézte a mély keréknyomokat, amelyek a tisztást elhagyva a sűrűbb erdő felé kanyarodtak.

– Ha a hajdúk a nyomunkba erednének, egészen biztosan ezeket a mély árokszerű nyomokat választják majd. Így legalább az ő buzgóságuk viszi őket tévútra, minket meg békén hagynak – tette hozzá fanyar mosollyal, miközben Borda némán ellenőrizte a

gyeplőt.

117. A ködfátyol oltalma

Mirella

Mirella felállt a kormos fapadról, és elsimította szoknyája szegélyét. A köd finom fátyolként kúszott be a tölgyfák közé, lassan elnyelve a mészégető kunyhójának sötét körvonalait.

– Mehetünk – morogta Borda szaggatottan, miközben tekintetével a fák közötti félhomályt pásztázta. Kézkefe-keményységű ujjai feszülten szorították a gyeplőt.

– Maradni semmiképp sem egészséges – suttogta Mirella, s visszalépett a szekérhez. – A hajdúk orra úgyis a mély barázdákba fúródik majd, ha erre vetődik a sorsuk.

Egyetlen könnyed mozdulattal felkapaszkodott a bakra Borda mellé. A férfi halkan rászólt a lovaknak, s a szekér zökkenőmentesen megindult. Ahelyett azonban, hogy a feltűnő, vassal pántolt kordék mély árkat követték volna, ügyesen kitértek oldalra, és a puha, avaros csapáson haladtak tovább a domboldal felé.

A nedves avar csendben elnyelte a paták kopogását. Mirella még egyszer visszanézett a ködbe burkolózó tisztásra, ahol a koromtól feketéllő pad már alig látszott. A távolból tompa, fémes zörrenést hozott a szél, de a sűrű tölgyes védelmező falat emelt közéjük és az üldözőik közé.

– Jó lesz így – intett Borda, s a bakon előredőlve szaporázta a lépteiket.

Mirella fanyar mosollyal húzta szorosabbra vállán a kendőt. A veszély nem múlt el, de a csalóka nyomok készen álltak, a köd pedig vigyázta lépteiket.

118. A mohos határkőnél

Mirella

A szekér halkan döcögött a sűrűsödő ködben, amely úgy terült el a tölgyek alatt, mint valami csendes, védelmező takaró. Mirella nyújtott nyakkal az erdő fojtott neszeit leste, miközben a nedves avar illata keveredett a fák közül szivárgó hűvös párával. Borda nem szólt egy felesleges szót sem, kézkefe-kemény ujjai feszülten markolták a gyeplőt, míg végül a lovak patája alatt megváltozott a talaj: a puha talajt keményebb, kavicsos

csapás váltotta fel.

- A régi határjel - bökött előre szűkszavúan Borda az ostor nyelével.

A homályból egy mohos, félig eldőlt mészkőhasáb tűnt elő a törzsek árnyékában. Innen a csapás meredeken lefelé tartott, egyenesen a sűrű cserjésbe burkolózott patakmeder felé. A köd a völgyhajlatban még sűrűbbnek hatott, a hűvös levegőben halk vízcsobogás nesze keveredett a szekérszerkezet finom nyikorgásával.

- Ha átérünk a túlpartra, a vízmosás mögötti bozótos teljesen elnyel bennünket - suttogta Mirella, s óvatosan hátrapillantott. - Azok a pöffeszkedő hajdúk sosem merészkednek a saras mederbe a nehéz kordéikkal.

Borda csak bólintott, s óvatosan visszatartotta a lovakat a csúszós, nedves köveken. A patak sekély volt ugyan, de a leplező pára miatt alig látszott, hol rejtőzik a legbiztosabb átkelő. A szekér eleje lassan megbillent lefelé a lejtőn.

119. A fűzfák takarásában

Mirella

A patak hideg vize csobbanva csapódott a szekér kerekeinek, amint a feszült tekintetű lovak az első óvatos lépéseket megtették a kavicsos gázlón. Mirella ösztönösen megkapaszkodott a bak szélében, miközben a köd sűrű, szürke leple szinte teljesen elnyelte a partvonalat. A víz csupán tengelyig ért, de a sebes sodrás és a köves meder minden egyes fordulatnál próbára tette Borda ügyességét.

- Lassan, csillagom, csak lassan - mormolta Borda fojtott hangon a baltás lónak, ujjai fehéredtek a feszülő gyeplőn.

Mirella hátrapillantott a sűrűbe: a túlparti lejtő már teljesen elenyészett a párában, mintha a világ véget ért volna a víz szélén. Egyetlen ágroppanás, egyetlen lónyerítés sem hallatszott a távolból - az őket üldöző hajdúknak nyoma sem volt. A köves meder recsegése hamarosan megenyhült, ahogy a túloldali, mélyebb homokzátonyra értek.

A szekér zökkenve kapaszkodott fel a part menti bozótos védelmébe. A fűzfaágak suhogva simultak végig a ponyván, mint egy rejtett kapu szárnyai, amely bezárult utánuk. A lovak megálltak, megrázták a fejüket, s a hűvös erdei csendben csak a kerekekről lecsurgó víz koppanásai hallatszottak. Mirella mélyet sóhajtott, s bár a félelem még ott bujkált a mellkasában, a szoros ölelésű bozótos végre védelmet ígért.

120. Puha avar felett

Mirella

Borda csendben lecsusszant a bakról, s óvatosan megveregette a gőzölgő nyakú lovak szügyét. A fűzfák sűrű, összefonódó ágai szinte teljesen bezárták a szekér feletti teret, tökéletes elrejtőzést nyújtva a folyóparti pára kellős közepén. A túlpartról egyetlen kiáltás vagy patkócsattogás sem szűrődött át; a hajdúk végleg elveszítették a nyomot a kavicsos gázlónál.

– Átjutottunk, csillagom – suttogta Mirella, miközben kibontotta a vállára nehezedő kendőt, s mélyen beszívta a vizes avar friss, földes illatát. A megkönnyebbülés melege átjárta a tagjait. – Az uraságok most bizonyára a túlparti sárban tocsognak, és a vizes puszkaporukat szidják.

Borda csak bólintott egyet a bajsza alatt, de éber tekintete már a bozótos mögött húzódó, félhomályos erdei csapást kémlelte. Benyúlt a szekérponyva alá, ellenőrizte a hevederek feszességét, s meggyőződött róla, hogy a dupla fenekű rekesz sem mozdult el a zötykölődésben. Minden értékes teher és rejtett áru a helyén maradt.

Mirella előhúzott a zsebéből két marék szárított almatiszttal kevert zabot, s a hűséges pálák halk horkantva csemegéztek a tenyeréből. A szekér lassan újra megindult: a puha, gombaillatú avaron a kerekek alig adtak ki hangot, ahogy a biztonságot adó, mélyebb tölgyes felé vették az irányt.

121. Kormos pad a sűrűben

Mirella

A tölgyes mélyén a köd még sűrűbbé vált, szinte teljesen elnyelte a szekér kerekének halk neszeit. Mirella minden idegszálával a fákat pásztázta. A félhomályban lassan kirajzolódott a régi mészégető tisztása.

– Ott megállhatunk egy pillanatra – mutatott előre Mirella. Hangja fojtott volt, óvatos.

Borda nem pazarlat a szót, csak megrántotta a gyeplőt. A lovak szót fogadtak, s megálltak a kormos fapad mellett, amely magányosan állt a rég elhagyott katlan szomszédságában. Mindketten lecsusszantak a bakról.

Borda keze a tör markolatán pihent, füle a sűrű csendre tapadt.

- Tiszta a környék? - kérdezte szaggatottan, míg a fatörzsek közötti homályt kémlelte.
- Egyelőre igen - felelte Mirella, s átsimította gyűrött szoknyáját. A szíve még gyorsan vert a feszültségtől. - De az uraságok dühösek. Előbb-utóbb megpróbálnak megkerülni minket.

A kormos pad mellé léptek. A vizes avar fanyar illatába itt a kihűlt faszén hűvös szaga keveredett. Mirella ellenőrizte a köpenye alatti rejtett erszényét, míg Borda moccanatlanul állt a pad mellett, felkészülve az erdő legkisebb gyanús reccsenésére is.

122. Sietős léptek a lejtőn

Mirella

Borda kurta intéssel jelezte, hogy a tisztáson egyelőre csend uralkodik. Nem volt idő hosszabb pihenőre, az üldözők lovainak távoli dobogása ugyan még elmosódott visszhang volt csupán, de a köd csalóka játékot űzött a hangokkal a fák között.

- Nyomás tovább, mielőtt a nyakunkra gyúlnak - suttogta Borda szaggatottan, s már lendült is vissza a bakra.

Mirella meglepő könnyedséggel pattant fel mellé, és gyorsan megigazította a ponyva szélét. A gyeplő halk rántására a lovak készségesen meglódultak. A kordé zökkenőmentesen gördült ki a mészégető katlanja mellől, hátrahagyva a kormos pad nyomasztó árnyékát, míg a ködfátyol nyomban elnyelte a friss keréknyomokat.

- A patakmeder felé tartunk - jegyezte meg Mirella halkán, de cserfesen, bár a szíve még sebesen vert. - A víz átveszi a nyomainkat, s a gázlón túl a pandúrok úgylis elbizonytalanodnak.

A szekér lassan ereszkedni kezdett a ködös lejtőn. A tölgyek törzsei között hamarosan felsejlett a régi határjel köves körvonala, amely a völgybe vezető ösvényt mutatta. Borda feszesen tartotta a szát, nehogy a kerekek megcsússzanak a nedves avaron, míg mindketten feszülten figyelték a mélyből felszálló párát.

123. Kavicszátony a fűzfáknál

Mirella

A kerekek halkan locsogva érték el a patak sekély vizét. A hús habok nyomban körbeölelték a küllőket, miközben az apró kavicsok ropogása elnyomta az erdő távoli, gyanús zörejeit. A ködös lejtő sarát a víz szinte pillanatok alatt lemosta a faabroncsokról, így az üldözők hiába keresték volna a szekér nyomát a meredek völgyaljban.

Borda rutinos mozdulattal terelte a lovakat a meder mentén, kihasználva a sekély gázló adottságait. Nem siettek túlzottan, nehogy a túlzott csobogás elárulja jelenlétüket, de a lépteik megbízhatóan vitték őket előre a vizes kövek között.

– Na, most aztán vakarhatják a fejüket a pandúrok – jegyezte meg Mirella halk kuncogással, s pajkosan hátratekintett a gomolygó homályba. Óvatosan benyúlt a bak alá, hogy meggyőződjön róla, a rejtett rekesz portékái és a száraz takarók védve vannak a fröccsenő víztől. – A víz nem hagy nyomot, a köd pedig csodásan zár mögöttünk.

A túlparti fűzfák homályos sziluettjei lassan közelebb kúsztak. A szomorúfüzek hajlékony ágai zöldes-szürke függönyként borultak a kordéra, amint a kerekek kijutottak a túloldali kavicszátonyra. A lovak elégedett horkantással rázták meg sörényüket, megérezve a védett liget relatív biztonságát.

Borda egyetlen rövid bólintással jelezte, hogy a nehezen túl vannak, de a gyeplőt nem engedte ki a kezéből. A fűzfák sűrű takarása tökéletes átmeneti oltalmat nyújtott, mielőtt útra keltek volna a völgy mélyebb, ismerősebb csapásain.

124. Kanyargós erdei csapás

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült le a vizes kavicszátonyról, amint a lovak határozott léptekkel húzták fel a kordét a szilárdabb, emelkedő erdei földútra. A sűrű fűzfák hajlékony ágai zöld függönyként záródtak be a hátuk mögött, végleg elrejtve a patakmedret és a víz által lemosott keréknyomokat. A folyó csobogása fokozatosan elhalkult, ahogy a fák közt elterülő nyugodt csend visszavette a helyét.

Mirella elégedetten simította végig a szoknyáját, s gondosan felitatta a ruhájára fröccsent pár csepp vizet. Egy gyors, gyakorlott mozdulattal előrehajolt a bakon, s ujjai finoman érintették a dupla padlólemez rejtett zárját: a fűszerszelencék, a finom kelmék s a rászorulóknak szánt orvosságok mind szárazon, tökéletes biztonságban pihentek.

– Ha a pandúrok ki is kotorásszák a lábukat a lejtő sárfészkéből, legfeljebb a gomolygó

köddel verekedhetnek meg – jegyezte meg elfojtott kuncogással, s pajkos mosollyal nézett végig a sűrűsödő fák közötti úton. – A patak elintézte a dolgát, a nyomaink elvesztek, nekünk pedig szabad az út a völgy mélye felé.

Borda halkan, elégedetten horkantott egyet, ami nála a feszültség feloldódását jelentette, de éber tekintete már a következő útkanyarulat feletti tölgyágakat pásztázta. A gyeplőt magabiztos kézzel igazította meg, s a fogatot zökkenőmentesen terelte be a tölgyes árnyas, védelmező ölelésébe.

125. A tölgyes kanyarulatában

Mirella

A kordé kerekei egyenletesen és tompán zörögtek a vastag, nedves avarrétegen, ahogy a kanyargós erdei csapás egyre mélyebbre vezetett a tölgyes védelmező sűrűjébe. A lombok sűrű kárpitja alatt a párás levegő kellemesen hűvös volt, s a korábbi üldöztetés feszültsége végleg feloszlott a fák közt. Mirella kényelmesen hátradőlt a bakon, meglazította a köpenye gombját, majd előhúzott a vászontarisznyából egy kis darab szárított gyümölcsöt és egy fél karéj kemény sajtot.

– Úgy tűnik, Borda, a pandúroknak mára elment a kedvük a fürdőzéstől – jegyezte meg könnyed, pajkos hangon, s egy vastagabb sajtfalatot nyújtott le a szekér mellett ügető fekete kutjának. Borda menet közben, egyetlen ügyes mozdulattal kapta be a csemegét, csendes horkantással jelezve köszönetét, de sötét szemei már a következő éles kanyart pásztázták.

Az erdei ösvény itt élesen megkerült egy mohával borított, öreg sziklatömböt, ahol a fák gyökerei mély barázdákat vágtak a földbe. Borda magabiztosan terelte a fogatot a szűk résen át, ügyelve arra, hogy a szekér kerekei ne akadjanak el a kiálló tuskókban. A lovak engedelmesen követték a gyeplő intését, szuszogásuk ritmusa összecsengő zeneként kísérte az út zörgését.

Mirella elégedetten tekintett szét a környező tölgyesben. A lombok között áttetsző halvány napfény aranycsíkokat festett az avarra, jelzésaként annak, hogy a ködfátyol lassan oszlani kezdett. A láthatatlan erdei vadak neszezése és a madarak halk csicsergése megerősítette bennük: a csapás ezen a szakaszon békés és néptelen. Előrehajolva megsimogatta az egyik ló nyakát, türelmesen várva, hogy a kanyargós út

kivezesse őket a völgy felé.

126. A korhadt fapadnál

Mirella

Ahogy a lejtő élesebben dőlt a völgy felé, a nyirkos levegőben égett kő és régi korom fanyar szaga keveredett a nedves avar illatával. Mirella finom kézmozdulattal terelte a lovakat a benőtt csapás szélére, ahol az öreg tölgyek tövében egy elhagyatott mészégető tisztása bukkant elő a ritkuló ködből.

A kiégett kemence maradványai mellett egy koromtól feketéllő, vaskos fapad állt, félreeső menedéket kínálva a sűrűben. Borda óvatosan előreügetett, feszülten szimatolva a nedves fűvet és a kormos deszkákat. Fekete szőre szinte egybeolvadt az árnyékokkal, de egyetlen rövid, halk horkantással jelezte: a környéken nincs idegen nyom.

– Egy rövid pihenő kijár nekünk is, öregem – suttogta Mirella, miközben finoman meghúzta a gyeplőt. A kordé halk nyikorgással állt meg a pad tőszomszédságában.

A lány gyors mozdulattal ugrott le a bakról. Bár a veszély látszólag elült, éber szemei a környező bokrokat pásztázták, miközben odalépett a kordé oldalára. Keze megszokott rutinnal tapintotta végig a dupla padlórekesz rejtett pántjait, ellenőrizve, hogy a védett áru sérülésmentesen vészelte-e át a rázós erdei utat. A rejtett holmi rendben volt, a csendes tisztás pedig tökéletes helynek bizonyult arra, hogy fújjanak egyet a patakmeder előtti utolsó szakaszon.

127. A tisztás elhagyása

Mirella

Mirella előhalászott a köpenye alól egy szárított húsos batyut, és gyors mozdulattal dobott egy vaskos falatot Bordának. A nagy fekete kutya még a levegőben elkapta a csemegét, de ahelyett, hogy nyugodtan elrágcsálta volna, feszülten méregette a kormos fapad alatti sötét árnyékot.

– Ne légy ennyire bizalmatlan, öregem! – suttogta a lány, bár a szemei neki is óvatosan pásztázták a ritkuló fák közét. – A mészégető már régen odébbállt, csak a kormot hagyta

ránk emlékebe.

Egyetlen gyors pillanatra dőlt csak hátra a bakon, hogy rendezze a gondolatait. Bár a veszély láthatatlan maradt, mindketten érezték a hátukban az erdei csönd nyomasztó súlyát. A rejtett rekeszek biztonságban voltak, a lovak szuszogása pedig megnyugtató ritmust adott a feszült pillanatnak.

– Na, gyere, áztassuk meg a kerekeket, mielőtt valaki a nyomunkba szegődik – döntött Mirella, s határozott mozdulattal igazította meg a gyeplőt.

Borda egyetlen halk horkantással jelezte az egyetértését, majd visszatért a szekér mellé. A kordé kerekei felnyikorogtak, ahogy a lovak megindultak lefelé a lejtőn. Maguk mögött hagyták a tisztást és a fekete padot, hogy leereszkedjenek a völgy felé, ahol a patak gázlója várta őket.

128. Friss párák a medernél

Mirella

A kordé kerekei egyenletesen duruzsoltak a völgybe vezető puha, sárgás erdei talajon. Ahogy a fáradt tölgyek árnyéka lassan elvékonyodott, az erdőből a közeli patak hűvös, frissítő párája áradt feléjük. Borda kényelmes ügetésbe váltott a szekér mellett, orrát magasan a levegőbe emelve szimatolta a nedves kövek és a vízinövények fanyar, tiszta illatát.

– Látod, öregem? A víz csobogása mindig jobb társaság, mint egy kormos, hallgatag mészégető – jegyezte meg Mirella halk kuncogással, miközben lazított a gyeplő fogásán. Néhány lépés után elhagyták a régen elfeledett, moha lepte határjelet, ahonnan a csapás meredekebben kanyarodott lefelé a meder irányába. A lovak megéreztek a víz közelségét, s megélénkült léptekkel húzták a kordét. A patak gázlója sekélynek és szelídnek tűnt ezen a szakaszon; a kristálytiszta víz simogatóan csillogott a simára koptatott kavicsos aljazaton.

Mirella óvatosan felmérte a túlpartot. Noha az út meredekje mögöttük maradt, a gázló átkelése mindig tartogatott némi bizonytalanságot. A túlparti fűzfák csendesen hajladoztak a gyenge szélben, mintha csak békés átkelést ígérnének. A lány megveregette a lovak nyakát, s Borda halk, jóváhagyó vakkantása kíséretében felkészült, hogy a szekér kerekei végre belecsobbanjanak a sekély habokba.

129. Túl a hűvös habokon

Mirella

A csobbanás hűsítő frissességgel törte meg a völgy csendjét, amint a kordé nehéz fagerendás kerekei belégördültek a kavicsos aljzatú mederbe. A lovak elégedett nyihogással hajtották le fejüket a kristálytisztá habokhoz, s Borda sem hagyta ki a kínálkozó alkalmat: vidám fröccsenéssel ugrott a sekély vízbe, és hosszúkat nyelve oltotta szomját.

– Na, csak csínján a habzsolással, öregem! Nem fürdőzni jöttünk, még ha a lábadnak jól is tesz ez a jeges áradat – szólt oda Mirella pajkos mosollyal, miközben a bakról a víz alatti köveket leste. A gázló pontosan olyan békésnek bizonyult, mint remélte; a víz alig érte el a kerekek tengelyét, teljesen biztonságos átkelést nyújtva.

Ahogy a szekér a túlparti selymes fűvel borított lapályra gázolt, a patak friss tiszta vize lemosta a kerekre tapadt kormos, sötét földet. A mészégető tisztásának nyomai nyomtalanul eltűntek a zuhogó nedvességben. A lány megkönnyebbülten sóhajtott fel: a sáros nyomok tisztára mosása volt a legjobb védelem a kíváncsi urasági hajdukok és portyázó tisztartók ellen.

A túlparti fűzfák oltalmában Mirella megállította egy pillanatra a fogatot, megszorította a ponyva köteleit, és a dupla padlórekesz irányába pillantott. Minden a legnagyobb rendben pihent a rejtekben. Borda megrázta nedves bundáját, záport zúdítva a környező páfrányokra, majd a túloldali dűlőút felé intett az orrával, jelezve, hogy készen áll a folytatásra.

– Helyes, csavargó. A túloldalon vár ránk a biztonságosabb dűlőút – bólintott Mirella, és finoman igazított a gyeplőn. A szekér döccenve gördült fel a kavicsos emelkedőre, végleg maga mögött hagyva a völgy hűvös medrét.

130. A malom vitorlája a távolban

Mirella

A száraz dűlőút napsütötte földje halkan porzott a kerekek alatt, ahogy a fogat kiért a völgy hűvös árnyékából. A vizes abroncsok sötét nyoma hamar fölszáradt a meleg köveken, végleg eltüntetve az utolsó áruló jelet is, amely a mészégető tisztásához

köthette volna őket. Mirella elégedetten engedte ki a tüdejéből a feszültséget, kényelmesen hátradőlt a bakon, s hagyta, hogy a kora délutáni nyári szellő meglebbentse szoknyája szegélyét.

Borda vidáman ügetett a szekér mellett, bundájáról még finom cseppekben szálldosott a patak friss vize. A nagy fekete kutya elégedett horkantással dörgölőzött egy pillanatra a szekér oldalának, majd könnyed vágtaival előreszaladt a kanyarig, élvezettel szimatolva a füves mező meleg illatát. A távolban, a sárguló gabonaföldek fölött ekkor feltűnt a szomszédos uradalom malmának lassan forgó vitorlája.

– Látod, öregfiú? – mutatóujjával a távoli épület felé bökött a lány, s pajkos villanás jelent meg a szemében. – Ott az a gőgös molnár lakik, aki múlt hónapban még a tizedet is kiimádkozta a szegény zsellérek szájából. Ideje lesz meglátogatnunk, és eladni neki valami méregdrága, hűsítő csodaszert a képzelt köszvényére.

A lány belenyúlt az övére erősített bőrtarsolyba, s előhalászott belőle egy darabka szárított húst. Odadobta Bordának, aki a levegőben kapta el a finom falatot. A szekér zörögve haladt tovább a csendes dűlőúton, a napfényben fürdő domboldal felé, ahol újabb trükkös lehetőség várt a ravasz vándorárusra.

131. Árnyék a lisztporban

Mirella

A szekér zörgése alábbhagyott, amikor Mirella a malom melletti öreg fűzfa hűvös árnyékában megállította a lovat. A hatalmas faágak közt átszűrődő napfény aranyos foltokat rajzolt a kordé ponyvájára. A közelben a malomkerék ütemes csobogással forgatta a patak vizét, miközben a faépület belsejéből a lisztporos gerendák rekedt nyögése hallatszott.

Mirella nem teketóriázott. Leugrott a bakról, s a szekér rejtekrekeszéből kiemelt egy csiszolt üvegcsét, amelyben sötétzöld, mentaillatú folyadék gyöngyözött. Néhány csepp mezei kakukkfű és tiszta patakvíz keveréke volt csupán, de egy díszes pirulás dobozzal kiegészülve tökéletes „csodaszerré” vált a gyanútlan, gőgös uraságok szemében.

– Vigyázz a szekérre, Borda! – suttozta a kutyának, miközben elrendezte a ruháját és kecses tartást vett fel. – Ha a molnár túlságosan felvonja a szemöldökét, adj neki egy kis kóistolót a morajlásodból.

A fekete kutya méltóságteljesen letelepedett a tengely mellé, és sárgás szemeit a malom nyitott kapujára szegezte. Mirella könnyed léptekkel indult meg az udvar felé, ahol már felsejlett a lisztfoltos kötényű, pöffeszkedő gazda alakja, aki gyanakvó tekintettel méregette a váratlanul érkező vándorárust.

132. Lisztes torkok varázsszere

Mirella

- Jó napot adjon az Ég, nagyságos molnár uram! - zengedezte Mirella a legmézesmázosabb, legbizalomgerjesztőbb hangján, miközben elbűvölő mosolyt varázsolt az arcára. - Látom a tekintetén a fáradtságot, s hallom a torkában azt a gyanús, lisztporos rekedtséget, ami még a legtehetősebb mestereket is meggyötri ezen a vidéken.

A molnár pöffeszkedve fonta karba a mellkasát, majd köhögött egy teátrálisat, de a szeme rögtön megakadt a csiszolt üvegcsén. A hiúsága láthatóan gyorsabban győzött a gyanakvásánál.

- Hm. És miféle kotyvalék volna az, te leány? Csak hiábavaló patakvíz, vagy igazi gyógyír? - kérdezte fennhordott orral.

- Ah, dehogy hiábavaló! - hajolt közelebb Mirella bizalmasan, mintha ritka titkot súgna meg. - Ez a ritka éji menta és hegyi harmat esszenciája! Csupán három csepp a reggeli serbe, s a tüdeje tiszta lesz, mint a friss szellő, a dereka pedig olyan ruganyos, mint a malomkerék tengelye! Uraságnak egyetlen ezüstpénzért átengedem.

A gőgös gazda elbizakodottan elmosolyodott, a gyanakvása végképp elpárolgott a hízélgés hallatán. Benyúlt a kötényébe, s egy csillogó ezüstöt nyomott Mirella tenyerébe, majd kapzsin megragadta a fiolát.

Mirella mély alázattal hajlott meg, majd könnyed léptekkel fordult vissza a fűzfa felé. Ahogy elhaladt a szekér mellett, apró kacsintással jelzett Bordának, aki halk horkantással üdvözölte a gyors üzletet. Az ezüst már a szekér titkos rekeszében lapult - jó helyen lesz a völgyi nincsteleneknél.

133. Sietős út a gázló felé

Mirella

Mirella felpattant a bakra, s nyomban megragadta a gyeplőt. Borda már a szekér mellett ügetett, sűrűn hátrapillantva a malom felé, mintha a lisztes kapucnis alak árnyéka még mindig ott kísértene a porban. Mirella szeme is riadtan villant, szaporább lett a lélegzete, hiába lapult a rekeszben a frissen szerzett ezüst.

– Gyorsabban, Borda! Ne tehetetlenkedjünk! – suttogta feszülten a lány, s a lovak hátára csapta a gyeplő szárát. A kerekek csikorogva lendültek mozgásba a kavicsos dűlőúton.

A malom vitorlája még lassan forgott a távolban, de mögöttük már elhalkult a vízkerék morajlása. Mirella pontosan tudta, hogy a gőgös molnár hamarosan felhajtja a méregdrága „éji mentát”, s amint megérzi a szimpla patakvíz meg a kevés méz ízét, a pöffeszkedő gőg nyomban szörnyű dühbe csap át. Nem lett volna bölcs dolog megvárni, míg a lisztes torkából fenyegető ordítás tör elő.

A szekér zörögve ért el a fűzfák takarásából a nyíltabb, bozótos szakaszra. Borda füle feszülten hátravillant, a kutya halkan morgott, mintha lépteket hallana a sűrűből. Mirella szorongva markolta a gyeplőt, s csak akkor lélegzett fel egy pillanatra, amikor a fák között feltűnt a folyó csillogó szalagja.

– Ott a gázló – suttogta Mirella halkan, és szemeivel a túlpart sötétedő bokrait pásztázta.

134. A meder kavicsai

Mirella

A lovak patái óvatosan merültek a hűvös, habzó vízbe. A kerekek küllői csapdosva verték fel a permetet, ahogy a nehéz kordé lassan behaladt a gázló sekélyébe. Mirella megfeszített izmokkal markolta a gyeplőt, fogaival a száját harapdálva. Borda a vízben gázolt a szekér mellett, szőre csuromvíz lett, szemei vadul villogtak a túlsó part sűrűjét vizslatva.

– Ne ázzál ott el, inkább figyelj a túlparti lombokra! – förmedt rá Mirella halkan, de élébe vágó hangon. Dühítette a kerekek lassú csikorgása a köves mederben, s még jobban a gondolat, hogy a liszttel lepett molnár bármelyik pillanatban lóra kaphat.

Borda válaszul csak egy éles, rövid morgást hallatott, miközben áttört egy sodróbb

vízfolyáson. A kutya láthatóan nem tűrte a bírálatot, feszült izmai és merev farka mutatták, hogy azonnal torkának ugrana bárkinek, aki a gázlónál utat állna nekik. A vízcseppek vadul röpködtek körülötte.

A tengelyig érő víz végül lassanként elmaradt mögöttük, amint a szekér felkapaszkodott a túlsó part saras, meredek emelkedőjére. A paták megcsúsztak a nyirkos agyagon, de a lovak egy utolsó rántással kimarkolták a kordét a mederből. Mirella dühösen hátrapillantott a túlparti fűzfák felé, de üldözőknek még nem volt nyoma.

– Na, ezt megúsztuk, de a következő falunál már más nevet kell mondanunk – sziszegte Mirella, miközben a rekeszben csörrenő ezüstpénzre gondolt. Borda megrázta magát, szétfröcskölve a patakvizet, majd éberén a sűrű erdő felé fordította a fejét.

135. Ezüst a fák árnyában

Mirella

A kerekek végre megszilárdultak az erdei úton, ahogy a lombkorona sűrű tetőt vont a kordé fölé. A nedves avar illata hamar elfojtotta a malom lisztporos, fojtogató levegőjét. Mirella kissé megeresztette a gyeplőt, s a szekérülőkefe alá nyúlt, ahol a titkos rekesz rugója csöndesen kattant.

Kihúzta a csillogó ezüstpénzt, s hüvelykujjával végigsimította a gőgös molnár kapzsi jussából elnyert jószágot. Dühös feszültsége gyorsan átadta a helyét a szokásos gúnyos jókedvnek.

– Bánja is a fene a lisztes szakállát! Ennyit bőven megért a torkot puhító varázsszörpje, ami valójában csak némi állott méz meg egy kevés kútvíz volt – jegyezte meg éles, csipkelődő hangon, majd az ezüstöt elrejtette a duplafenek mélyére.

Borda az út szélén trappolt, s bár a szőre még mindig csuromvíz volt, tartása érezhetően ellazult. Rövid horkantással jelezte, hogy az erdei levegőben már nem érez üldözők szagát, csupán a hegyi vadak nyomait.

Mirella a közeli útelágazásnál meghúzta a szárat. A korhadts jelzőfa a szegényebb falu felé mutatott. A nő tekintete megszelídült, mikor a hegyi kunyhók füstjére gondolt.

– Na, Borda, ott fent a didergő pulyáknak több hasznuk lesz a maradék mézből, mint annak a gőgös zsugorinak. Ránk fér már egy nyugodt este.

136. Füstös hajlékok árnyékában

Mirella

A kordé nyikorogva fordult rá a köves hegyi csapásra. A fák törzsei közül hamarosan feltűntek a szegényes, szalmázott kunyhók, melyek lyukas kéményeiből vékony, szürke füstszálak sántikáltak az ég felé. Az első rozsdáette kerítésnél egy rongyos ingű kisfiú guggolt, didergő kezével a nedves földet kapargatva.

Mirella azonnal meghúzta a gyeplőt. Dühös, méltatlankodó fintora egyetlen pillanat alatt simult át meleg, gondoskodó mosollyá. Leugrott a bakról, s a szekér ponyvája alól előhalászta a maradék mézes fazekat meg egy darabka szikkadt, de tápláló árpakenyeret.

– Na, te kis csavargó, ne a sárban kotorássz, mikor igazi ennivaló is akad! – mondta gyengéd, csipkelődő hangon, miközben a gyerek kezébe nyomta az ennivalót. – A torkodat meg kend be ezzel a mézzel, felmelegít az jobban, mint a szalmás derékalj.

A kisfiú tágra nyílt szemmel, szólni sem tudva szorította magához a váratlan kincset, majd hálás bólintással futott be a roskadozó hajlékba. Borda a kerítés mellett állt meg, éles tekintettel pásztázva az erdőszélt, figyelve, nem tűnik-e fel valami nemkívánatos hívatlan vendég vagy adószedő tisztartó.

Mirella visszalépett a szekérhez, s elégedetten porolta le a szoknyáját. A szíve mélyén forrongó indulat a kapzsi molnár iránt most némiképp elült, átadva helyét a csendes diadalnak. Az elorozott ezüst jó helyen pihent a duplafenekben, a szegények pedig legalább egy estére melegséget és ennivalót kaptak.

137. Kormos kémények mögött

Mirella

Mirella visszapattant a bakra, s szorosan megmarkolta a gyeplőt. Borda nem vesztegette a szót: morogva lépett a szekér mellé, s egyetlen éles pillantással jelezte, hogy a megállás már így is túl hosszúra nyúlt. A falu szegényes kunyhói közül szálló kormos füst kaparta a torkukat, de a levegőben sokkal inkább a nyomorúság és az elnyomás fojtogató bűze terjengett.

– Ne bávészkozj, Mirella! – sziszegte Borda, hangjában vészjósló éllel. – Ha az ispán

hajdúi kiszagolják az ezüstöt, nem a gyermekek hálája fog megmenteni a kötélről.

– Haladjunk hát! – vágott vissza Mirella csípősen, szemeiben szikrázó méreggel. A kapzsi uraságok pusztája emléke is elegendő volt ahhoz, hogy felkorbácsolja benne a dühöt. – Nem hagyom, hogy akár egyetlen fityinget is visszaszedjenek abból, amit a molnártól elvettem.

A kordé kerekei mély nyomot vágtak a saras úton, ahogy maguk mögött hagyták a didergő falut. A sűrűsödő fák árnyékában a feszültség cseppet sem csökkent: mindketten tudták, hogy a környék még mindig a birtokúr fegyvereseinek vadászterülete. Borda keze a tör markolatán pihent, míg Mirella tekintete a kanyargó erdei ösvényt kémlelte, készen arra, hogy bármelyik pillanatban újabb cselhez folyamodjon, ha a sors eléjük vet egy nemkívánatos alakot.

138. Galagonyák takarásában

Mirella

A sűrű tölgyes homályában a kordé kereke élesen felnyikordult, amint ráfutott egy kiálló gyökerre. Mirella egyetlen határozott rántással kitérítette a lovat a járt útról, s a szekeret az elhagyatott, gallyakkal borított mellékösvényre kormányozta. Nem volt ideje tétovázni, a füstös falu emléke és a lehetséges üldözők gondolata még mindig forralta a vérért.

– Nem megyünk a főcsapáson – vetette oda élesen Bordának, tekintetét le sem véve a sűrűsödő fákról. – Az ispán hajdúi a völgyi kapunál szoktak lesni. Inkább a sziklás kaptatón törjük a kerékküllőt, mint az ő marjaik között.

Borda szűkszavúan bólintott, bár az arca továbbra is csupa komorság volt. A tör markolatáról egy pillanatra sem engedte el a fogást. Amikor a szél elnyújtott lódobogást hozott a hátuk mögül, Borda cselekedett: intés nélkül elkapta a ló zabláját, és a szekeret egy hatalmas, elvadult galagonyabokor védelmező takarásába húzta.

A portyázó fegyveresek mit sem sejtve száguldottak el a főúton, alig karnyújtásnyira tőlük. A paták zaját hamar elnyelte a sűrűsödő avar. Mirella ajkán maró, gúnyos mosoly suhant át, bár dühe mit sem csillapodott a hajdúk láttán.

– Na, a nagyeszű vitézek megint vakon futnak a jussuk után – sziszegte, amint a por lassan elült. Megigazította a bakon a pokrócot, s a gyeplőt megszorítva noszogatta

tovább a jószágot a biztosabb menedék felé.

139. Kaptató a hegyi falu felé

Mirella

A galagonyás védelmező takarásából előbújva a kordé zökkenve tért vissza az elhanyagolt erdei csapásra. Mirella biztos kézzel tartotta a gyeplőt, s bár a jószág savanyú pozával tűrte a saras úton kiálló vastag tölgyfagyökereket, a szapora tempóból egy pillanatra sem engedtek. Az ispán hajdúinak dübörgő patazaját már régen elnyelte a távoli völgy, de a veszély szele még mindig ott kísértett a sűrű fák között.

Borda némán, sziklaszilárdan ült a bakon Mirella mellett. A tőr markolatát még mindig készenlétben tartva, sötét tekintetével a gyanús bokrokat pásztázta, felkészülve bármilyen váratlan bukkanóra vagy kéretlen kísérré. Az ágak rejtekében fel-felröppenő erdei madarak riadt csicsergése jelezte csupán, hogy a természet is megérezte a hajsza feszültségét.

– Ha szerencsénk van, a meredek kaptató túloldalán már a hegyi falu füstje fogad bennünket – jegyezte meg Mirella halkan, miközben fél kézzel megigazította a vállára terített viseltes kendőt. – Ott legalább nem szaglászunk a tisztartó megvásárolt kopói. A hegyi nép mindig is jobban ügyelt a maga dolgára, mintsem a hajdúk zsebét tömjé.

A kaptató egyre meredekebbé vált, ahogy a fenyvesek határához közeledtek. A kerek alól apró kavicsok gurultak vissza a völgy felé, de a megpakolt szekér állta a sarat. Mirella elégedett mosollyal pillantott hátra: az ülés alatti dupla fenékben őrzött csodaszerek és a portékák sértetlenül pihentek a vastag pokrócok alatt.

140. Sziklás határon

Mirella

A meredek kaptató végén a fenyves hirtelen ritkulni kezdett, s a szekér kerekai végre kisimult, sziklás talajra értek. Odalent a völgyben sűrű ködpára ült a fákon, de itt fent, a hegyegerinc szélén már tisztábban harapott a hideg levegő. A kanyarulat mögött felbukkantak a hegyi falu első, alacsony, zsindelytetős házikói, melyek kormos kéményeiből vékony tőzegfüst kanyargott az ég felé.

Mirella finom mozdulattal meghúzta a gyeplőt, s a fáradt paripa megkönnyebbülten horkantott egyet. A hegyvidéki emberek zord és bizalmatlan természetűek voltak az idegenekkel, ám a vándoráros jól tudta, miként nyissa meg a legzárkózottabb szíveket is. Amikor a falu szélén, egy dőlt fa kerítés tövében meglátott egy didergő, vékony vászoninges kisfiút, aki a fagyos avarban rőzsét gyűjtött, azonnal intett Bordának.

A szikár férfi szó nélkül ugrott le a bakról, hogy megvettesse a lábát a csúszós sziklákon, miközben Mirella felnyitotta a szekérülés mögöttiládát. Egy friss karéj árpakenyeret és a csodaszer maradékát halászta elő, amit gondosan tiszta vászonba csavart.

– Nesze, fiacskám – hajolt le a gyermekhez Mirella, s hangjából teljesen eltűnt a nemeseknek tartogatott csípős gúny, helyét mély, anyáskodó melegség vette át. – Ezt edd meg, a kenőccsel meg kándicsáld meg anyád sajgó ízületeit, ha este hazatér.

A fiú megilletődve szorította magához az adományt, majd gyorsan elszaladt a legközelebbi hajlék felé. Mirella elégedetten igazította meg kendőjét, s visszanézett a hallgatag kísérőjére. Borda csendes bólintással jelezte, hogy a terep tiszta: a tisztartó hajdúinak nyoma sincs a sziklás ösvényeken. A kordé lassan meglódult a hegyi falu keskeny főutcája felé.

141. A kovácműhely előtti tér

Mirella

A kordé nyikordulva gördült végig a falu döngölt földű, köves főutcáján. A faépületek ablakai mögül óvatos, méregető tekintetek követték a szekér útját, de Mirella száján már ott bujkált a megszokott, könnyed mosoly. Pontosan tudta, miként kell felkelteni a zárt hegyvidéki népek kíváncsiságát: a szekér oldalán csüngő apró rézcsengőket finom mozdulattal szóra bírta, s a dallamos csilingelés azonnal kikandikáló fejeket eredményezett.

A falu apró terére érve, a kovácműhely és a korcsma szomszédságában állította meg a lovat. Borda szokás szerint a szekér hátuljához lépett, karba font kézzel, sziklaarccal pásztázva a báméskodókat. Rettegett, szótlan jelenléte épp elég volt ahhoz, hogy a tolakodóbb legények tisztos távolságban maradjanak.

– Hozzon a jóisten gyógyírt és jó portékát a hegyek közé! – kiáltott fel Mirella meleg, zengő hangon, miközben kecses mozdulattal kipattant a bakról.

A helyiek lassan, gyanakvó kíváncsisággal körük gyűltek. Mirella mesteri kézzel nyitotta ki a bőrrel bevont ládikát, amelyből a szárított gyógynövények és keleti fűszerek bódító illata áradt szét a hűvös hegyi levegőben. A szegényebb asszonyoknak barátságos bólintással intett, miközben szeme már a legmódosabbnak tűnő falusiakat kereste.

142. Pöröly és rézcsengő

Mirella

A kovácműhely nyitott ajtajából vörös fénnyel csapott ki a zsarátnok melege, s a pöröly ritmikus csattanása egy pillanatra elnyomta a csengők halk szavát. A füstös félhomályból egy köpcös, prémszegélyes dolmányt viselő férfi lépett elő. A falusi bíró volt az, gyanakvó tekintettel, vastag erszényét féltve méregetve a jövevényeket.

Borda halkán, alig hallhatóan felmordult Mirella háta mögött. Szorosra fogta a kordé rudát, miközben tekintete a műhely melletti árnyékban meghúzódó, hajdúformájú alakokra tévedt.

– Óvatosan – sziszegte Borda feszülten, szorosan a nő közelébe lépve. – Nem jó hely ez. Mirella belső remegését egy elbűvölő, magabiztos mosoly mögé rejtette. Egy apró, csiszolt üvegcsét emelt a magasba, amelyben aranyló, illatos olaj csillogott a hűvös napfényben.

– Csak a legtisztább hegyi balzsam, bíró uram! – zengte meleg, hívogató hangon. – Enyhíti a nehéz munkában megfáradt derék fájdalmát, és elűzi a rontást is a ház tájáról! A bíró gőgösen felhorkant, de a csodaszer ígérete és a nő csábos tekintete hamar feloldotta bizalmatlanságát. Mirella ravasz hízélgéssel, háromszoros áron adta át a portékát, s a kapott ezüstpénzt már csúsztatta is a szoknyája rejtett zsebébe, tudva, hogy ideje továbbállniuk.

143. A falu mögötti lejtő

Mirella

Mirella apró, sokatmondó pislantással jelzett Bordának, aki nem habozott. Megmarkolta a kordé rúdját, s a megrakott szekér nyikordulva indult meg a kormos kövezeten. Maguk

mögött hagyták a bíró elégedett, ám még mindig gyanakvó alakját, aki még hosszú másodpercekig a balzsamos üvegcsét forgatta a markában.

A hajdúk feszült árnyéka sötéten vetült a műhely falára. Borda lélegzete szaggatott volt, szeme sarkaiból folyamatosan a háta mögé méregetett. Nem bízott a hirtelen támadt csendben, sem a túl könnyen megszerzett ezüstpénzben.

– Gyorsítsunk – sziszegte Borda feszülten, miközben karja izmai megfeszültek a kordé fája alatt.

– Nyugodalom – felelte Mirella halkan, de a szíve neki is hevesebben vert a kelleténél. – Ha szaladunk, csak gyanút keltünk.

A csengettyűk még egy utolsót kondultak, ahogy befordultak a falu szűk, sáros mellékutcájára. A kormos kémények füstje lassan elmaradozott mögöttük, s a hegyi falu utolsó házai is eltűntek a kanyarulatban. A sziklás csapás most meredeken lefelé lejtett, a fák sűrűsödő lombjai felé.

A bokrok takarásában Mirella végre mélyebbet lélegzett. Megérintette a szoknyája rejtett zsebét: a bíró ezüstje ott lapult a korábbi csodaszerek árával együtt. A patak halkan csobogó medre már felsejlett a fák között, s a gázló hűvös párája biztonságos menedéket ígért.

144. Sekély vízen át

Mirella

A szekér zörgése megszélídült, amint a kerekek elérték a patakmeder nedves, süppedős homokját. A gázló hűvös vizében apró halak riadtak szét, ahogy Borda magabiztos kézzel kormányozta a kordét a sekély átkelő felé. A falu füstje és fojtogató gyanúja végképp elmaradt a hátuk mögött.

Mirella odafejlődött a szekér oldalára, s egy finom mozdulattal kioldotta a szoknyája rejtett ráncát. A frissen szerzett ezüstpénz vidáman csillant meg a fák között beszűrődő bágyadt napfényben.

– Látod, Borda? A gőg mindig drága mulatság – jegyezte meg Mirella halk, kacagó tónussal, miközben a dupla fenekű rekesz titkos fedelét eltolta. – A bíró most biztosan büszkén dörzsöli a homlokát az olajunkkal, s azt hiszi, maga a bölcsesség költözött a koponyájába.

Borda csendes morgással feelt, de tekintetében ott bujkált a jól megérdemelt megkönnyebbülés. Hatalmas tenyerével megtámasztotta a kordé dülöngélő oldalát, míg áttáncoltatták a tengelyt a kiálló mederköveken.

– Még egy mérföld a fenyvesig – morogta a férfi, s megállt egy pillanatra a túlparti fűzfák árnyékában, hogy leporolja a nadrágját.

Mirella gondosan a rejtett rekesz mélyére csúsztotta az ezüstöt, a szegényeknek szánt liszteszsákok és takarók mellé. Egy elégedett mosollyal simította el a szekér ponyváját: a mai nap merész csele nemcsak a saját bőrüket mentette meg, de a völgybéli nincsteleneknek is bőséges vacsorát ígért.

145. Gyantaillat a fenyvesben

Mirella

A kordé kerekei már a túlparti fenyves puha avarján gördültek halkan. A fák fűszeres, hűvös gyantaillata gyorsan felváltotta a falu nehéz füstjét, s a lucfenyők tűlevelein átszűrődő délutáni napfény arany csíkokat rajzolt a szekér poros ponyvájára.

Borda határozott mozdulattal pattant fel a bakra Mirella mellé, majd megrázta a gyeplőt. A lovak komótos, de egyenletes ügetésbe kezdtek az emelkedő erdei csapáson. A szeles völgy és a falu gyanakvó tekintetei végleg elmaradtak mögöttük a sűrű zöld fal mögött.

– No, Borda, a fenyves túlsó oldalán lakó mészégetők pulyái ma este nem üres hassal hajtják álomra a fejüket – jegyezte meg Mirella vidám mosollyal, miközben átrendezte a szekérderékban a finom vásznakat és a liszteszsákokat. – A gőgös bíró csillogó ezüstje sokkal jobb helyen lesz ott, mint az ő feneketlen erszényében. Remélem, buzgón dörzsöli a homlokát, s szentül hiszi, hogy a mi kenőcsünktől lett oly nagy okos.

Borda mély, elégedett morgással nyugtázta a szavakat, miközben a lovakat a kanyargós úton tartotta. Szemében eltűnt a korábbi feszültség, s izmos karja ellazult a gyeplőn.

Az erdei csendet csak a madarak csicsergése és a kordé megszokott, halk nyikorgása törte meg. A neheze elmúlt, a szerencse ismét melléjük szegődött, s a fenyves mélyén fekvő szegényes kunyhók felé haladva Mirella már a következő jótett lépéseit tervezte.

146. Szürke parázs felett

Mirella

A sűrűsödő fenyőágak mögül hamarosan vékony, szürke füstcsíkok kanyarogtak az ég felé. A mészégetők eldugott telephelye a völgykatlan alján rejtőzött: szegényes, gallyakból és sárból tapasztott kunyhók sorakoztak a feketéllő boksák szomszédságában.

Amint a kordé zörögve beért a tisztás szélére, egy rongyos ingű, koromfoltos arcú kisfiú bukkant elő az egyik alacsony hajlék mögül. Elsőre megtorpant a kerekek zajára, de amint felismerte a ponyva alól integető Mirellát, mosolya felragyogott, s izgatottan kiáltott vissza a kunyhók felé.

Mirella ruganyos mozdulattal pattant le a bakról, s szoknyáját igazgatva nyúlt is a szekérderékba. Borda szótlanul követte, majd a nehéz liszteszsákot egyetlen könnyed lendülettel emelte vállára, mintha csak pehelykönnyű batyu lett volna.

– Na, jöjjetek közelebb, apróságok! – szólt Mirella lágy, meleg hangon, amelyből most teljesen hiányzott a bíróval szemben használt maró gúny. – Hoztunk egy kis friss gabonát meg pihe-puha takarókat a hűvös erdei éjszakákra.

A kunyhókból megilletődött asszonyok és megfáradt férfiak léptek elő. Borda félkézzel lepakolta a zsákokat, miközben tekintetével vigyázva pásztázta a tisztást. A gőgös bíró csillogó ezüstje így vált tápláló étellemmel teli batyukká s védő takarókká ott, ahol a legnagyobb szükség volt rá.

147. Hálás szívű búcsú

Mirella

A köszönetnyilvánítások és megilletődött tekintetek gyűrűjében Mirella meleg mosollyal simogatta meg a koromfoltos kisfiú kócos fejét, miközben Borda az utolsó köteg vastag pokrócot is a földre helyezte. A tisztás lakói fellélegezve tapogatták a puha gyapjút és a nehéz liszteszsákokat, amelyek az elkövetkező fagyos hetekben a biztos túlélést jelentették számukra.

– Vigyázzátok a parazsat, s ne hagyjátok, hogy a dér egyetlen kunyhóba is befurakodjon!
– intett nekik Mirella bátorítóan, mielőtt visszalépett volna a kordéhoz.

Az egyik öreg mészégető, kinek szakállát már ezüstösre színezte a fa hamuja, hálásan lépett a szekérhez. Egy apró, gondosan csiszolt gyantagombócot nyújtott át a nőnek, amely a régi erdei regék szerint szerencsét hozott a vándoroknak a sűrű rengetegben. Mirella elismerő bólintással és lágy mosollyal csúsztotta el a vászonerszényébe a kis ajándékot.

Borda felugrott a bakra, s megragadta a gyeplőt. A kordé most jóval könnyebben zökkent meg a kiálló gyökerek között, ahogy visszafordultak az árnyas fák közé. Az elbizakodott tisztartó ezüstje jól végezte a dolgát, s a csikorgó kerekek ritmusára mindkettőjük mellkasát meleg elégedettség töltötte el.

- Nos, Borda barátom - dőlt hátra Mirella a bakon, arcát a lombok között áttetsző napfény felé fordítva -, úgy sejtem, a szomszédos völgyben a kapzsi bíró udvarháza épp most vár egy alapos gyógykúrára.

A Fekete Csatlós halkan elmorajlott egy egyetértő horkantást, s a kordé zökkenőmentesen gördült tovább a fenyvesből kivezető keskeny ösvényen.